

İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ

SosyoCom

AYLIK ETKİNLİK VE HABER BÜLTENİ

TEMMUZ 2021 | SAYI 7

İÇİNDEKİLER

TEKNO-GÜNDEM..... 3

- Geleceğin Teknolojileri..... 3
- Öğrencilerimiz Bilgi Teknolojilerini Konuşuyor!.... 6
  - Yapay Zeka: İnsan Kendine Rakip Mi Yaratıyor?... 6
  - Bilgi Teknolojilerinin Dijital Dünyadaki Yeni Rolü.. 7
- Zihnin Dijitalleşmesi..... 8
- Gelecekte Gelen Bir Kavram: Veri..... 9

EKO-GÜNDEM..... 10

- İstatistik ve Aşk: Romeo ve Juliet..... 10
- Şirketlerin İlk Kez Halka Arzı..... 13
- Konut Fiyatları ve Kira Bedelleri Niçin Artıyor?... 15
- Öğrencilerimiz Yarınlarımızı Konuşuyor..... 16
  - Sürdürülebilirlik..... 16
  - Dünya Geri Dönüşüyor, Peki Ya Biz?..... 17
  - Havaçlık Sektörü Çevremize Zarar Verir Mi?... 18
- Dijital Dönüşüm Sürecinde Çalışma Yaşamı... 19

YENİ MESLEKLER..... 20

- Rüya Gerçekleştiriciliği..... 20

KÜLTÜR-SANAT-EDEBİYAT..... 21

- Latife Tekin'i ve Postmodern Anlatılarını Anlamak.... 21
- İstanbul'un Bilinmeyen Tarihine Yolculuk: Beşiktaş Metro İstasyonu Kazıları..... 22

SOSYOCOM RAF..... 23

- BİR KİTAP: İnekler, Domuzlar, Savaşlar ve Cadılar.. 23
- BİR FİLM: 12 Kızgın Adam..... 23
- BİR DİZİ: House of Cards..... 23
- ÖĞRENCİLERİMİZİN RAFI..... 24
  - Tavşan Ralph..... 24
  - Çamaşır İpine Asılı Çıkmaz Sokaklar: Kentin Bedeni..... 26
- AYIN FİLM İNCELEMESİ: Yıldızlararası..... 28
- AYIN KİTAP İNCELEMESİ: İnsanlığın Geleceği... 29

EĞİTİM-ARAŞTIRMA..... 30

- Sınıflarda Dijital Vekiller ve Harmanlanmış Öğrenme..... 30

GİRİŞİMCİLİK VE İNOVASYON..... 31

- Reklamcılık Sektöründe Yeni Bir Trend Olarak Lokasyon Bazlı Reklamlar ve Yaamur. 31

SİYASİ GÜNDEM..... 33

- Netanyahu Sonrası İsrail..... 33

SAĞLIK-PSİKOLOJİ..... 34

- Ekolojik İçerikli Karanlık Hikâyeler: Eko Korku Hikâyeleri..... 34
- Teknoloji Kullanımının Sinsi Tehlikeleri..... 36
- Ekosistemin Öfkesi: Müsilaj..... 37

SOSYO-GÜNDEM..... 38

- Her Şey Dahil Uzay Turuna Biletler Satışta!... 38
- İki Yiğit Çıktı Meydana..... 39
- Aile ve Mekânın Anlamı Salgınla Birlikte Nasıl Değişti? 41

SOSYALLEŞME ZAMANI..... 42

- Etkinlik İstanbul..... 43
- İstanbul'da Ağustos..... 44
- Göbeklitepe: Geçmişten Günümüze Geometrik Yapılı Gizemli Bir Miras..... 45
- Sosyal Medya: Çelişkilerle Yüzleşmek..... 47
- Yeni Başlayanlara Daha İyi Bir Instagram Deneyimi İçin 8 İpucu..... 48
- SOKAK LEZZETLERİ SERİSİ: Beyoğlu'nda Tatlı Bir Anı: Tarihi Meşhur Beyoğlu Çikolatası.. 51
- ERASMUS+ GÜNCE Sİ: 2021 Yılında Almanya'daki Erasmus Deneyimim..... 52
- İGÜ-MEZUN..... 53
- İGÜ'de Geleceğe Hazırlık..... 54
- #igüitirafediyor..... 56
- #igü'yeözlem..... 56
- İGÜ'ye Özlem..... 57

AKADEMİK YAŞAMA DAİR..... 59

- Türkiye'de Darbelerin Sosyo-Politik ve 15 Temmuz" Paneli..... 59
- Yayınlarımız..... 60
- Atama & Yükseltme..... 62
- Aramıza Katılanlar..... 62
- Aramızdan Ayrılanlar..... 62

KÜNYE..... 63

Geleceğin Teknolojileri

TEKNO-
GÜNDEM

Arş. Gör. Süreyya İMRE
Yönetim Bilişim Sistemleri
Bölümü

LOADING...

Bilim insanları gelecek ile ilgili birçok tahminde bulunuyor. Bazı tahminler bilim kurgu filmlerini anımsatırken bazıları ise korkutuyor. Yakın geleceğe damga vuracağı tahmin edilen bu teknolojilerden bazılarını sıralayalım.

Yüzey Bilgisayarları

Microsoft, Microsoft Surface isimli devrim niteliğindeki ürün ile bilgisayar dünyasının alışkanlıklarını değiştirmeyi amaçlıyor. Bilgisayarlar hakkında bildiğimiz ve sevdiğimiz her şeyi normal bir kahve masası üzerinde bize sunuyor. Microsoft Surface, tam anlamıyla gerçek dünya objeleri ile etkileşebilecek ve el hareketlerine cevap verebilecek çoklu dokunma özelliğine sahip bilgisayarlar oluşturuyor. Kahve masası tasarımı ile Microsoft, günlük yaşamda kullandığımız mobilyaları bilgisayarlarla etkileşimli hâle getirmiş oluyor. Kahve masası etrafında toplanan aile bireyleri, basit bir dokunuşla resimler paylaşabiliyor ya da sınırsız bilgiye ulaşabiliyor. Microsoft Surface, kızılötesi görüntü ve nesne tanıma ile parmak, dokunuş ya da cihaz tanımlama temeline dayanmaktadır. Bu teknoloji ile kullanıcılar fare ya da klavye kullanmaksızın 30 inç ekran üzerinden işlem yapabiliyor ve aynı iş üzerinde birden çok kişi aynı ekranda birlikte çalışabiliyor. Dokunmatik yüzeylerin maliyeti düştükçe ve her geçen gün biraz daha geliştikçe, ilk çoklu dokunmatik ürünlerinin gelecekte bir gün sınıfları da değiştireceğini görebiliyoruz.

Görünmez Klavye

Cihazlarımız giderek küçülüyor, hafifliyor ve kablosuz hâle geliyor. Ancak taşınabilir üretkenlik arayışı kapsamında, bir adım daha ileri gidilerek ilk görünmez klavye, ABD'nin Las Vegas şehrinde gerçekleşen Tüketici Elektronikleri Fuarı'nda "SelfieType" olarak tanıtıldı. Bu akıllı klavye, parmak hareketlerinizi analiz eden ve ardından bunları cihazınızdaki QWERTY klavye girişlerine çeviren bir AI yazılımı ile geliştirildi. Sistem, yapay zekâ desteği sayesinde telefonun ön kamerasını kullanarak el hareketlerinizi takip edip yazıya döküyor. Sihri gerçekleştirmek için tek ihtiyacınız olan akıllı telefon, tablet veya dizüstü bilgisayardan bir ön kamera. SelfieType'daki yapay zekâ, fiziksel olarak bir şeye basmanızı değil, doğrudan eklemlerinizi analiz ediyor.

Görünmez klavyeyi kullanmak için cihazınızı herhangi bir düz yüzeye yerleştirmeniz, ellerinizi yazma konumunda tutmanız ve yazmaya başlamanız yeterli. Küçük tuşlara sahip kısaltılmış klavyeyle artık uğraşmanıza gerek yok. Akıllı telefonunuzdaki mesajları ve e-postaları herhangi bir baş parmak tekniğinden daha kolay ve hızlı yazabilirsiniz. Klavyeniz nerede olursanız olun, her zaman yanınızda olacak.

Elektronik Kâğıt

İletişim biçimlerimiz gelişen teknolojiler ile daha çok sayısallaşsa da kâğıt, dünyadaki yerini hâlâ koruyor. Ancak üstüne yazılıp çizildikten sonra kâğıdın ömrü tükenir ve yeniden kullanmak için karmaşık işlemlerden geçmesi gerekir. Son yıllarda dilimizde yer edinen Elektronik Kağıt veya "e-kâğıt", çok az elektrik tüketilerek sürekli kullanılabilir bir kâğıt avantajı sunan ve mürekkebin görünümünü taklit eden görüntü aygıtlarıdır. Bir görüntüleme teknolojisi olan elektronik kâğıt, normal kâğıt ve mürekkebin işlevini yerine getirmeye çalışır. Geleneksel kâğıt inceliginde olan bu yeni buluş, sayısal ekranlarla kâğıdın sağladığı olanakları bir arada sunmaktadır. Ancak normal kâğıttan ayrılan yönleri de mevcuttur. Bu farklılıklardan biri, bir sayfa elektronik kâğıdın üzerinde sayfalarca yazı okuyabilme imkânıdır. Hafif ve dayanıklı olmaları da bu ekranların olumlu özelliklerindedir.

E-kâğıdın mükemmel görünürlük, kâğıt benzeri okunabilirlik ve son derece düşük enerji tüketimi gibi şaşırtıcı özellikleri, onu telefonlardan ve aksesuarlardan dijital tabelalara kadar her türlü inanılmaz ürün için mükemmel kılmaktadır. Elektronik kâğıt teknolojisinin ürünleri arasında elektronik kitap, e-gazete, e-dergi, elektronik fiyat etiketleri, otobüs duraklarındaki zaman çizelgeleri, elektronik ilan ve reklam panoları yer almaktadır. Piyasa tahminleri, e-kâğıt ekran pazarının 2022 yılına kadar 8,59 milyar doların üzerine çıkacağını ve tabela gibi elektronik kâğıt teknolojisi uygulamalarının da bu pazarın önemli bir parçası olacağını gösteriyor.

Sanal Gerçeklik ve Artırılmış Gerçeklik

Sanal gerçeklik, bilgisayarlar tarafından taklit edilerek oluşturulan ortamları ifade etmektedir.. Çoğu sanal gerçeklik ortamı, bir bilgisayar ekranı yoluyla edinilen görsel tecrübelerden ibarettir. Günümüzde sanal gerçeklik gözlükleri takarak ayda yürüyüş yapmayı deneyimleyebiliyoruz. Sanal gerçeklik yaygın olarak eğitim, gözlem, test, eğlence, tedavi vb. faaliyetlerde kullanılmaktadır. Tarih dersinde sanal gerçeklik gözlükleri yardımıyla Malazgirt Meydan Muharebesi'nin içindeymiş gibi hissedebiliriz.

Gerçek dünyadaki çevrenin ve içindekilerin, bilgisayar tarafından üretilen ses, görüntü, grafik ve GPS verileriyle zenginleştirilmesiyle meydana getirilen canlı, doğrudan veya dolaylı fiziksel görünüme kısaca gerçekliğin bilgisayar tarafından değiştirilmesi ve artırılması denir. Buna karşın sanal gerçeklikte ise gerçek dünya yerine tasarlanıp canlandırılmış bir dünya vardır. Zenginleştirme gerçek zamanlı gerçekleşir ve çevredeki öğeler ile etkileşim içindedir. Fizikçi Michio Kaku, artırılmış gerçeklik teknolojilerinin öncelikle öğrencilerin kopya çekme hevesi ile gelişmeye başlayacağını, daha sonra da siyasetçilerin siyasi konuşmalarında, turistlerin gezi rehberliğinde bu teknolojinin kullanılacağını öngörmektedir.

Akıllı Tuvaletler

Yeni yayınlanan bir rapora göre, tuvaletler 2050 yılına kadar insanların yaşam sürelerini iyileştirmek amacıyla, insan atıklarından kaynaklanan zararlı hastalıkların ve eksikliklerin saptanmasına yardımcı olacak. Son teknoloji kullanılarak tasarlanan akıllı tuvaletler, klozete ait içeriği analiz ederek vitamin ve şeker seviyelerini kontrol edecek ve insanların bağışıklık sistemlerini analiz edip eksiklikleri saptayabilecek.

Klozetteki akıllı sensörler; kalp nabız oranlarını ve kan basıncını, dışkı ve idrarı hatta idrar akışını kontrol edebilecek. Böylece potansiyel hastalıkları öngörebilecek ve kişinin bir doktor kontrolüne ihtiyacı olduğunda vücuttaki eksiklikleri raporlayabilecek. Sonuçlar, yaşam tarzı seçimlerine bağlı olarak oranları düşürmeye (veya artırmaya) yardımcı olmak için insanların sigorta şirketleriyle paylaşılacak. Ayrıca tuvaletler ses tanıma özelliğine sahip olacak ve böylece insanlar sonuçları hakkında tuvaletleriyle etkin bir şekilde iletişim kurabilecekler.

Fütürist James Wallman, akıllı tuvaletlerin teknoloji destekli üstün bir kişiselleştirilmiş deneyim sunacağını dile getirmektedir. İnsanların yine de doktorları ziyaret etmeleri gerekse de tuvaletler, yakın gelecekte insanların vücut ısılarını kontrol etmelerinden şeker seviyelerini ölçmeye kadar çeşitli sağlık verileri oluşturabilecektir.

Şoförsüz Araçlar

Kaliforniya, Nevada, Florida gibi eyaletlerde kullanılan şoförsüz araçlar, her hareketi algılayıp çevredeki cisimlere göre aracın hız sınırını ayarlıyor. Şoförsüz araçlar, sensörler sayesinde çalışıyor. Belli mesafedeki cisimleri algılayarak hata miktarını minimum düzeye indiriyor. Böylece Google tarafından üretilen bu şoförsüz araçlar, şoför kaynaklı hataları en aza indirmeye yardımcı oluyor. Ayrıca yola çıkmadan önce gidilecek konum ve yol durumu da manuel ayarlanabiliyor. Böylece araba sürerek harcadığımız süreyi başka işlerimiz için ayırabileceğiz. Hayatımızı şekillendiren bu kolaylıklar şoförsüz araçların günlük hayatımızın bir parçası olacağının en belirgin kanıtı.

“
ÖĞRENCİLERİMİZ
BİLGİ TEKNOLOJİLERİNİ
KONUŞUYOR!
”

Elif ÖZCAN
Yönetim Bilişim
Sistemleri Bölümü
Öğrencisi

YAPAY ZEKÂ İNSAN KENDİNE RAKİP Mİ YARATIYOR?

Yapay zekânın insanoğlunun geleceği için bir umut olduğunu düşünen binlerce insan var. Öte yandan bu teknolojiyle insan ırkının sonunun geleceğini düşünenlerin sayısı da hiç az değil. Dünyaca ünlü bilim insanlarından Prof. Stephen Hawking ile SpaceX ve Tesla'nın CEO'su Elon Musk daha önce yapay zekânın kontrol edilemeyecek bir noktaya gelebileceği uyarısında bulunmuştu. Microsoft'un kurucusu Bill Gates, yapay zekâdan kaygı duyanlar grubunda olduğunu ve önce makinelerin insanlar için çok iş yapacağını fakat daha sonrasında eğer iyi yönetilmezlerse onların insanlar için gelecekte bir tehdit oluşturacağını söyledi. Prof. Hawking ise açıklamasında "Yapay zekâya sahip makineler insan ırkının sonunu getirebilir." demiştir. Hawking sadece bilim insanları ile sanayicilerin değil; tüm insanoğlunun gelecekteki yapay zekâ risklerinden kaçınmak ve faydalarından yararlanabilmek için neler yapabiliriz diye sorması gerektiğini vurgulamış, ayrıca bu konunun çağımızın en büyük tartışmalarından biri olduğunu dile getirmiştir. Diğer taraftan insanoğlunun üstün bir zekâ yaratmasıyla kendi yıkımının mimarı olabileceği riskini taşımakta olduğu da tartışılmaktadır. Hawking bu sebeple yapay zekâ alanında yürütülen çalışmaların faydalarına odaklanmakla beraber çoğu zaman yapay zekâyâ temkinli yaklaşılması gerektiğini vurgulamıştır.

Her ne kadar negatif yorumların hedefi olsa da yapay zekânın hayatımızda birçok kullanım alanı vardır. Ayrıca yapay zekânın hayatımıza, ekonomiye ve toplumuza farklı açılardan etkisinin artarak devam ettiği görülmektedir. Fiziksel robotlar, yazılım robotları, konuşma tanıma ve chat botlar, görüntü ve yüz tanıma, makine ve derin öğrenme, dronelar ve insansız hava araçları, otonom sürücüsüz araçlar gibi yapay zekâ yöntemleri ya da yapay zekâ teknolojilerinin aktif olarak kullanıldığı alanlar bizlere yeni fırsatlar sunmaktadır. Elon Musk, yapay zekânın insanlık için iyi veya kötü olabileceğini, bu nedenle durumun belirsiz olduğunu belirtmiştir. Musk'ın emin olduğu tek şey ise insanoğlunun yapay zekâyı kontrol edemeyeceği bir noktaya ulaştıracağıdır. O zaman yapay zekâ insanlığı nasıl etkileyecek sorusunun cevabı bizlere bağlıdır. Çünkü yapay zeka bildiğimiz anlamdaki insanlığın icat ettiği "son" büyük şey olabilir.

Kaynağa erişmek için [tıklayınız](#).

Bilgi Teknolojilerinin Dijital Dünyadaki Yeni Rolü

*"Dünya, yıkıcı etkiye sahip
değişimin kaçınılmaz
olduğunun farkına vardı."*

Ceren BARİM
**Siyaset Bilimi ve
Kamu Yönetimi
Bölümü Öğrencisi**

COVID-19 hem iş dünyası hem de toplumsal yaşam için dönüşümü zorunlu kıldı. Salgın sayesinde yeni dünya düzenini anlamaya başladık. Temas edemediğimiz bu zamanlarda dijital temas ile yeni sisteme daha iyi adapte olabileceğimizi dünyaya ciddi bir şekilde gösterdik. Dijital bağlantının hem toplum için hem de iş dünyası için ne kadar kritik olduğunu gördük. Bu noktada tüketici alışkanlıklarının da yeni düzene adapte olduğuna şahit olduk. Örneğin Türkiye'de internette alışveriş yapma %10 seviyelerinden %80'e yükseldi. Dünya çapında ise bu oran ilk çeyrekte %40'a ulaştı. Uzaktan çalışma veya öğrenim görme oranı da Türkiye'de %57'den %78'e ulaştı. Aynı zamanda uzaktan çalışmanın, bu süreçte hem çalışanlara hem de işverenlere daha çok kâr sağladığı görüldü. Çalışanlar yolda geçirdikleri zamanı kendilerine ve gelişimlerine ayırarak daha verimli, daha mutlu bireyler hâline gelmişlerdir. Salgından sonra da çoğu şirketin üst düzey yöneticileri bu uygulamalara devam edileceğini ve sistemsel altyapı için daha çok çalışacaklarını belirtmiştir (Yapılan bir araştırmaya göre şirketlerin %75'i dijital dönüşümü yaygınlaştıracaklarını belirtmiştir.). Dijital dönüşüm salgın öncesi bir tercih iken salgın sonrası bir zorunluluk hâline gelmiştir. Salgın öncesi bir bireyin rutin işleri arasında teknolojiyi kullanma yüzdesi %15 iken, uzaktan çalışma düzenine geçilmesi ile bu oran neredeyse %100'e ulaşmıştır. Türkiye'deki önde gelen firmalarının bilgi teknolojileri liderlerine gelecek 2 yıl için yatırım planları sorulduğunda bütün firmaların en popüler cevapları veri analitiği, ileri analitik, bulut tabanlı sistemler ve yapay zekâ teknolojileridir. Tabii bu sistemin bir eksisi de siber saldırılardır. Şirketler siber risklere karşı önlem almak amacıyla kimlik avı e-postalarını tanıma ve bunlardan kaçınma konusunda iç iletişimi sağlamalıdır. Bilgi teknolojilerinin en çok değişime uğrayan unsurları ise yetkinliklerini destekleyecek araç ve varlıklar, bilgi teknoloji değerlerinin ve kurum içerisindeki iletişimin nasıl yapıldığı, stratejisi ve ihtiyaç duyulan yetkinlikler olarak sıralanabilir. Bilgi teknolojilerinin organizasyonel dönüşümünde olabilecek değişimlerin ise çevik organizasyon, ortak hizmetler, mikro takımlar ve mükemmeliyet merkezlerinde görülmesi bekleniyor. Şirketlerin bir çoğu da bu düzenlemeler üzerine çalışıyorlar.

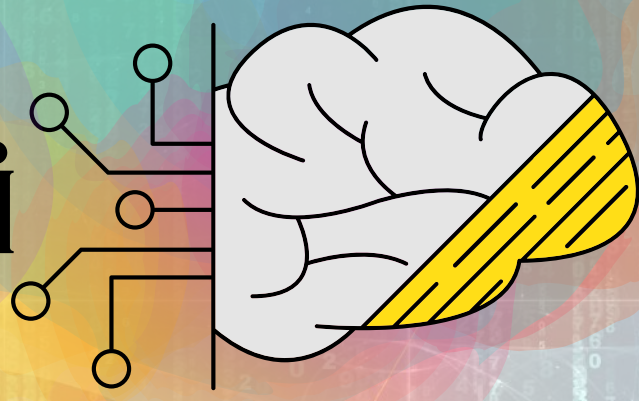

Salgın sürecinde insanlar dijital dünya ile daha çok iç içe olmak zorunda kaldı. Toplum, kişiler arası iletişim, iş dünyası vb. bu salgından etkilendi. Belki doğa kocaman bir nefes aldı ama geri kalan insanoğlu bu süreçte çok zorlandı. Peki, sizce bu salgında bizler neler öğrendik? İyiyi ya da kötü kendimizi ve çevremizi güzelce değiştirdik, sanal ortamda daha çok vakit geçirdik ve eskisi gibi olamadık. Yani "Yeni Dünya" artık bildiğimiz gibi değildi. Bu gelişimler daha neler değiştirecek hayatlarımızda? Bu "Yeni Dünya"ya tam anlamıyla ne zaman adapte olacağız? Bilgi teknolojilerinde ne gibi değişiklikler olacak? Salgının sonuçları daha neleri değiştirmemizi sağlayacak? Bekleyip göreceğiz.

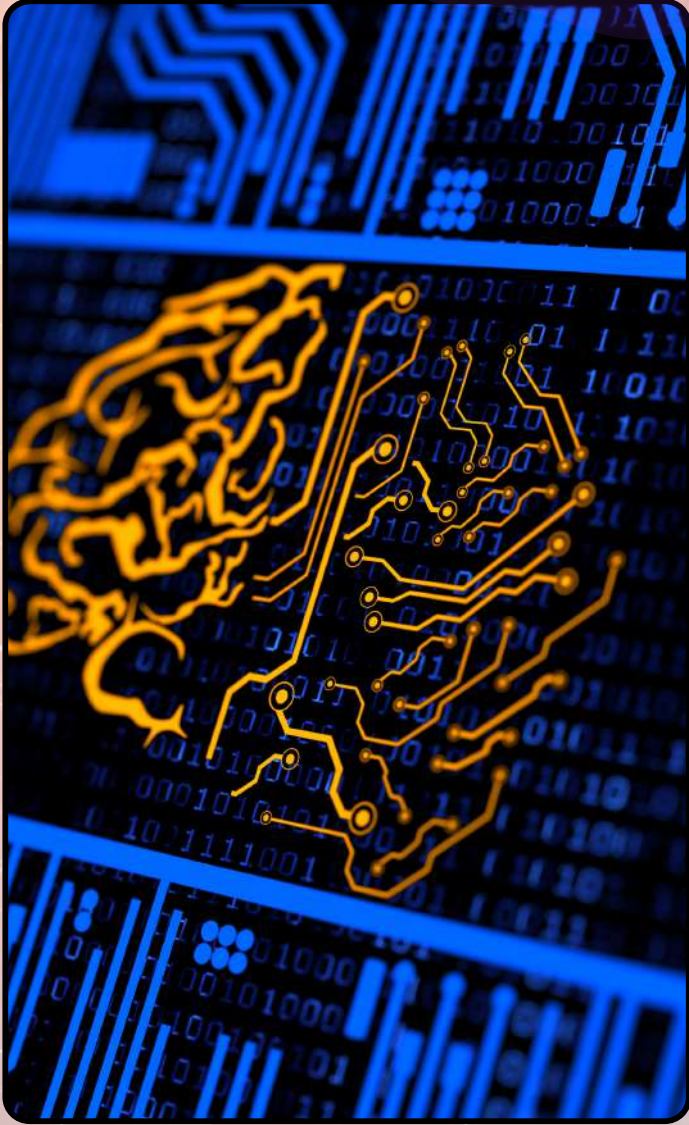
Kaynağa erişmek için [tıklayınız](#).

ZİHNİN DİJİTALLEŞMESİ

Arş. Gör. Merve VURAL
Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü

İnsan zihni dünyadaki en gizemli güçlerden biridir. Tarihin büyük bir bölümünde insan zihninin nasıl çalıştığı önemli bir araştırma konusu oldu. Eski Mısırlılar, sanat ve bilimde başarılı olmalarına rağmen beyin gereksiz bir organ olduğuna inandılar. Aristo, ruhun beyinde değil, kardiyovasküler sistemi soğutmaya yarayan kalpte olduğuna inandı. Descartes, ruhun vücuda, beyindeki epifiz denilen salgı bezinden girdiğini düşünmekteydi. Bu teoriler, güçlü verilere dayanmadıkları için hiçbiri kanıtlanamadı. Geçtiğimiz on yılda sinir bilimi, ilkel ve sınırları keşfedilmemiş iken şu sıralar Endüstri 5.0 ile zihin gücünün nesnelere yönetmesinden bahsediyoruz. Bu konu ile ilgili en dikkat çekici çalışmalardan biri geçtiğimiz yıl Elon Musk'ın nöroloji şirketi Neuralink'ten geldi. Musk, beyin ile bilgisayar arasında iletişim sağlayabilecek bir mikroçipi maymunlar üzerinde test ettiklerini ve başarı sağladıklarını duyurdu. Test için şimdi ise sırada insanlar var. Saçın dörtte biri genişliğinde 4 elektrot iplik ve onlara bağlı bir çip kullanılacak. Bu düzenek ile zihin ve makine arasında iletişim kurulmaya çalışılacak. Çalışmanın yakın tarihli hedefleri arasında alzheimer ve parkinson gibi hastalıkları tedavi etmek var; ancak uzun vadede ne gibi faydalar sağlayacağını veya tehditler getirebileceğini birlikte göreceğiz. Bu konuda çalışma yapan bir diğer firma ise Nextmind. Firma bilgisayar oyunları odaklı olmak üzere, gerçek zamanlı cihaz kontrolü sağlayan bir beyin dalgası algılama cihazı tanıttı. Cihaz, beyinden gelen dalgaları diğer cihazlar için komut hâline dönüştürüyor. Cihaz bir kafa bandı yardımı ile kullanıcının beyinde yaratılan sinyallerden veri topluyor. Makine öğrenmesi ile sinyaller dönüştürülüp diğer cihaza yönlendiriliyor.

Bu çalışmalar ışığında yakın bir zamanda hiç konuşmadan beyin dalgaları ile iletişim kurmak, beyin gücü ile internet kullanıp indirme ve depolama işlemlerini yapmak mümkün görünüyor. Bu tür bilimsel çalışmaların insanlar arasında sınıfsal uçurumlar oluşturacağını ve mutsuz bir distopya düzenine sebep olacağını düşünenler de var. Tarihte insanlığa fayda sağlamış elektrik, radyo, televizyon gibi buluşlar düşünüldüğünde bu teknolojilerin de bir noktada erişilebilir olması mümkün. Sahip olmanın ya da olmamanın dünyasından uzakta, geleceğin dünyası zihin olacak. Bu teknolojiler hayatımıza girmeye hazır, peki insan zihni bu gücü kullanmaya hazır mı?

GELECEKTEN GELEN BİR KAVRAM: VERİ

Dr. Öğr. Üyesi
Şeyma BOZKURT UZAN
Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü

Teknolojinin dününü ve bugününü düşündüğümüzde inanılmaz gelişmeler yaşandığını kabul etmeliyiz. Geleceği düşündüğümüzde "Teknolojinin sonu ne olacak, daha ne kadar ileri gidilebilir?" sorusu akıllara gelmektedir. Teknolojik gelişmelere bağlı olarak her geçen gün veri üretimi de katlanarak artmaktadır. Tüm insanlar, hepimiz saniyeler içinde yüzlerce veri üretmekteyiz. Örneğin şu anda bu yazıyı okurken bile veri üretmekteyiz. Hadi, hepimiz telefonlarımızda şu ana kadar ne kadar ekran süresi kaydetmişiz, bir bakalım. Telefonlarımıza her dokunuşumuz, her tıklamamız, her fotoğraf paylaşımımız, atılan her tweet vb. ile gün içerisinde sayısız veri üretiyoruz. İnternet kullanımı sayesinde üretilen veriler katlanarak artıyor. Aynı zamanda, insanların etkileşimlerine bağlı olarak sosyal medya ve internete bağlı cihazlar, veri üretimini artıran etkenlerdendir. Yığınla verinin olduğu dijital dünyada bu veri yığınları depolanmakta veya anlık olarak akmaktadır. Veri yığınlarının depolandığı yere veri merkezi adı verilmektedir.

Veri merkezlerinin en büyük problemleri çok fazla ısı üretmeleri ve maliyetli enerji tüketimine sebep olmalarıdır. Bu yüzden sağlayıcılar, veri merkezlerini daha serin ortamlara taşımak isterler. Bu amaçla Microsoft, uzun bir süredir denizaltı veri merkezleri ile ilgili deneyler yapmaktadır. Bu deneyler doğrultusunda 2015 yılında, Kaliforniya sahillerinde beş ay boyunca küçük çaplı testler yapılmıştır. Bu test aşamalarının başarıyla tamamlanmasından sonra Microsoft, büyük sunucularını denizde soğutup enerji tasarrufu yapıp yapamayacağını test edebilmek için İskoç Denizi'ne, bir veri merkezi indirmiştir. Anlaşılabileceği üzere, veriler artık karaya sığmayınca denizde saklamanın da iyi bir yöntem olacağı kanaatine varılmıştır. Peki, bu kadar veri ile ne yapılacaktır? Çokça istatistiksel analiz ve geleceğe yönelik tahminler yapılacaktır. Bu analizleri kimler yapacaktır? Veri analistleri burada devreye girecektir. İşte bu yüzden, geleceğin en gözde meslekleri arasında "veri analistliği" yer almaktadır. Tüm bu bilgiler doğrultusunda verinin geleceğinin ne olacağı hepimiz tarafından merakla beklenmektedir.

Bizlerden toplanan verilerin özel şirketlerden kamu yönetimine kadar çok çeşitli merkezler tarafından incelenip analiz edileceği ve gelecekte neler yapacağımıza dair tahminler üretileceği artık açıkça görülmektedir. Kuşkusuz bu çapta bir veri birikimi (büyük veri) geleceğe dair birtakım endişeleri de beraberinde getirmektedir. *Global Köy* ve *Guthenberg Galaksisi* adlı kitapları Türkçeye çevrilen Kanadalı iletişim kuramcısı Marshall McLuhan, internetin ve mobil iletişimin hayal olduğu 1964 yılında "dünyanın elektronik bir sinir ağının parçası hâline gelerek küresel bir köye dönüşeceğini" öngörmüş ve "araçları şekillendiririz sonrasında da onlar bizi şekillendirir." demiştir. Nitekim, veri sayesinde istatistiksel analizlerin ve geleceğe yönelik tahminlerin, günümüzde bizleri şekillendirdiği gibi...

Arş. Gör. Ceren DEMİR

Uluslararası Ticaret ve Finansman Bölümü

MIT'deki uzmanlar, istatistik ve matematikte sıklıkla karşımıza çıkan Bayes Teoremi vasıtasıyla Romeo ile Juliet aşkına farklı bir perspektiften bakarak bu büyük aşkı hesaba dökmeyi denemişlerdir. Peki, bu analizi nasıl yapmışlardır? Bayes Teoremi vasıtasıyla Romeo ile Juliet'in aşkını ölçmek mümkün müdür? Matematikçi Thomas Bayes'in kendi adını taşıyan Bayes Teoremi, olasılık esaslıdır. Koşullu olasılıklar ve ön olasılıklar içeren bu teoremde genel olarak şöyle bir formül kullanılır:

$$P(A|B) = [P(B|A) \cdot P(A)] / P(B)$$

Aslında bakarsanız bu formülde pay kısmı "A ve B olayının kesişiminin olasılığıdır." yani yazdığımız formüle kendimiz de ulaşabiliriz. $P(B|A)$ 'ya da bakıyor olsaydık, pay kısmının A ve B olayının kesişimi olduğunu görecektik ki burada sadece paydada $P(A)$ değişikliğini görecektik. Her iki durumda da $P(A|B)$ için de $P(B|A)$ için de küçük bir içler-dışlar çarpımı ile formülü yukarıdaki gibi derli toplu yazmak mümkündür.

Bayes Teoremi Ne Anlama Gelir?

$P(A|B)$ ifadesi, B olayının gerçekleştiği biliniyorken A olayının gerçekleşme olasılığını gösterir ve verilmiş B için A'nın koşullu olasılığı olarak ifade edilir. $P(A)$ terimine A için ön olasılık denebilir. Çünkü B olayı hakkında önceden herhangi bir bilgiyi içermemektedir. Benzer şekilde $P(B|A)$ ifadesi de verilmiş bir A için B'nin koşullu olasılığı adını taşır. Yani, A biliniyorken B'nin olasılığı $P(B)$ terimi B olayı için ön olasılıktır. $P(B)$ 'yi $[P(B|A) \cdot P(A)] + [P(B|A') \cdot P(A')]$ olarak da yazabiliriz. Burada $P(A')$, A olayının "gerçekleşmeme" olasılığıdır. Yani B olayının olasılığı, A olayının gerçekleşmesi durumundaki B'nin olasılığı ve A olayının gerçekleşmemesi durumundaki B olayının olasılığının toplamına eşit olmaktadır.

Neden Olasılık?

Peki, niçin böyle olaylar için olasılık konusu üzerinden tahminler yürütüyoruz? Çünkü olasılığın kendisi, belirsizliğin tahmini sonuçlarıyla ilgilendir. Olasılıklar matematikçilerin alanı olmasının yanı sıra gündelik hayatta da her insanı muhakkak ilgilendirir. Çünkü günlük yaşantımızda (örneğin finasta, sağlıkta vb. karar alırken) gelecekteki risklerden korunma amacıyla kendimizi ister istemez bazı olasılıklar içinde buluveririz. Olasılığa biraz daha matematiksel açıdan bakarsak olayların önemini daha iyi kavrayabiliriz. İstenilen sonuçların tüm sonuçlara bölünmesiyle elde edilen olasılığın 0 ve 1 arasında olabilmesi, doğal olarak karşımıza çıkan bir sonuçtur. Olasılığın tam olarak 0 ve 1 olabilmesi ise "imkânsız" ve "kesin" olayların sonucudur.

Bir zar atma deneyinde 7 sonucuna ulaşma isteğinizi A olayı olarak adlandırırsanız, elbette bu olayın gerçekleşme olasılığı $P(A)=0$ 'dır yani olay imkânsız bir olaydır. Çünkü bu deneyde edinebileceğiniz muhtemel 6 sonucun hiçbirinde 7 rakamına ulaşamayacaktır. Diğer yandan aynı mantıkla $2+2$ 'nin 4'e eşit olması olayının "kesin" bir olay olduğunu da matematiksel (felsefi açıdan yorumlanmadıkça) olarak tespit etmemiz mümkündür. Yani ele alabileceğimiz tüm A, B, C ve daha birçok olay için $P(A)$, $P(B)$, $P(C)$ 'yi bulabiliriz. Çünkü $P(A)$ gibi bir olasılık değerine (A olayının olasılığı) ulaşabilmemiz için onu oluşturan bir A olayına ihtiyacımız vardır.

Romeo – Juliet ile İlgili Bir Soru

Romeo ile Juliet bir süredir görüşmektedir ve bir gün Sevgililer Günü gelir. Romeo, Juliet'e ya mücevher hediye edebilir (M), ya da ona bir serenat yapabilir (S). Juliet mücevher ister. Doğrusu, Juliet ona bu isteğini iki hafta önce Amerikan Futbol Ligi finalinin son yarım saatinde söylemiştir. Juliet aynı zamanda Romeo'nun kendisini hâlâ sevip sevmediği konusunda ilk kez şüpheye düşmüştür.

Buna L olayı diyelim: $P(L) = 0.95$

Soruda verilen bu olasılığa edebî açıdan bakıp olayı yorumlarsak belki matematiksel anlam daha net ortaya çıkar. Biliyorsunuz ki bize bu tür eserlerde sonsuz, kesin, gerçek olan, bitmeyen ya da azalmayan aşk hikâyelerinden bahsedilir genelde. Şimdi biz, verilen bu oranı yüksek bir oran gibi görebiliriz. Ancak burada edebiyattaki Romeo'yu düşünün. Juliet'in aşkıdan yandığını bildiğimiz, Juliet'in de böyle hissettiği Romeo...

Yıllardır dillerde, şarkılarda, benzetmelerde olan bu Romeo'nun kesin ve sonsuz aşkının 0.95 olması iyi midir, kötü müdür? Evet, oran yüksektir; ancak bu Juliet için de bizler için de şüphe barındıran bir orana dönüşüyor. Juliet, Romeo kendisini seviyorsa, ona $P(M|L) = 0.80$ olasılıkla mücevher vereceğini veya $P(S|L) = 0.20$ olasılıkla serenat yapacağını da biliyor (Bu sadece Juliet'in düşündüğüdür, unutmayın ki Romeo Amerikan futbolunu da çok seviyor). Eğer Romeo onu artık sevmiyorsa, $P(S|L') = 0.80$ olasılığıyla Juliet'in ne sevdiği konusunda bir fikri olmayacak ya da ona bir serenat yapacaktır (veya daha gerçekçi bir şekilde, önceki sene Juliet'in istediği gülleri verebilir ya da Sevgililer Günü'nü tamamen unutabilir).

Baştaki Şüphe Oranını Hatırlayın

Hatırlamalıyız, çünkü bize $P(S|L) = 0.80$ oranını anlamada yardımcı oluyor. 0.95 Romeo'nun sevgisi, aşkı gibi gözükse de daha derinde olumsuz bir anlam içeriyor çünkü içinde şüpheyi barındıran, 0.05'lik bir eksilmenin yansımasıdır yani $P(L')$ dir. O dev aşkın yalan çıkması ihtimalidir. Eğer $P(L')$ gerçek olsaydı Juliet perspektifinden serenat ile karşılaşma oranı yüksek olacaktı yani $P(S|L) = 0.80$ için Juliet der ki, "Eğer Romeo beni sevmiyorsa gerçekten de yüksek oranda serenat ile karşılaşmayı beklemeliyim." (Not: Serenat yapmak Romeo için çok utanç verici olabilir ama aynı zamanda daha ucuzdur). Sonuçta Romeo Juliet'e serenat yapar. Juliet onu hemen terk etmeli mi?

Bayes teoremine göre, Juliet' in Romeo'nun eğilimi hakkında sonraki inancı aşağıdaki ilişki ile verilir:

$$P(L|S) = \frac{P(S|L) \cdot P(L)}{P(S|L) \cdot P(L) + P(S|L') \cdot P(L')} = \frac{[(1 - 0.8) \cdot (0.95)]}{[(1 - 0.8) \cdot (0.95) + (0.8) \cdot (1 - 0.95)]}$$

Yani Juliet'in beklentileri serenatla sonuçlandıysa, Juliet'in Romeo'nun aşkıdan duyduğu şüphe nasıl bir değişime uğrayacak? Aşkını sınava tabi tutan Juliet için serenat yapılması koşulunda o büyük aşkın gerçekliğinin oranının yeni silüeti ne olacaktır? Özetle, bu oran aslında Juliet'in aşkın gerçekliği için aklından geçirdiği tüm zihinsel olasılıkların sonuçlarından bir parçadır. Bu işlem sonucu yaklaşık olarak 0.826 bulunmuş ve şöyle bir yorum yapılmıştır: "Bunun Juliet için iyi olup olmayacağına kendisinin karar vermesini bekleyeceğiz."

Gerçek hayatta birçok insanın bu tür yargıları çok iyi değildir ve testlerin güvenilirliğini gereğinden fazla önemseme eğilimindedirler. Bilişsel psikoloji literatüründe, bu durum "Temel-Oran Yanılgısı" olarak bilinir. Örneğimizdeki bu olasılıklar çok farklı ise sezgilerdeki muhakemenin yanılgısı çok fena olabilir. Kısaca bize burada "aşkın Bayes'ini" hesaplatan bir örnek verme amacı olsa da, olasılıklar beklenen olaylara göre daha farklı sonuçlanabilir. Juliet için mücevher, aşkı kanıtlamada önem arz etse de metacı olmayan bir insan için bu olasılık daha düşük hesaplanabilir ve doğal olarak onun koşullu olasılığı da farklı bir sonuç verecektir. Böyle bir örnekte sonuç daha kompleks yorumlarla sürekli değişebilir.

Mesela Juliet için mücevher, aşkın kanıtı hükmündedir; ancak Romeo'nun perspektifinden aşk, meta ile ölçülmeyebilir. Metacı olmayan bir kişi, mücevher beklemezken, karşı taraf önceki tecrübeleri ile mücevheri aşkın kanıtı olarak şartlandırdıysa iki tarafın perspektifinden ters orantılı olasılıklara ulaşmamız mümkündür. Tabii, soruya bakıldığında Juliet'in Romeo'nun sevgisiyle alakalı ilk kez şüpheye düştüğü görülse de Juliet hâlâ yüksek olasılıkta Romeo'nun onu sevdiğini düşünüyor. 0.95 olasılıkta Romeo'nun aşkına inanan Juliet için doğal olarak aşkın gerçek olmasına koşullanmış, mücevherine kavuşma beklentisi de yüksek oluyor.

Matematsel olarak serenat yapma durumunda aşkın gerçek olma olasılığı da Juliet'in beklentisinin aksine yüksek bir sonuç vermiş olsa da bu sonuç tamamen Juliet'in yorumlamasına göre değer kazanacaktır. Belki de buradaki çelişkiyi insanın duygusal ve kompleks bir canlı olması oluşturuyordur. Sizce bu da dikkate alınması gereken bir olay olabilir ve olasılığı hesaplanabilir mi?

Mesela Juliet için mücevher, aşkın kanıtı hükmündedir; ancak Romeo'nun perspektifinden aşk, meta ile ölçülmeyebilir. Metacı olmayan bir kişi, mücevher beklemezken, karşı taraf önceki tecrübeleri ile mücevheri aşkın kanıtı olarak şartlandırdıysa iki tarafın perspektifinden ters orantılı olasılıklara ulaşmamız mümkündür. Tabii, soruya bakıldığında Juliet'in Romeo'nun sevgisiyle alakalı ilk kez şüpheye düştüğü görülse de Juliet hâlâ yüksek olasılıkta Romeo'nun onu sevdiğini düşünüyor. 0.95 olasılıkta Romeo'nun aşkına inanan Juliet için doğal olarak aşkın gerçek olmasına koşullanmış, mücevherine kavuşma beklentisi de yüksek oluyor.

Matematsel olarak serenat yapma durumunda aşkın gerçek olma olasılığı da Juliet'in beklentisinin aksine yüksek bir sonuç vermiş olsa da bu sonuç tamamen Juliet'in yorumlamasına göre değer kazanacaktır. Belki de buradaki çelişkiyi insanın duygusal ve kompleks bir canlı olması oluşturuyordur. Sizce bu da dikkate alınması gereken bir olay olabilir ve olasılığı hesaplanabilir mi?

Şirketlerin İlk Kez Halka Arzı

Arş. Gör. Zülal SEZİCİ
İşletme Bölümü

HALKA ARZ NEDİR?

Halka arz; henüz borsada işlem görmeyen (özel) şirketlerin, hisse senetlerini satışa çıkararak talep eden tüm yatırımcıları bu şirketin ortağı yapması sürecidir. Bu ortaklık neticesinde satılan payların karşılığı sermaye olarak şirkete gelir. Halka arzın ardından şirket artık borsada işlem gören, yani halka açık bir şirkettir.

Halka Arzın Şirketler Açısından Avantaj ve Dezavantajları Nelerdir?

Halka Arzın Avantajları

Finansman

- o Halka açılan şirketler öncelikli olarak finansman kaynağı elde etmiş olurlar. Bu finansmanı avantajlı kılan sebep ise diğer finansman çeşitlerine göre çok daha az bir maliyete sahip olmasıdır. Borçlanarak finansman bulma yöntemi hem daha sonra finansman miktarı artı faiz geri ödeme zorunluluğuna sahip olup, borçluluk arttığında ise şirketin sermaye yapısı zayıflar ve daha fazla borçlanabilmesi zorlaşır. Şirket sürekli borçlanarak finansman kaynağı elde ettiğinde borcun maliyeti artar. Şirket payları borsada işlem görmeye başladığında ise bu paylar bir güven kaynağı oluşturup şirketin daha fazla finansman sağlamasına yardımcı olur.

Likidite

- o Bir şirkete ait hisselerin organize piyasalarda her istenilen zamanda, hisselerin arz-talep neticesinde oluşmuş fiyatları üzerinden alınıp satılabilir olması, likit bir piyasanın varlığına işaret eder. Bu da şirketin finansman sağlığını oldukça kolaylaştırır. Buna ek olarak likit bir piyasada oluşan bu fiyat, birleşme & satın alma ve/veya ikincil arz sırasında şirketin değeri için bir referans sağlamış olur.

Tanıtım

- o Borsada işlem görmeye başlayan şirketin ulusal ve uluslararası piyasalarda tanınması kolaylaşır. Bu da şirketin bir çok farklı yerli ve/veya yabancı kurum ile ortak girişimlerde bulunup çalışmalar yapmasının önünü açar. Türkiye özelinde, Borsa İstanbul'da işlem gören şirketler için bu oldukça önemli bir fırsattır. Borsa İstanbul hâlihazırda gelişmekte olan bir sermaye piyasasıdır; dolayısıyla yabancı yatırımcının burada uzun süreli bulunup piyasaya derinlik kazandırması önemlidir. Bu sebeple olabildiğince çok şirketin halka arzı teşvik edilmeye başlanmıştır.

Kurumsallaşma

- o Yine Türkiye özelinde konuşacak olursak maalesef şirketlerin çoğu aile şirkettir; dolayısıyla şirketlerin çoğunun ömrü yönetimdeki aile bireylerinin ömürleriyle sınırlıdır. Ana akım finans teorisine göre şirketlerin asıl ve en önemli amacı kâr elde etmek olduğu bilgisinden yola çıkarak ne yazık ki bazı şirket sahipleri ve yöneticiler, halka arzın şirkete finansman bulma haricinde başka bir faydası olmadığını, hâlihazırda elde edilen kârdan memnunsalr halka arz gibi meşakkatli bir sürece girmenin mânâsız olduğunu düşünüyorlar. Halbuki ana akım finans teorisi, şirketlerin kârlarının sürekli artması gerektiğini ve şirketin daima büyümesi gerektiğini söylüyor. Bunun başlıca şartlarından biri "kurumsallık"tır. Halka arz edilen şirket artık finansal tablolarını bağımsız denetim kuruluşlarına denettirmek, şirketle ilgili tüm duyuruları yayınlayıp kamuyu düzenli ve doğru bir şekilde bilgilendirmek, sürekli SPK ve Borsa İstanbul denetiminde olmak mecburiyetindedir. Bunlar da şirketin kurumsallaşmasına yardımcı olacaktır. Kurumsallaşma şirket yapısını güçlendirecek ve bu sayede şirket, aile ve kişilerden bağımsız bir kimlik kazanıp uzun yıllar faaliyetine devam edebilecektir.

İkincil Halka Arz İmkânı

- o İkincil Halka Arz; şirketlerin, artan kaynak gereksinimlerini karşılayabilmek gayesiyle mevcut bazı ortakların rüçhan haklarını sınırlandırıp yeni finansman sağlamasıdır. İlk halka arzın ardından başvurulabilecek bu yöntem, şirketlerin düşük maliyetle yatırım yapıp büyümesine imkân sağlamaktadır.

Kredibilite

- o Daha önce de belirttiğimiz gibi şirketlerin borsada işlem görmeleri, bunun verdiği sorumluluk ve yükümlülükler sebebiyle şirketlerin bir nevi finansal güvenilirliklerini artırır, diyebiliriz.

Globalleşme

- o Şirketler iç piyasada yani Borsa İstanbul'da işlem görmeye başladıktan sonra rahatlıkla yurt dışı piyasalardan da finansman sağlayabilirler.

Halka Arzın Dezavantajları

Başlıca dezavantaj olarak halka arz sürecindeki maliyetten söz edebiliriz. Bu sürece aracılık edecek kurum maliyeti gibi çok fazla masraf kalemi mevcuttur. Halka arz hazırlık sürecinde yapılması zorunlu olan yükümlülükler, halka arzın gerçekleşmesinin ardından bitmeyecek; tam tersi SPK,KAP, Borsa İstanbul gibi kurumların talep ettiği raporlar ve bildirimler sürekli olarak hazırlanacaktır.

Bunlara ek olarak halka arz edildikten sonra söz konusu şirketin karar alma sürecinin daha uzun sürmesi sorunundan bahsedebiliriz. İvedi bir şekilde karar alıp uygulama, borsada işlem gören şirketler için pek mümkün değildir.

Günümüzde gitgide önem kazanan "Sürdürülebilir Finansal Raporlama" şirketlerin yalnızca geçmiş dönemde nasıl bir performans izlediğini sadece tablolar ve dipnotlar ile açıklamakla kalmayıp firmanın geleceğe yönelik beklenti ve planlarını da ayrıntılı bir şekilde izah etmektedir. Yatırımcı açısından oldukça avantajlı olan bu durum şirketleri şeffaflaştırmakla birlikte şirketlerin rakiplerinden de bir şey saklayamamasına neden olmaktadır.

Halka arzın şirket için bir takım bürokratik zorlukları mevcut olsa da, şirketin kendisi, paydaşların tümü, Borsa İstanbul ve elbette ülke ekonomisi için fazlasıyla avantajlı bir süreç olduğu açıktır. Borsanın derinleşmesinin yanı sıra şirketlerin düşük maliyetle finansman sağlaması, piyasalardaki şeffaflığın artması gibi sebeplerle ülke ekonomisini makro seviyede geliştirecek bir harekettir.

Halka arzın önemi ülkemiz yöneticileri tarafından da idrak edilmeye başlanmış olup konuya ilişkin, Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından kolaylaştırıcı bir düzenleme gelmiştir. Bu düzenlemeye göre COVID-19 sürecinde halka arz hazırlığında olan şirketlere kolaylık sağlanması gayesiyle, izahname ve ihraç belgesinde yer alacak finansal tabloların belirlenmesine ilişkin satış dönemlerinde düzenlemeye gidilip halka açık olmayan ortaklıkların paylarının Şubat-Mayıs 2021 dönemi içerisinde ilk defa halka arz edilmesi işlemlerinde, izahnamede yer alacak ve özel bağımsız denetimden geçirilecek finansal tabloların belirlenmesine ilişkin satış dönemlerine ilave süre eklenmesine karar verilmiştir.

Salgın sürecinin başlangıcından beri art arda gerçekleşen halka arzlar, yerli yatırımcı tarafından da ciddi karşılık bulmuştur. Salgının da devreye girmesiyle birlikte, hâlihazırda yüksek borçluluk oranıyla çalışan şirketler daha da güç bir duruma düşmüşlerdir. Dolayısıyla Türkiye özelinde salgın başlangıcından beri gerçekleşen halka arzlar, yatırım kaynağından ziyade şirketlerin en düşük maliyetle borçlarını ödemeleri için aldıkları bir aksiyon hâline gelmiştir.

Konut Fiyatları ve Kira Bedelleri Niçin Artıyor?

Doç. Dr. Hakan YILDIRIM
Lojistik Yönetimi Bölümü

Son günlerin en dikkat çekici konularından biri olan konut fiyatları ve kiralarda meydana gelen gözle görülür artışlar hane halkı tarafından merak edilen konuların başında geliyor. Öyle ki aylık bazda meydana gelen artışlar, konut sahibi olmak isteyenlerin elini yakan bir kor hâline geldi. Bu artışın altında birden fazla nedenin yattığı azımsanamaz bir gerçek. Döviz kurlarının devamlı artış trendi içerisinde davranması, buna bağlı olarak artan enflasyon, salgın dönemi ile birlikte oluşan belirsizliğin yol açtığı algı ve bu duruma bağlı olarak konut fiyatlarının devamlı artacağına inanan bir popülasyonun oluşmasıyla talepte bir artışın meydana geldiğini söylemek pek de yanlış olmayacaktır. Artan döviz kurları ve enflasyon inşaatta kullanılacak malzemeler ile işçilik maliyetlerinde de önemli artışlara sebep olmakla birlikte maliyetteki artışlar konut fiyatlarına yansımaktadır. Diğer taraftan belirsizliğin beraberinde getirdiği aşırı talep fiyat balonlarının da oluşmasında önemli bir etken olmaktadır. Özellikle 2021 yılında konut fiyatlarındaki artış, beraberinde kira bedellerinin de önemli artışlar yaşamasına sebep olmuştur. Ev sahiplerinin kiracılara enflasyon oranlarının üzerinde zam yapma yarışına girmesi ya da çeşitli bahaneler ile mevcut kiracıyı çıkartma ve daha yüksek kira ödemeye razı yeni kiracı bulma gayesi içine girmesi, ayrıca kiralanabilecek konutların da kıt olması kira bedellerinin yükselmesinin önemli nedenleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Diğer taraftan artan nüfus ve salgın nedeniyle geçen sene gerçekleştirilemeyen evliliklerin bu yaz patlama yaşaması hem konut fiyatlarında hem de kiralarda önemli artışlara sebep olmaktadır.

Ancak şu ayrımı yapmakta fayda vardır: Döviz kuru, enflasyon oranı ve demografik temelli değişimlerin sebep olduğu fiyat artışları zaman içinde düzleme eğilimine girebilir. Ancak oluşan fiyat balonlarının daha büyük balonlara dönüşmesi ve bu balonların belirli bir süre sonra sönmesi, konut piyasasında ciddi problemlerin oluşmasına sebep olabilir. Bu durum ise inşaat sektörü ve konut sahiplerini zor bir duruma sokabilir. Özellikle son dönemde ekonomik büyümenin yapı taşlarından biri olan inşaat sektörü için gerekli önlemler alınmazsa fiyat balonları sebebiyle yaşanabilecek ani fiyat düşüşlerinin ülke ekonomisini olumsuz etkileyeceği su götürmez bir gerçektir.

Peki, ne yapılmalı?

Nüfusun yoğun olduğu bölgelerde TOKİ desteğiyle vade ve fiyat açısından cazip konutların yapımına yoğunlaşılmalıdır. Böylece konut arzında meydana gelecek artış, fiyatlardaki artışı bir nebze frenleyecek ve talep tarafında da canlılığın devam etmesi olağan olabilecektir. 2008 küresel krizinin en önemli sebeplerinden birinin de konut piyasasında oluşan balonların patlaması olduğu unutulmamalıdır.

ÖĞRENCİLERİMİZ YARINLARIMIZI KONUŞUYOR...

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Kerem ATILLA
Ekonomi ve Finans (İngilizce)
Bölümü Öğrencisi

Birleşmiş Milletler, 2030 sonuna kadar ulaşılması amaçlanan sürdürülebilirlik hedeflerini belirlemiş ve dev şirketler de bu evrensel eylem çağrısına kulak vermişlerdir. Bu durum bir nevi şirketler arası rekabeti de beraberinde getirmiştir. Bu amaçlardan biri olan "Sorumlu Üretim ve Tüketim" şu sıralar Marmara Denizi'nde yaşanan müsilaj sorununa örnek olarak gösterilebilir. "Bana balık verme, balık tutmayı öğret." sözü, günümüzde müsilaj sorununun gündeme gelmesiyle "Bana balık tutacak deniz bırak." şekline dönüşmüştür. Bu söylemin ortaya çıkması da geçmişten günümüze sürdürülebilirliğin önemini açıkça gözler önüne sermektedir.

Otomobil şirketleri, yenilenebilir enerji kaynağı ile şarj edilebilen elektrikli araçlara geçişin bir istek değil, aksine bir zorunluluk olduğunun farkındalar. İstikrarlı bir ekonomik büyüme ve sürdürülebilir kalkınmayı başarmak için üretim olduğu kadar tüketim de sürdürülebilir kalkınmada rol oynamaktadır. Tüketimi azaltma, üretilen bir ürünün ömrünü uzatma, bilinçsiz tüketim ile oluşan israf da göz önünde bulundurulması gereken konulardandır.

Plastiğin genelde ana kaynağı petrol rafinerisinden arta kalan maddelerdir. Dünyada üretilen toplam petrolün sadece %4'ü plastik üretimi için kullanılmaktadır. Bunun da sadece %3'ünden plastik poşet üretilmektedir. Geri dönüşüm için yapılan tüm yatırımlar ve sarf edilen çabaya rağmen plastik atıkların geri dönüştürülme oranı %10'un altındadır.

Peki, tüketiciler nasıl sürdürülebilir yaşama katkı sağlayabilir? Haberlerde baraj doluluk oranları azaldığında gösterilen diş fırçalarken veya tıraş olurken suyu kapatın, bulaşık makinası ve çamaşır makinesi tam dolmadan çalıştırmayın gibi öneriler ne kadar etkili oluyor? Dünya Doğayı Koruma Vakfı'nın Su Ayak İzi Raporu'na göre, Türkiye'de kullanılan toplam suyun %90'ına yakını tarımsal sulamada kullanılıyor. Geri kalan %10'un ise sadece bir kısmını evlerimizde tüketiyoruz. Bu %90'lık payın büyük çoğunluğunda giyim ve tekstil sektörü yer alıyor. Bir tişört için yetiştirilen pamuğa ortalama 2700 litre su harcandığını göz önünde bulundurursak, tek yapmamız gereken sadece evdeki musluğa dikkat etmek olmadığı apaçıktır. Ayrıca bazı tüketim alışkanlıklarımızı da hesaba katmamız gerekmektedir.

Madem sürdürülebilir kalkınma adımlarında payımız düşük, o hâlde dikkat etmeden de yaşanamaz mı? Bu konuda büyük rol oynayan şirketlerin hedef kitlesi tüketiciler olarak bizleriz. Tüketicilerin tüketim alışkanlıkları değiştiğinde üreticilerin alışkanlıkları da değişecektir. "Tavşan Ralph'i Korum" videosu sosyal medyada büyük yankı uyandırmıştır. Tüketicilerin videoya gösterdikleri tepkinin ardından kişisel bakım ürünleri satılan raflarda "Cruelty-Free" ürünlerin patlama yapabileceği düşüncesi üreticileri harekete geçirmiştir.

Hem doğrudan hem de dolaylı olarak "sürdürülebilirlik" bizim elimizdedir. Geri dönüşüm ve sürdürülebilirliğe önem veren şirketlerin ürünlerini tercih ederek bu konuda üreticileri teşvik etmek ve sürdürülebilir kalkınmaya adım atmak istemeyen şirketlerin ürünlerini kullanmamak bu konuda yapılabilecek birkaç şeyden sadece biridir. Gelecek nesillere "balık tutacakları bir deniz bırakmak" için herkes sürdürülebilirlik konusuna özen göstermelidir.

DÜNYA GERİ DÖNÜŞÜYOR, PEKİ YA BİZ?

Gülperi KÜÇÜKKARACA

Ekonomi ve Finans Bölümü Öğrencisi

Yakın zamanda Marmara Denizi'nde görülen müsilaj (deniz salyası) ile beraber tekrar gündeme gelen geri dönüşüm bilincini, aslında günlük hayatımıza çok basit ve kolay alışkanlıklar hâlinde adapte edebiliriz. Özellikle ülkemizde büyük bir sorun hâline gelen yanlış atık yönetiminden başlamak en basit ve kolay iş olacaktır. Çevre bilinci eğitimleri erken yaşlardan itibaren her bireye kazandırılmalıdır. En küçükten en büyüğe sıfır atık politikasını ve atık yönetim bilincini öğretmek, günümüz dünyası için şarttır. Kıt kaynakların birçok insan tarafından kullanılması bu bilinci aşılama için en güçlü nedenlerden birisi olabilir. Günlük hayatımızda çöplerimizi uygun atıklara göre ayrıştırarak geri dönüşüme atabiliriz. Eğer evimizin yakınında bir geri dönüşüm kutusu yoksa çöplerimizi en yakın yeri bulup oraya götürebiliriz. Hepimiz bunu tek tek uygularsak geri dönüşümün yararlarını net bir şekilde görebiliriz. Her gün çok kez kullandığımız plastiklere elveda diyebiliriz. Su şişemizi yanımızda taşıyabiliriz, evimizde plastik için ayrı bir çöp oluşturabiliriz ve tek kullanımlık plastikler yerine metal ve geri dönüştürülebilir materyaller kullanabiliriz. Günümüz dünyasında büyük gıda şirketleri artık plastik pipet kullanımını kaldırdı. Kullanılan plastiklerin de %100'ünün geri dönüştürülmesi hedefleniyor. Bu noktada kullan at ürünler yerine atığı sıfıra indirecek ürünler kullanılabilir. Streç film yerine saklama kabı, kâğıt havlu yerine yıkanabilir bezler, kahve filtresi yerine yıkanabilir kumaş filtre, buzdolabı poşeti yerine tekrar kullanılabilen silikon poşetler, tek kullanımlık bardaklar yerine termoslar kullanılabilir. Piller doğaya en çok zarar veren maddelerdendir. Tek kullanımlık piller yerine şarj edilebilir piller tercih edebiliriz veya kullandığımız pilleri mutlaka pil geri dönüşümüne atabiliriz. Bir diğer önemli madde ise kızartma yağlarıdır. 1 litre atık yağ 1 milyon litre içme suyunu kirletebilir. Bu açıdan kızartma yağlarını bir kaptaki biriktirip belediyelerin geri dönüşümüne teslim etmek çok faydalı olacaktır.

Diğer bir alternatif ise evsel atıkları kompost yapmaktır. Yemek artıklarını, meyve ve sebze kabuklarını, ham kâğıtları, kahve posalarını ve demlenmiş çay yapraklarını kompost yaparak toprakla buluşturabiliriz. Normal şartlarda doğa bunları kendi kendini dönüştürür ve temizler; fakat insan nüfusunun giderek artması ve kıt kaynakların insanlara yetmemesi, doğanın kendisini temizlemesine fırsat dâhi vermeden yok olmasına sebep olmaktadır. Aşırı yük ve küresel ısınmanın getirdiği su kütlelerindeki ısı artışıyla beraber kaynaklar verimli kullanılamamakta ve israf çoğalmaktadır. Müsilaj ile beraber tek çare olarak geri dönüşüm felsefesini benimsememiz gerektiğini doğa bize bir kez daha göstermiştir. Müsilaj sadece bizlere değil, deniz canlılarına da zarar vermektedir ve bu canlıların aldığı zararlar zincirleme bir şekilde bizleri de etkileyecektir. Özellikle son yıllarda görülen kirlilikten dolayı canlıların kendi savunma sistemlerinin ve genetiklerinin değiştiği gözlemlenmiştir. Bu canlıları tükettiğimizde bizlere olan zararları da gözle görülür seviyelere ulaştırmaktadır. Denizden buharlaşan bu kirli sular yağmur olarak bize dönmektedir ve temiz suya ulaşımımız zorlaşmaktadır. Bu gibi etkenler insan ömrünü kısaltmakta, bağışıklık sistemini zedelemekte ve yeni salgın hastalıkların önünü açmaktadır. Ülkemiz son birkaç yıldır en çok çöp ithal eden ülkelerden olmuştur. Bunun gibi haberler bizim, geri dönüşüme daha da önem vermemiz gerektiğini göstermektedir. Dönüşüm sistemleriyle halkı entegre edip temiz çevre bilincini harekete geçirmek için daha cazip kampanyalar başlatılabilir. Avrupa ülkeleri örneğinde, özellikle Almanya ve İskandinav ülkeleri geri dönüşümle ilgili halka cazip gelen adımlar atmaktadır. Örneğin geri dönüşüme her katkı sağlandığında kişilere iade ücretleri ödenmektedir ve bu rakamlar insanların market ihtiyacını karşılayabilecek makul seviyelerdedir. Uzak Doğu Asya ülkelerinin, Güney Kore'nin ve Japonya'nın halkına aşılacağı geri dönüşüm bilincini örnek olarak bizler de sistematik bir şekilde bu bilince sahip olabiliriz. Eğer herkes bir adım atarsa gelecek nesillere çok daha temiz bir çevre bırakabiliriz.

HAVACILIK SEKTÖRÜ ÇEVREMİZE ZARAR VERİYOR MU?

Razan HAITHAM
Havacılık Yönetimi Bölümü Öğrencisi

Havacılık, tüm dünyada hızla gelişen sektörlerden biridir. Bununla birlikte hızla ilerleyen modernizasyon, çeşitli faydaların yanı sıra uzun bir olumsuzluklar listesini de beraberinde getirmektedir. Hızlı teknolojik ilerlemenin başlıca dezavantajlarından biri çevre kirliliğidir. Havacılık; toprak kirliliği, sera gazı emisyonundan doğan hava kirliliği ve gürültü kirliliği gibi yerkürede çeşitli şekillerde olumsuz çevresel etkiler oluşturmaya meyillidir.

Uçak motorları, karadaki araçların motorlarına benzer şekilde çalışır. Uçaklar, düzgün çalışabilmek için yakıtı ihtiyaç duyarlar ve sonuç olarak tıpkı otomobiller gibi atmosferi kirletirler. Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü (ICAO), uçak motoru üreticilerinin yanma verimliliğini artırmalarını gerektiren bir dizi standart geliştirmiş ve bu sayede motorlar tarafından salınan yanmamış hidrokarbon, kurum ve karbonmonoksit miktarını en aza indirmeyi hedeflemiştir. Günümüzde uçak motorlarının çevresel etkisi ve oluşturdukları kirlilik seviyesi, çeşitli motorların çalışmasını, onları gerçekten kullanmadan ve daha fazla kirlilik üretmeden yeniden oluşturmak için tasarlanmış bilgisayar simülasyonları yardımıyla araştırılmaktadır. Bu yaklaşım hem çevre dostudur hem de daha düşük maliyetlidir. Çünkü bilgisayarları kullanmak, gerçek motorlara yakıt doldurup çalıştırmaktan daha ucuzdur.

Gürültü kirliliği, çevre üzerinde herhangi bir yıkıcı etki yaratmaz ve etkileri uzun sürmez. Ancak gürültünün başlıca zararlı yönleri, sosyal ve psikolojik niteliklere sahiptir. Havaalanlarına yakın yerlerde yaşayan bireyler, genellikle gürültü kirliliğinden kaynaklanan çeşitli sorunlardan muzdariptir. Bu nedenle çeşitli uçak türlerinin neden olduğu gürültü seviyelerini tahmin ve

simüle eden Uluslararası Gürültü Modeli mevcuttur. Bu model, şehir plancılarına gürültü etkisini görselleştirmeleri ve yakınlarda bulunan havaalanları nedeniyle hangi alanların, o bölge sakinleri için uygun veya zararlı olabileceğini belirlemeleri konusunda yardımcı olmaktadır.

Tüm dezavantajları ile birlikte havacılık; insanlığı daha fazla ilerlemeye, daha güvenli seyahate, daha yüksek bir kolaylık düzeyine ve daha hızlı ulaşım taşıyan sağlam bir güçtür ve çok çeşitli faydalar taşımaktadır. Sektördeki teknolojik ilerleme, birçok etken tarafından belirlenir ve bu nedenle havadaki araçlar her yıl daha iyi, daha hafif, daha güvenli, daha hızlı ve daha verimli hâle gelir.

Yaklaşık bir asır kadar önce uçak yolculuğu fikrinin bir fantezi olarak kabul edildiğini hatırlamakta fayda vardır. Günümüzde havacılık, teknolojik gelişme ve kabiliyet açısından uzun bir yol katetmiştir. Hava kirliliği ve emisyon konusu hava yolculuğunun en zararlı sonuçları olarak bilinir bir hâle gelir gelmez, sektör bu etkinin azaltılmasına odaklanmıştır. Örneğin özel bir kanat ucu cihazı ile donatılmış yeni tip uçak kanatları, araçların daha az yakıt tüketmesine olanak tanımaktadır. En önemlisi, bu çalışma verimli olmuştur ve sonuçları hızlı ilerleme açısından bilim insanlarını etkilemeye devam etmektedir.

Kaynaklara erişmek için [tıklayınız](#).

DİJİTAL DÖNÜŞÜM SÜRECİNDE ÇALIŞMA YAŞAMI

**Dr. Tuğçe GÜR
TÜRKDOĞAN
Siyaset Bilimi ve Kamu
Yönetimi Bölümü**

Sanayi Devrimi sonrasında üretim sürecinde gerçekleşen her türlü gelişme, emeğin ve işin örgütlenmesini değiştirmiştir. Tarihsel bağlamında teknolojik gelişmelerin etkisiyle şekillenen yapı; iş, meslek ve çalışma biçimlerini dönüştürmektedir. Endüstriyel ekonomiden enformasyon ekonomisine geçişle birlikte, üretimin hâkim merkezi olan üretim bandının yerini bir örgütlenme modeli olarak üretimin ve dağıtımın alanı olan "ağ" almıştır. Teknolojik gelişmeler emek süreçlerinde, uzamsal ve mekânsal bağlılığı ortadan kaldıran iletişim ağları sayesinde yatay örgütlenmeye dayalı girişim ağları ile örgütlenmeye başlamıştır.

Manuel Castells bu koşulların düşünme, üretme, tüketme, ticaret yapma, yönetme, iletişim kurma, yaşama, ölme, savaşma şekillerini değiştirdiğini ifade etmektedir. Sürecin çalışma ilişkilerine yansımaları hem yeni iş, meslek ve çalışma biçimlerinin ortaya çıkması hem de üretimde otomasyon teknolojisinin yerinin artması ile yapay zekânın çalışma yaşamında gündeme yerleşmesi şeklinde olmuştur. Bu bağlamda 2000'li yıllardan itibaren yeni bir dijital dönüşüm döneminin başladığı ifade edilmektedir. Bu dönüşümün ana noktası, nesnelerin interneti, hizmetlerin interneti ve siber-fiziksel sistemlerdir. 3D yazıcılar, Blockchain teknolojisi, mobilite, büyük veri ve siber fiziksel sistemler vb. yeni teknolojiler çalışma yaşamında dijital odaklı mesleklerin ortaya çıkmasına imkân sağlamıştır.

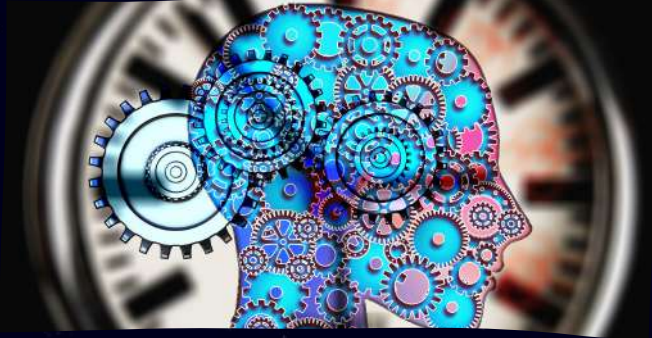
Çalışma mekânı noktasında, mekânsal birliğin önemi ortadan kalkarken sanal ortak çalışma alanlarının eskinin yerini aldığı ifade edilmektedir. Özellikle iletişim teknolojisindeki gelişmeler, çalışanlar arasındaki etkileşimin üst düzeyde kalmasına imkân tanıırken iş yeri kavramını belirsizleştirmiştir. Bu sürecin olumsuz yansımaları olarak ifade edilebilecek noktası Negri ve Hardt'in belirttiği üzere yaşamın "fabrikaya dayalı bir sistemden fabrikaya dönüştüğü" bir yapıya geçilmesi üzerinedir. Çalışma süreci, yaşamın tüm alanına yayılmakta ve mesai kavramının ortadan kalktığı görülmektedir. Yapay zekânın üretim sürecindeki yerinin giderek artması istihdam yapısını etkilemiş; karar verme, yönlendirme ve sürekli araştırma-geliştirmeyi hedefleyen vasıflı işgücüne talep doğurmuştur.

Sonuç olarak kabul gören tahminlere göre, bugün ilkökula başlayan çocukların yüzde 65'i eğitimlerini tamamladıklarında hâlihazırda var olmayan meslekleri yapmaya başlayacaklar. Dijital dönüşüm, teknoloji ve iş süreçlerini bütünleştiren bir kavram ve süreç olarak çalışma yaşamında önemli değişikliklere yol açmakta ve uyum süreci bazı meslekleri ortadan kaldırırken aynı zamanda yeni işler ve fırsatları ortaya çıkarmaktadır.

YENİ MESLEKLER

RÜYA GERÇEKLEŞTİRİCİLİĞİ

Arş. Gör. Zeynep ÖZCAN
Reklamcılık Bölümü

Sürekli bir biçimde gelişen ve değişen dünyamızda şüphesiz ki mesleklerde de çeşitli dönüşümler yaşanmakta ve yeni meslekler ortaya çıkmaktadır. Ancak rüyalarımızda görebildiğimiz, bizler için hayal olan şeyleri birer birer keşfeden ve somutlaştıran bilim insanları, şimdi de rüyalarımıza girecek bir teknoloji tasarlıyorlar. Söz konusu bu teknoloji de yeni bir mesleğin doğuşuna işaret ediyor: rüya gerçekleştirciliği.

Rüya gerçekleştirciliğinin özellikle sağlık ve terapi alanlarında kullanılması düşünülüyor ve birtakım yazılımlar aracılığıyla bireylerin sorunlarını çözmelerine yardımcı olacak nitelikte rüya tasarımlarının oluşturulması öngörülüyor. Bu mesleği icra edenlerin teknoloji, psikoloji ve nöroloji alanlarıyla entegre bir biçimde çalışacakları tahmin ediliyor. Böylelikle travmaların atılmasında, bilinçaltındaki rahatsız edici şeylerle yüzleşmekte ve genel olarak psikolojik açıdan sorunların daha kolay aşılabılmesinde bu meslek grubunun, bireylere yardımcı olabileceği düşünülüyor. Örneğin, stresli bir günün ardından yatağına uzanan bir birey, rüyasında Maldivler'in sıcak kumsalında yürüyüş yaparak bütün yorgunluğunu ve stresini atabilecek.

Rüya gerçekleştirciliğinin gelecekte hangi boyutlara ulaşabileceğini kestirmek şimdilik olanaksız gibi görünüyor. Ancak bireylerin gerçek hayatta yaşayamadıkları, içlerinde ukde kalan ya da deneyimlemeyi arzuladıkları karakterlere sanal ortamda sahip olabildikleri "Second Life" adlı oyunun bir türevi olarak rüya gerçekleştirciliğini düşünebiliriz. Bunu düşündüğümüzde Amerikan film senaryolarından fırlamış gibi olan şu sahneyi de zihnimize canlandırabiliriz: Bireyler aslında olmak istedikleri yerlerde, olmak istedikleri kişilerle, olmak istedikleri biçimde yaşamak için rüyaların engin sularına dalıyorlar ve bir bakıyoruz ki herkes uyuyor, yaşamına rüyasında devam ediyor! Kulağa çok enteresan geliyor, değil mi?

Kaynağa erişmek için [tıklayınız](#).

KÜLTÜR- SANAT- EDEBİYAT

Latife Tekin'i ve Postmodern Anlatılarını Anlamak

Dr. Öğr. Üyesi Şerefur ATİK
Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

Latife Tekin çağdaş Türk Edebiyatının yaşayan en büyük yazarlarından biridir. Yazarın yayınlanış sırasına göre Sevgili Arsız Ölüm, Berci Kristin Çöp Masalları, Gece Dersleri, Buzdan Kılıçlar, Aşk İşaretleri, Gümüşlük Akademisi, Ormanda Ölüm Yokmuş, Unutma Bahçesi, Muinar, Sürüklenme ve Manves City adlı anlatıları bulunmaktadır. Yazarın birçok yabancı dile çevrilmiş olan bu anlatıları postmodern metinlere özgü özellikler gösterirler.

Üstkurmaca ve metinlerarasılık bu anlatılara özgü iki başat teknik özelliktir. Latife Tekin anlatıları bu teknik özelliklerin yanında ironi, metafor, hipermetinsel tasarım, yansıtıcı bilinç gibi yine daha çok postmodern metinlerde gördüğümüz daha başka teknik özellikler de taşır. Yazarın Sevgili Arsız Ölüm adlı anlatısı, Dede Korkut Hikâyeleri'nden Deli Dumrul anıştırması olmak itibarıyla metinlerarası ilişki düzleminde yer alır. Gece Dersleri adlı anlatı parçalı, süreksiz ve kopuk bir teknikle yazılmış anakronik bir anlatıdır.

Bu özelliği itibarıyla metnin, düzyazı değil de daha çok şiir olduğu düşünülebilir. Aşk İşaretleri adlı anlatı Dostoyevski'nin romanlarına özgü kara gülüş sesi olan "Ha! Ha! Ha!"nın, anlatı metninin birçok yerinde duyulduğu bir eserdir. Ormanda Ölüm Yokmuş adlı anlatı, yazar da olduğunu sezdiğimiz bir protagonistin "Bir gün bütün bunları anlatacağım." dediği ve böylece bizim, okumuş olduklarımızın; protagonistin yazacağını söylediği ayrıntılarla çakıştığını gördüğümüz üstkurmaca bir metindir. Yazarın Unutma Bahçesi adlı anlatısı "Bahçe" kelimesinin hem hafızanın metaforu olarak geçtiği hem de bu kelimenin metinde gerçekte var olan Gümüşlük Akademisi'ni temsil ettiği ve böylece kurmaca ile gerçeğin çakıştığı, üstkurmaca bir anlatıdır. Yazarın Muinar isimli anlatısı ise ekofeministik düşünce izleği etrafında şekillenmiş bir "kadın anlatısı" olarak okunabilir. Bunlara ek olarak Latife Tekin'in birçok anlatısında Şamanist kültürden gelen yansımalar da bulunur. Sürüklenme isimli anlatı bu özelliği itibarıyla öne çıkar.

Latife Tekin gibi bir yazarı postmodern metinlerin özelliklerini ve yazarı besleyen kaynakların neler olduğunu bilerek okumak, insanın hayata ve evrene bakışını olumlu anlamda çok değiştirir.

İSTANBUL'UN BİLİNMEYEN TARİHİNE YOLCULUK: BEŞİKTAŞ METRO İSTASYONU KAZILARI

Dr. Öğr. Üyesi Sinem TUNA
Radyo, Televizyon ve Sinema
Bölümü

Dünyanın en eski kentlerinden biridir İstanbul. Kültürlerin beşiği olarak kabul edilen Akdeniz çevresinde, kültürel dokunun maddi verilerini İstanbul kadar yoğun barındıran başka bir kent daha yoktur. Kentin tarihi ve kültürel dokusunu incelemek için Paleolitik Dönem'e, ilk mağara yerleşimlerine kadar gitmek gerekir. İstanbul'un kent görünümüne dönüşmesi 3000 yıla yaklaşıyor. İstanbul, bu uzun tarih içinde üç farklı uygarlığa ev sahipliği yapmış ve yaklaşık 1600 yıl boyunca dünyanın en önemli başkentlerinden biri olmuştur. Üç farklı isimle tanınır erguvan kokulu şehir: Byzantion, Konstantinopolis ve İstanbul.

Depremlere, yangınlara, istilalara uğrayan İstanbul defalarca yara almış, yıkılmış, talan edilmiş ve yeniden kurulmuştur. İstanbul, bugünkü şeklini farklı uygarlıklara ve kültürlere borçludur. Günümüzde çok kültürlülüğün imzasını taşıyan en önemli dünya kentlerinden biridir.

1985 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne dört bölge olarak dahil olan İstanbul, 2010 yılında Avrupa Kültür Başkenti seçilmiştir. Zeus ve İo'nun hikâyesi gibi mitolojik anlatımlarda da izini sürdüğümüz binlerce yıllık yerleşim mozaiğinin aranan parçaları, günümüzde de devam eden kazılarla gün yüzüne çıkarılmaya devam etmektedir. Arkeoloji biliminin sunduğu olanaklarla İstanbul'da devam eden kazılardan biri de Beşiktaş Metro İstasyonu çalışmalarıdır. Yılda yaklaşık 250 kazı yürüten İstanbul Arkeoloji Müzeleri tarafından koordine edilen Beşiktaş Metrosu kazıları, 2016 yılından bu yana devam etmektedir. Yapılan çalışmalarda 1910 yılında yapılmış tramvay hattı ve depolarından elde edilen bulguların yanı sıra Osmanlı'nın geç dönemleri ve Bizans İmparatorluğu'na ait kalıntılara da ulaşılmıştır. Kazı çalışmasının şüphesiz ki en ilgi çekici buluntuları ise M.Ö. 3500-3000 arasına tarihlenen Anadolu'nun en eski kurgan tipi mezarlardır. İlk Tunç Çağı'na tarihlenen mezarların 75 adedi kremasyon, 7 adedi ise inovasyon denilen mezar tipleridir. Mezarlarda bugüne kadar örneğine rastlanmayan figürinler de ele geçirilmiştir. Kremasyon mezarlardan elde edilen bilgiler ışığında İstanbul'un da içinde bulunduğu göç yolunun yeniden çizilebileceği öngörülmektedir. Önümüzdeki günlerde kazıdan elde edilen yeni verilerle İstanbul'un tarihinin biraz daha aydınlanacağı, kültür başkentinin kültürel mirasının daha da önem kazanacağı açıkça görülmektedir.

BİR KİTAP

İNEKLER, DOMUZLAR, SAVAŞLAR VE CADILAR - MARVIN HARRIS

Yamyamlar ve Krallar: Kültürlerin Kökenleri kitabının yazarı, dünyaca ünlü Amerikalı antropolog Marvin Harris bu eserinde "kültür bilmeceleeri" olarak adlandırdığı sorulara bilimsel cevaplar üretmektedir.

Hintliler için inek kesmek ve etini yemek neden bir tabudur? Bazı toplumlarda domuz neden asla beslenmeyen ve eti yenmeyen bir hayvandır? İlkeller niçin savaşlılardı ve savaş onlar için ne türden bir toplumsal işlevi yerine getiriyordu? Ortaçağ Avrupası'nda 500 bin kişinin cadılıktan hüküm giymesinin ve yakılarak öldürülmesinin altında yatan sebepler neydi? Filistin'de İsa'dan önce ve İsa'dan sonra neden çok sayıda asker-mesih ortaya çıkmıştı?

Marvin Harris bu gibi soruları sahip olduğu kültürel materyalist bakış açısıyla 11 bölümlük kitabında cevaplamaya çalışmaktadır. Yazar, insan davranışları konusunda akılları karıştıran bu türden soruları yanıtlamaya çalışırken bu davranışlar ne kadar ilginç ve mantığa oturtulamaz görünürse görünsün, bunların altında mutlaka makul sebeplerin yattığını gözler önüne sermektedir. Marvin Harris, bir toplumun sosyal yapısını ve kültürünü belirlemede demografik faktörlerin ve üretim faktörlerinin anahtar rolüne dikkat çekmektedir. Bu kitabında da Harris, ele aldığı soruları bu bakış açısını kullanarak kültürel antropoloji bağlamında incelemektedir.

BİR FİLM

Dr. Öğr. Üyesi Mouhamed Bachir DIOP
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü

12 KIZGIN ADAM

1957 yapımı *On İki Kızgın Adam* sinema tarihinde bir dönüm noktasıydı. İnsan toplumunda büyük önem taşıyan bir konuyu, mahkemelerde jüri üyesi kavramını ele alan ilk filmi.

Film, New York'ta bir mahkeme salonunda, sabıka kaydı olan babasını şehrin en yoksul mahallelerinden birindeki dairesinde öldürmekten yargılanan 18 yaşındaki bir hükümlüyle başlamaktadır. Savunma avukatı ve savcı, görüşlerini ve kanıtlarını sunmayı bitirdikten sonra, yargıç jüri üyelerine saniğin masum mu yoksa suçlu mu olduğuna birlikte karar vermeleri gerektiğini söyler. Sanık, suçlu kabul edilmesi durumunda ölüm cezasına çarptırılacaktır ve "makul şüphe" ilkesini dikkate almaları gerekmektedir. Bunlardan herhangi biri varlığına ikna olursa sanık masum sayılacaktır.

Jüri ortak bir karara varmak için toplanır toplanmaz aralarından yalnızca bir üye (Henry Fonda), 8 numaralı jüri üyesi, kanıtların gücü ve kanıtlanmış suçlama ile ikna edilmediği için ve zayıf kanıt nedeniyle "makul şüphenin" var olduğunu savunur.

Tartışma başlar ve o yalnız jüri üyesi her bir delili ve tanıkların ifadelerinin zayıflıklarını ele alır ve neredeyse şiddete dönüşen uzun tartışmalardan sonra herkes argümanının gücüne ikna olana kadar jüri üyelerini tek tek ikna etmeye başlar. Filmin sonunda jüri, saniğin suçlamasıyla ilgili "makul şüpheleri" olduğu için masum olduğuna karar verir ve filmin hikâyesi burada biter.

Film, bir kişinin psikolojik durumunun başka bir insanın kaderi hakkında karar vermesi üzerindeki etkisini, özellikle de kişi herhangi bir sonuçla karşılaşmayacağını hissettiğinde nasıl davrandığını ele almaktadır.

BİR DİZİ

Arş. Gör. B. Mert DEMİR
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü

HOUSE OF CARDS

BBC'nin aynı adlı mini dizisinden uyarlanan politik drama türündeki *House of Cards*'ın başrolünde Kevin Spacey (Frank Underwood) yer alıyor. Senatör Underwood, Demokrat Parti üyesi olup kongrede Demokrat Parti'nin "whip" (kamçı) rolü gibi oldukça stratejik bir görevi yerine getirerek parti disiplinini sağlamakla yükümlüdür. ABD gibi disiplinli parti sistemlerinin olmadığı ülkelerde whipler, temsilcilerin kendi vicdanlarına göre değil, partinin isteğine göre oy vermesini sağlamakla görevli, parti disiplininden sorumlu kişilerdir. Senatör Underwood yeni ABD Başkanı tarafından kendisine vaat edilen Dışişleri Bakanlığı sözünün tutulmamasından sonra planını uygulamaya koyarak kendisine vaat edileni alma hatta fazlasına sahip olma mücadelesine girer. Frank'ın "dördüncü duvarı yıkarak" seyirci ile konuşması, acımasızlığı ve akli onu adeta Machiavelli'nin *Prens* kitabından fırlamış bir karakter olarak göstermektedir. Frank istediklerine sahip olmak için ne kadar ileri gidebilir?

Netflix platformunun ilk orijinal dizisi olan yapım aynı zaman da Emmy kazanan ilk çevrim içi dizidir. Dizi 6 sezon ve toplamda 73 bölümden oluşuyor. Bölümlerin uzunlukları ise 42-60 dakika arasında değişiyor.

Merve TAK
Sosyoloji Bölümü Öğrencisi

Tavşan Ralph; son zamanlarda gündeme gelen bir kısa filmin başkarakteridir. Hayvanlar üzerinde yapılan deneylere dikkat çekmek ve kozmetik ürünlerin hayvanlarda test edilmesinin yasaklanması amacıyla Humane Society of the United States tarafından başlatılan ve Spencer Susser tarafından hazırlanan "Save Ralph" isimli bu kısa film, deneylerde kullanılan hayvanların ve özellikle de kozmetik sektöründeki canlı hayvan deneylerinin iç yüzünü çarpıcı bir şekilde ortaya koymuştur. Bu konuda süregelen fikir ve eylemlerden farklı olarak, bu filmdeki ayırt edici nokta hayvanlarla kurulan empati hissinin fazlasıyla hissediliyor oluşudur.

Filmde Tavşan Ralph'in bir gününün özetini izliyoruz. İlk sahnede kendini tanıtan Ralph gözündeki ve kulağındaki hasarları, oldukça sıradan bir durummuş gibi anlatıyor. Aslında bunun kötü bir durum olduğunun farkında ama çok dert etmediğinden bahsediyor. Çünkü bunu insanlar için yapıyor ve burada insanların onlardan daha üstün hayvanlar olduğunu söylüyor. Bu gerçekten ilgi çekici bir söylemdir; çünkü insanlarla aynı tür olmalarına rağmen üstün olanın diğeri üzerindeki kötü ve olumsuz etkilerinin nasıl meşru kabul edildiğini gözler önüne seriyor. Devamında da insan olanın üstünlüğünü uzaya çıkmakla ilişkilendiriyor ve aslında burada insanı ahlaki boyutta değil, rasyonel açıdan nitelendirdiği görülmüyor. Kendisinin bir uzay tavşanı olmadığını, belki de bir rasyonaliteye, akılcı bir düşünceye sahip olamayacağını bizlere hatırlatıyor.

Ralph'in aile fertleri de kendisi gibi denek olduklarını ve görevlerini (!) yaparken öldüklerini öğreniyoruz. Ralph kendi sonunun da aynı olacağını biliyor ama hayatının asıl amacının bu olduğuna ve bunun onu mutlu ettiğine inanmış ya da daha masum bir açıklama bulamamış diyelim. Sonraki sahnede ise bir kapı tıklatma sesi geliyor ve kocaman bir el tavanı yıkarak Ralph'i alıp laboratuvara götürüyor. Kapı tıklatma sesi gerçekten manidar olmuş; çünkü normalde insanların bir yere girerken nezaketen kullandığı bu eylemden sonra tavanın yıkılarak kaba bir şekilde tavşanın alınması, hayvanlara yapılan davranışların nasıl bir çelişki içerisinde olduğunu çarpıcı bir şekilde gözler önüne seriyor. Bu çelişkiyi diğer denek tavşanlar ve Ralph arasında da görüyoruz Ralph laboratuvardayken olayların kötülüğünün farkında ama insanların iyiliği için her şey yapılabilir, öyle değil mi? Laboratuvardaki diğer denekler ise Ralph ile aynı fikirde değiller; çünkü kameranın varlığını görünce kurtarılmak istediklerini epey açık bir dille ifade ediyorlar.

Testler bugünlük (!) biter. Testlerden çıkmış Ralph son sahnede hâlâ hayvanlar üzerinde denenmiş kozmetik ürünleri alanlara ve bu deneylere izin veren ülkelere sesleniyor. Onlar olmasaydı işsiz ve normal bir tavşan gibi sokaklarda kalacağını, ah hayır, sokak değil arazi gibi bir şey, belki de bir orman? Normal tavşanlar gibi ama bir dakika, o bunu bilemiyor. Çünkü kendi türüne, olması gereken ortama bile yabancılaşmış durumda! Evet, bu videonun yayınlanması ile beraber özellikle de sosyal medyada büyük bir hareket başladı ve #saveralph etiketi olağanüstü bir hızda tüm dünyaya yayıldı. Kampanyayla eş zamanlı olarak başlayan bu hareket gerçekten de kitleleri, hatta önce bu videoyu paylaşıp sonra hayvanlar üzerinde deneyler yapan markaların ürünlerini tanıtan influencerları bile etkilemişti. Tabii ki bunların yanı sıra, gerçekten bu konu üzerine ciddi çalışmalar yapan kişileri ve kurumları da es geçmemek gerek. Ralph'in de bahsettiği gibi insanların iyiliği söz konusu olunca her şey mübah, ne olursa olsun. Peki, bu ne kadar etik? Gerçekten etik seçimler yapabilir miyiz? Hayvan deneyleri yerine kullanılan farklı metotların varlığı biliniyor. Peki, neden bunu tercih etmek varken böylesine ahlak dışı yollar tercih ediliyor? Normalde halktan birinin bir tavşanı böyle bir duruma sokması çok daha fazla tepki alacakken birçok kurum veya markanın bu tür deneyler yaptığını biliyoruz ama birileri bunu söylemedikçe ahlaki ve etik açıdan bizleri çok da rahatsız etmiyor. Belki de burada çıkarlar devreye giriyordur.

Bu noktada bizim menfaatlerimiz için hayatını kaybeden, acı çeken hayvanlara karşı aslında ahlaki bir sorumluluğumuz olduğu unutulmamalıdır. Konuyu aynı zamanda biyoetik kavramı üzerinden de ele alabiliriz. Bilindiği üzere biyoetik kapsamında hayvan deneklerin hakları da söz konusudur. Tabii ki burada bahsedilen etik sadece laboratuvar çalışanları ve marka sahipleri ile sınırlandırılmamalıdır. Bu etik çerçevedeki sorumluluk, tüm toplumu fazlasıyla ilgilendirmektedir ve bu sorumluluğun bilinmesinden daha da önemli olan şey, bir devamlılık göstermesidir. 6 Nisan'da yayınlanan Save Ralph üstünden daha bir ay geçmeden şimdiden unutuldu. Etik kaygılarımızın devam etmesi dileğiyle...

ÇAMAŞIR İPİNE ASILI ÇIKMAZ SOKAKLAR: KENTİN BEDENİ

Şehide Nur ERDOĞAN
Sosyoloji Bölümü Öğrencisi

“Bir kenti tanımak istiyorsanız sokaklarını yürüyerek gezmelisiniz.” cümlesini duyduktan sonra içinde yaşadığım şehrin sokaklarında hiç yürümediğimi fark ettim. Bu cümle beni etkilemiş olacak ki geçen yıl kendime bir söz verdim: En sevdiğim ilçelerde yürüyecek ve sokaklarda kaybolacaktım. Seçtiğim ilçe Üsküdar idi. Bizi büyüleyen manzarasıyla meydan öylesine göz alıcıydı ki sokak aralarına dalmak aklıma gelmiyordu belki de. Bu sefer aksi yönde yürümek istedim ve kız kulesinden uzaklaşarak sahil boyu yürüdüm. Gördüğüm büyük

ve rahatsız edici kafeleri geride bırakıyor, ufak tefek kahvehanelere rastlıyordum. Kalabalığı arkamda bıraktıktan sonra kayalıkların sonuna geldiğimi fark ettim. Bir an kafamı çevirdiğimde gördüğüm manzara çok etkileyiciydi. Pamuk şekerlerini kız kulesine gitmek için sıra bekleyen çocuklara satmak isterken zabıtaya yakalanan bir çingenenin, ana yola saçılmış şekerleri ile feryatları karışmıştı Üsküdar manzarasına. İstanbul tam da böyle bir şehirdi. Gördüğüm bu manzaraya hemen üst tarafta yalısından bakan kadın da şahit olmuştu eminim. Gözler işte burada belirginleşiyordu. Kentin gözleri, farklı sınıflardan insanların aynı manzaraya bakması gibiydi. Fotoğrafını çekememiş olsam da bu an, kentin zihnine kaydoldu; tıpkı benim de zihnimde kaydolduğu gibi.

Salgın döneminde pek gezememiş olsam da yakın zamanda Balat'a gittim. Çocukluğumun geçtiği sokaklara... O sokakları öylesine yaşadım ki içimde gördüğüm tüm duvarlar, yıkılmaya yüz tutmuş eski ahşap binalar ve bodrum katındaki evlerin camında bekleyen kedileri ile yeniden hissettim tüm yaşadıklarımı. Çıkamaz sokaklar hep ilgimi çekmiştir, küçükken bu sokaklarda oynamak bana güven verirdi. Kentte bütün yollar bir başka yola başlanır, düğümler çözülür mantığı burada işlemiyordu. Bilakis, bazen yolun sonu vardır ve sokaklar bitebilir. Bu da kent insanının sorunlarına bulduğu bir çözümdür belki de. Penceresine geçirilmiş parmaklıklar zaten boşucu ve havasız olan sokağa daha da karamsar bir görüntü verir. Öğlen hava almak için gittiğiniz deniz kenarından yine böyle bir eve girmek için dönersiniz. Kent o nefesi bile çok görür. Ruhun ıslak ve yapışkan havaya teslim olur. Binanın duvarlarında oluşan çatlaklar, bir ressamın eserinde yılların geçmesiyle oluşan boya çatlaklarına benzer. Tek fark, yaşadığın binayı özenle koruyup muhafaza edemezsin; çünkü bazı hayatların değeri büyük yıkımlar sonucu anlaşılır.

Sağırma ve soluma döndükçe sprey boyalarla yazılmış yazılar çarpıyor gözümde. Kentte yaşayan insanın el izidir o, tıpkı ilk insanların mağaralara kanıyla çizdikleri el izi gibi. Yürürsün, her sokakta farklı taşlar... Kimi tuğla kimi arnavut kaldırım. Bir bakışta siyasi tarihi anlatabilirim çünkü her bir yapısına siner bu geçmiş. Ancak inşa edilmeye çalışılan ayırım, çamaşır iplerine etki edemez. Balat'ta yürürken karşılıklı iki binayı birbirine bağlayan ipler, hane içinin özelini sokağa yansıtmaktır. Sahip olduğu çarşafı, giydiği iç çamaşırını ve kıyafetlerini görürüz. Bu o sokakta yabancı yoktur demenin bir yoludur aslında. Klimanın dış ünitesini göremezsiniz bu sokaklarda. Sadece kombilerin borusundan çıkan duman yayılır sokağa, tabii kombi varsa. Kışın sobalardan odun, kömür kokusu yükselir şehrin bu köşesinden. Kentin mozaiikli yapısına renk katıyor diyen orta sınıf insanlar, bunun nasıl bir çile olduğunu bilmediği için fotoğrafın bu köşesi duygu açısından eksik kalıyor.

Kent kollarıyla sıkıyor bu evleri, nefes alamayana kadar. Ama aslında her şey zıddı ile var oluyorsa, gösterişli semtleri öne çıkartan şey, bu metruk semtlerin varlığıdır. Kenti ayakta tutan, farklılıklarıyla bir arada yaşayan bu sokaklardır. İşte uzuvları birleştirirsek, oluşan kentin bedeninde hepimiz bir parçasında yaşıyor ve kendi alanımızda varlık savaşımızı veriyoruz. Kaosun ve düzenin aynı anda vücut bulmuş hâli olan kentte her desen, bize kendi toplumsal hafızamızdan parçalarla sesleniyor. Pencere önüne konan saksıdaki çiçek bile bir sürü mesaj barındırırken insanın hayatı anlamlandırması, kentin her bir parçasında hayat buluyor. İşte bu düşünceler geldi çattı zihnimde bir çıkmaz sokağa. Her ne kadar karamsar bir gözle bakmış olsam da bu sokaklara, çocukken gördüğüm manzara bambaşka idi. Sokakta çamaşır ipine asılmış çamaşır saklamaya oynarken iyi bir saklanma yeridir. Bodrum katındaki evlerin parmaklıkları arasına giren kediler kenara sıkıştığı için rahat sevilir. Ahşap evler iki katlı olduğu için gökyüzüne doğru diktiğiniz topun çatıdan rahat yuvarlanmasını sağlar. Pencere önü çiçeklerinden gizlice koparıp defterinizin arasında kurutabilirsiniz. İkinci ezanı okunurken arka fonda, Fener Rum Okulundan çıkan öğrenciler sokaklarda yürür ve Haliç manzarası gözükür gecekonduların arasından. Farklı dine, etnik kökene bağlı olsak da aynı sokakta yürümek başka bir kültürdür. Toplumsal hafızamızda inşa ettiğimiz görüşlerimiz belli kalıplara girmeden aynı manzaraya bakmak ve aynı havayı solumak kentin bedenini temsil eder. Bu yüzden gecekonduların olduğu bu semtte ve yıkılmaya yüz tutmuş metruk ahşap binaların kentin kendine has renklerini aynı palette karıştırması ve ortaya çıkan resmin içinde yaşadığımız bu şehri görmek, var olma savaşımızın göstergesidir.

Çamaşır ipine asılı çarşafıyla, çıkmaz sokaklarıyla, metruk binalarıyla ve gecekondularıyla bu semt kentin ayrılmaz bir parçasıdır. Refah semtler nasıl ki kentin en gözde manzaralarına sahipse ve İstanbul deyince akla deniz manzarası geliyorsa, aynı manzaraya bu semtler de sahiptir ve kent, bu manzaraların birleştiği devasa bir beden gibi hepsinin uyumlu bir bütünü ile yaşayan bir organizmadır.

Ayın Film İncelemesi

INTERSTELLAR (YILDIZLARARASI)

Dr. Öğretim Üyesi Cengiz ÖZGÜN
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü

YILI:2014
SÜRE: 2 S 49 DK
YÖNETMEN: MATTHEW MCCONAUGHEY, ANNE HATHAWAY, JESSICA CHASTAIN, BILL IRWIN, ELLEN BURSTYN, JOHN LITHGOW, MICHAEL CAINE VE MATT DAMON
IMDB PUANI: 8,6

Yıldızlararası, Christopher Nolan tarafından yönetilen, epik bilim kurgu türündeki 2014 yapımı bir ABD filmidir. 2014 yılında en iyi bilim kurgu filmi olarak Saturn Ödülü kazanan bu filmde, bir grup astronotun bir solucan deliğinden geçerek insanların yaşayabileceği yeni bir yer arayışı konu edilmektedir.

Yakın gelecekte Dünya gezegeni artık yaşanması zor bir yere dönüşmüştür. Küf adı verilen ve tarımı öldüren bir salgın sebebiyle kıtlık yaşanmaktadır. İklim değişikliği sebebiyle de dünya eskisi kadar yağış almamakta ve sürekli toz fırtınaları oluşmaktadır. Hayatta kalmaya çalışan insan ırkı kıtlığı yenmek için yeniden tarım toplumu hâline dönüşmüştür ve sadece mısır üretimi yapılabilmektedir.

Eskiden NASA test pilotu olan Cooper, hayallerinden vazgeçip iki çocuğu ve kayınpederi ile mısır yetiştirmek zorundadır. Cooper'ın kızı Murphy odasındaki hayaletin ona bir şeyler anlatmaya çalıştığına kimseyi inandıramaz. Babası gibi bilime meraklı olduğundan hayaletin varlığını bilimsel yollarla kanıtlamaya çalışır.

Öte yandan, halktan destek göremediği için çalışmalarını gizli yürüten NASA, Satürn gezegeni yakınlarında keşfettiği bir solucan deliği sayesinde Lazarus projesini başlatır. NASA'nın gizli üssündeki Profesör John Brand, "onlar" dediği uzaylı bir zekânın Satürn yakınında bir solucan

deliği açtığını, bir şekilde başka bir galaksiye geçerek yaşanabilir yeni bir gezegen bulunması için insanlığa bir umut verdiklerini söyler.

NASA tarafından yaşanılır olması muhtemel üç gezegen keşfedilir. Bu gezegenlere Miller, Edmund ve Mann isimleri verilmiştir. Bu gezegenlerin ikisi Gargantua adı verilen aşırı büyük bir kara deliğe yakın yörüngededirler.

Her ne kadar kızını ve oğlunu bırakmak zor gelse de insanlığın sona erme olasılığını düşünen Cooper, kızının yalvarışlarına rağmen görevi kabul eder. Cooper'ın pilotluğunu yaptığı Endurance uzay aracıyla beraberindeki astronotların görevi, söz konusu gezegenlerdeki uzay istasyonlarından gelen veriye dayanarak hangi gezegenin insanlığın kurtuluşu için uygun olup olmadığını araştırmaktır.

Dört kişilik ekip ve iki akıllı araştırma robotuyla havalanırlar. İki yıl kadar derin uykuda yatarak Satürn civarına gelirler. Murph babasıyla görüşmeyi ya da mesaj göndermeyi reddetmektedir; çünkü ona çok kızgındır.

Filmin kahramanları görevlerini başarabilecekler mi? Murph babasını tekrar görebilecek mi? Murph'nin odasındaki hayaletin sırrı ne? Gargantua'ya yakın Miller gezegenindeki zaman sapması ne kadar? Tüm bu soruların cevabını filmde bulabilirsiniz. İyi seyirler...

Ayın Kitap İncelemesi

İNSANLIĞIN GELECEĞİ - MICHIO KAKU

Dr. Öğr. Üyesi Cengiz ÖZGÜN

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü

YAZAR: MICHIO KAKU
YAYIN YILI VE YAYINEVİ:
2019, ODTÜ GELİŞTİRME
VAKFI YAYINCILIK VE
İLETİŞİM A.Ş. YAYINLARI
İNGİLİZCEDEN ÇEVİREN:
AYŞE CANKIZ ÇEVİK

Uzun vadede hayatta kalmamız tehlike altında ise türümüze karşı temel sorumluluğumuz başka dünyalara gitmeye girişmektir.

- CARL SAGAN

İnsanlık, artık Dünya'nın ötesinde yaşamanın sınırına gelmiştir. Dünyaca ünlü fizikçi Michio Kaku, Mars'ı yaşanabilir kılmak, yıldızlararası yolculuk, ölümsüzlük ve Dünya'nın ötesindeki kaderimizi bu kitabında ele almaktadır. Peki, bu nasıl olacak? Yazar, bizi gelecekte bir yolculuğa çıkarıyor ve günün birinde yuvalarımızı yıldızların arasında kurmamızı sağlayacak robotbilim, nanoteknoloji ve biyoteknolojideki akıllara durgunluk veren gelişmeleri gözler önüne seriyor.

Bundan yaklaşık yetmiş beş bin yıl önce, insanlık bir gün neredeyse yok olmuştu. Toba Yanardağı (Endonezya) felaketi öyle şiddetliydi ki son 25 milyon yıl içinde gerçekleşen en güçlü yanardağ faaliyeti sayılırdı. Bu patlamada sanki tüm Dünya ölmüş gibi görünüyordu. Hayatta kalan az sayıda canlının tek bir amacı vardı: Dünya'nın üzerine çöken ölüm perdesinden mümkün olduğunca uzağa kaçabilmek.

İnsanlığın günün birinde bir tür soy tükenme düzeyinde bir olayla karşılaşacağı, fizik yasaları kadar kaçınılmazdır. Yeryüzündeki yaşamın uzun tarihi gösteriyor ki saldırgan bir çevreyle karşılaşan organizmalar, kaçınılmaz olarak şu üç kaderden birini yaşıyor: O çevreyi terk edebiliyor; ona uyum sağlayabiliyor ya da ölüyor. Ancak yeterince uzak geleceğe bakarsak en sonunda uyum sağlamanın neredeyse olanaksız olacağı büyüklükte bir felakete karşılaşacağımızı görebiliriz. Bu durumda ya Dünya'yı terk etmemiz gerekir ya da yok olmamız. Başka şansımız yoktur.

Fizik yasaları gayet açıktır. Er ya da geç varoluşumuzu tehdit eden küresel krizlerle karşılaşacağız. Yaşam tek bir gezegene emanet edilemeyecek, onun kendine özgü tehditlerinin insafına bırakılamayacak kadar değerlidir. Bu noktadan hareketle yazar, "iki gezegenli bir tür" olmamız gerektiği sonucuna varıyor. Diğer bir deyişle yedek bir plana ihtiyacımız olduğunu belirtiyor.

Bu kitapta Michio Kaku; tarihi, zorlukları ve gözümüzün önündeki olası çözümleri incelemektedir. Bu kitap gelecekte kaçınılmaz bir biçimde karşılaşacağımız küresel tehditleri ve bu tehditleri nasıl aşacağımıza ilişkin adımları ortaya koymaktadır. Kaderimizde belki de yıldızların arasında yaşayan çok gezegenli türler olmak vardır.

“ EĞİTİM-
ARAŞTIRMA ”

Sınıflarda Dijital Vekiller ve Harmanlanmış Öğrenme

Doç. Dr. Mustafa ULUÇAKAR
Siyaset Bilimi ve
Kamu Yönetimi Bölümü

Yeni üniversite konsepti, yüksek olasılıkla e-öğretim ve yüz yüze öğretimin bir karışımı üzerine bina edilecektir. Bu bağlamda “sınıflarda dijital vekiller” ile “harmanlanmış öğrenme teknikleri” yeni üniversite konseptinin vazgeçilmez birer parçası olacaktır.

“Dijital vekil” terimi, bir nesnenin dijital versiyonunu ifade eder. Dijital vekiller ile nesnenin kendisi için bir vekil olarak hizmet etmesi amaçlanır. Dijital proje ise tutarlı bir meta data (üst veri) şeması ile birbirine bağlanmış bir grup dijital nesnedir. Meta data, bir kaynağın ya da verinin öğelerini tanımlayan bilgilerdir. Dijital veri havuzu bağlamında meta data, dijital bir nesne hakkındaki açıklayıcı bilgiler ve yapısal veriler ile o nesnenin kullanımı ve hakları da dâhil olmak üzere çeşitli ayrıntıları içerir. Dijital projeler, orijinal dijital nesnelere veya yapay biçimde sayısallaştırılmış materyali içerebilir.

Fakültemiz tarafından da kullanılan harmanlanmış öğrenme, geleneksel eğitim yönteminin çevrim içi eğitim materyalleri ile zenginleştirilmesi olarak tanımlanmaktadır. Harmanlanmış öğrenme ile öğrenciler, hem yüz yüze hem de çevrim içi ortamdan tam anlamıyla yararlanmakta; bu sayede etkili ve verimli öğrenmenin sağlanabildiği bir denge oluşturulmaktadır.

California Üniversitesi (UCI) Sierra Magazin’in yıllık “Cool Schools” 2020 sıralamasında en sürdürülebilir üniversite seçilmiştir. Buradaki eğitim araştırmacılarının yaptığı çalışmalar, dijital vekillerin sınıflarda kullanılmasının en başta hasta, engelli ve bu nedenle eve bağlı öğrenciler olmak üzere tüm öğrencilere sosyal ve akademik açıdan fayda sağladığını göstermektedir. Aynı şekilde, gelecek 20 yıla ilişkin varsayımlar üzerine araştırmalar yapan Michou Kaku da “yakın gelecekte tekerlekli robot vekillerin derslere katılmasıyla, öğrencilerin her an öğretmenlerine erişebileceklerini ve hiçbir ders gününü kaçırmayacaklarını” belirtmektedir. En basit tanımıyla tekerlekli robot vekiller, sınıf ve öğrencinin evi arasında çift yönlü bir video akışıdır ve öğrencilerin derse katılmasına, akranlarıyla etkileşime girmesine hatta saha gezilerine çıkmasına olanak tanımaktadır.

Harmanlanmış öğrenme, tüm öğrencilerin öğrenimini gerçek koşullara ve hâkim yerel teknolojiye dayalı olarak kişiselleştirebilmek için dijital öğrenme alanlarının birbirini tamamlayacak biçimde birleştirilmesidir. Araştırmalar harmanlanmış öğrenmenin, öğrencilere eğitim-öğretim süreçlerinde daha fazla kontrol avantajı ve daha fazla özerklik imkânı sunduğunu göstermektedir. Öğrenciler bu sayede, kontrollü ve destekleyici bir ortamda yeni kavramları kendi yöntemleriyle ve kendi hızlarında keşfedebilmektedir. Aynı şekilde “ters yüz edilmiş sınıf” da sınıf etkinlikleri ve ev ödevleri hakkındaki geleneksel fikirlerin tersine çevrildiği bir tür harmanlanmış öğrenme modelidir. Bu modelde öğretmenler, öğrencilerin öncelikle ev ödevi için yeni materyallerle etkileşim kurmalarını sağlarlar. Daha sonra ise yeni bilgileri tartışmak ve bu fikirleri uygulamaya koymak için sınıf zamanını kullanırlar.

GİRİŞİMCİLİK VE İNOVASYON

REKLAMCILIK SEKTÖRÜNDE YENİ BİR TREND OLARAK LOKASYON BAZLI REKLAMLAR VE YAAMUR

Dr. Öğr. Üyesi İpek SUCU
Reklamcılık Bölümü

Günümüz reklamcılığında yeni ve gözde çalışmalar geliştirilmeye devam ederken son dönemlerde oldukça revaçta olan ve merak edilen yeniliklerden biri olarak da lokasyon bazlı reklamlar ve Yaamur uygulamaları karşımıza çıkmaktadır. Lokasyon bazlı pazarlama dünyasının hayatımıza kattığı bazı yeni kavramları, yakın zamanda kullanıcılar olarak daha sık duymaya başlayacağız.

Markaları ve tüketicileri hem heyecandıran hem de kolaylığı ve hızı sayesinde ilgi çeken Yaamur uygulamaları, markaların yakın çevrelerine kolay bir şekilde mobil lokasyon bazlı reklam verebilmelerini sağlayan bir servis platformudur ve markalara büyük kolaylıklar sağlamaktadır. Küçük işletmelerden bayilik veren büyük markalara kadar uzanan bir müşteri portföyünü yakalayan uygulamalar sayesinde kolay, etkili ve uygun fiyatlı reklam verebilme imkânı sağlamak, markaların ana hedefleri arasında yer almaktadır. Yaamur uygulamaları fikri, markaların hız ve servis ile ilgili problemlerine çözüm ararken ortaya çıkmıştır. Markaların pek çoğu dijital platform üzerinden reklam verme sürecinde self servis sistemin karmaşıklığı ve ajans bütçelerinin ne kadar yüksek olduğu konusunda sorunlarla karşılaşmaktadır. Yaamur uygulamaları da tam bu aşamada ortaya çıkmaktadır. Büyükten küçüğe her işletmenin tanıtım faaliyetlerine ve bilinir olmaya ihtiyacı vardır. Özellikle SMS kampanyası yapan pek çok küçük işletmenin mesajlarını çok daha etkin bir şekilde iletebileceği fikri Yaamur uygulamasının oluşumu için oldukça büyük öneme sahip olmuştur.

Dijital pazarlama ve analiz olanaklarının da artmasıyla lokasyon bazlı pazarlama çalışmaları giderek hız kazanmış ve potansiyel müşteriler ile anlık ve tutarlı şekilde iletişimde kalmak daha da mümkün hâle gelmiştir. Mobil telefonlarda internet ve uygulama kullanımının artışına paralel olarak dijital dönüşüm kapsamında şirketlerin pazarlama bütçelerini geleneksel kanallar yerine dijital pazarlama stratejilerine kaydirmaları yönünde bir değişime sebep olmuştur. Bu nedenle pazarlama dünyasında oluşan yeni strateji arayışlarında, son dönemlerde lokasyon bazlı pazarlama yöntemleri önemli bir çözüm olarak görülmeye başlamıştır. Lokasyon bazlı uygulamalar, yayınlamak istediğimiz reklamı veya yapmak istediğimiz pazarlama iletişimi çalışmalarını, dijital ortamda kendimizin belirlemesini sağlayan uygulamalardır ve sanal olarak lokasyon çevremizi belirlememizi sağlamaktadır.

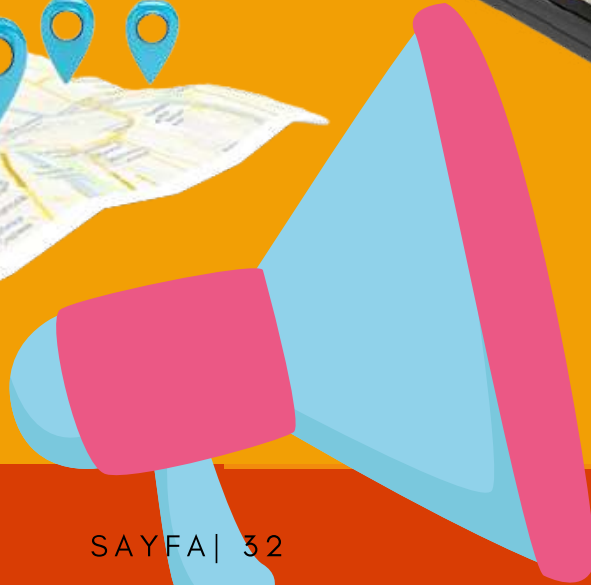

Ädeta sanal bir tel örgüyle belirlediğimiz alan içerisinde, gönderdiğimiz içeriğin görüntülenmesini sağlamak "Geo-fencing Yöntemi" ile mümkün hâle gelmiştir. Bu uygulamada, mobil cihazın GPS ya da operatörün IP adresi gibi alternatif araçlar ile kullanıcının lokasyonu tespit edilip bildirimler gönderilebilmektedir. Örneğin, telefonunda markanın e-ticaret uygulamasının kurulu olduğu müşteri, bu marka ya da işletmenin birkaç metre civarında bulunursa, o kişiye özel bir reklam mesajı gönderilerek kampanyalar hakkında bilgi verilmesi sağlanmaktadır.

Bu teknolojiyen faydalanmak için öncelikle lokasyon bazlı reklam ve Yaamur uygulamasını kullanmak istediğimiz sanal alanı harita üzerinde belirlememiz gerekmektedir. Mobil uygulamadan alınacak lokasyon verisi sayesinde bu alana giren müşterilerimiz belirlediğimiz reklamlarla karşılaşmaktadır. Bu uygulamaların etkin ve verimli bir şekilde kullanılabilmesi için bazı noktalara dikkat etmekte fayda bulunmaktadır: Müşteriye doğru bildirimde bulunmaya ve doğru reklamı göndermeye dikkat edilmelidir. Bildirimlerin aynı zamanda tıklamaya teşvik edici metinlerden oluşması gerektiğini unutmamak gerekir.

Tercihen bildirim metninde "Şimdi satın al.", "İndirimlerden haberdar ol.", "Kampanyayı kaçıрма." gibi kişiyi harekete geçiren bir ibare bulunmalıdır. Geo-Marketing Yöntemi kullanılarak öncelikle hedefimiz olan lokasyonu belirlemek önemlidir. Lokasyon bazlı reklamlarımızın gösterilmesini istediğimiz kitleyi demografik anlamda yaş, cinsiyet ve ilgi alanları gibi kriterler üzerinden oluşturup hedef kitleyi sınıflandırmış olmamız doğru kişilere ulaşmamızı sağlayacaktır. Eğer müşterimiz markamızın mobil uygulaması telefonuna indirdiyse bu da büyük bir avantaj sağlayacaktır. Müşterimiz mobil cihazı ile beacon cihazının kapsama alanına girdiği anda bildirim mekanizmasının devreye girmesi sağlanarak belirlenen aksiyon alınmaktadır.

Lokasyon bazlı uygulamalar ve Yaamur, gelişen teknolojik dönemin önemli bir getirisi olarak markaların hızlı, uygun ve ulaşım sıklığını artıran bir şekilde pazarlama iletişiminin kurulmasına yardımcı olmaktadır. Markalar için büyük bir avantaj sağlayan bu uygulamalar sayesinde, markalar müşterileri ile çok daha rahat bir şekilde etkileşim kurma avantajına sahip olmaktadır. Gelecek dönemlerde bu uygulamaların daha revaçta olacağı ve daha da geliştirilerek yenilikçi bir pazarlama yaklaşımı olarak devamlılığının sağlanacağı öngörülmektedir.

SIYASİ- GÜNDEM

NETANYAHU SONRASI İSRAİL

Dr. Öğr. Üyesi Fatma Gül GEDİKKAYA
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü

Netanyahu'nun başbakanlığa veda etmesiyle İsrail'de yeni bir dönem başlamış oldu. Hükümeti kuran Bennett ve Labid koalisyonunun ilk başkanı Bennett, teknoloji milyarderi olarak biliniyor. Bennett, ekonomide liberalizmi savunurken Batı Şeria'da şahin politikalar taraftarı olan sağcı bir lider. Bununla birlikte İsrail siyasetinde ilk kez görülen bir durum olarak söz konusu koalisyonda bir Arap partisi de yer aldı. Yamina (Sağa Doğru) Partisi lideri Naftali Bennett ve Birleşik Arap Listesi'nin (Ra'am) lideri Mansur Abbas'ın birlikte verdikleri fotoğraf, daha önce düşünülemez bir durum olarak nitelendiriliyor.

Bennett-Lapid koalisyonu, birbirine benzemez partilerin mutabakatıyla oluşan 62 vekilli bir koalisyon. İsrail'de hükümet kurulabilmesi için 120 vekilli mecliste 61 kişinin çoğunluk onayı gerekiyor. İsrail'de iki yıl içinde dört genel seçim yapıldı ve önceki üç seçimde ne Netanyahu ne de muhalifler istikrarlı bir çoğunluk koalisyonu kuramamıştı. Netanyahu'nun partisi 30 vekil ile önde olmasına rağmen yeterli sayıya ulaşamazken Bennett-Lapid koalisyonunu oluşturan Lapid'in partisi 17 ve Bennett'in partisi 7 vekile sahip.

Netanyahu'nun 12 yıllık kesintisiz başbakanlığını bitiren koalisyonun oluşumunda, ironik olarak Netanyahu'nun büyük bir etkisi olduğu değerlendiriliyor. Netanyahu Arap topluluklarını ziyaret ederek açıklamalarının yanlış anlaşıldığını iddia etmiş ve kendi koalisyonu için Arap bloğunu da değerlendirmeye çalışmıştı. Böylece zaman bunu kendi aleyhine çevirmiş oldu.

Yeni koalisyonun Filistin ile ilgili politika değişikliğine gitmesi beklenmiyor. Bu beklentinin en büyük sebebi, başbakan olan Bennett'in gündeme gelen sözleri. Bennett Filistin karşıtı şahin sözlerini savunmaya devam ediyor. Sonuçta Filistin ile ilgili konulara, çözüm bulunması gereken sorunlar olarak bakılmayacağı değerlendiriliyor.

Sağlık- Psikoloji

EKOLOJİK İÇERİKLİ KARANLIK HİKÂYELEER:

EKO KORKU HİKÂYELEERİ

Arş. Gör.
Ali Rıfat KILIÇ
Psikoloji Bölümü

Ekoloji, doğadaki bütün canlıları ve canlıların birbirleriyle ve çevreleriyle olan etkileşimini inceleyen bir bilim dalıdır. Birlikte yaşam biçimleri; tek taraflı birliktelik (kommensalizm), karşılıklı fayda birlikteliği (mutualizm) ve asalaklık (parazitizm) olmak üzere üç farklı şekilde sıralanabilir. Etik düzlemde ele alındığında doğa ile insan arasında kurulan ilişki biçiminin, insanın yarar sağladığı, doğanın da bu ortaklıktan etkilenmediği bir birliktelik (kommensalizm) olması gerekir. Ancak son zamanlarda bu ilişki biçiminin asalaklığa dönüştüğü ve bu ilişkide insanın doğaya acımasızca zarar verdiği görülmektedir.

İnsanoğlu doğası gereği, içinde bulunduğu ortamı kontrol etmek ve yönlendirmek ister ve bunu çoğu zaman güvende olduğunu hissetmek için yapar. Kontrol edemediği ve anlayamadığı gerçeklikten korkan insan, doğa üzerinde bir hâkimiyet kurma mücadelesinin doğal bir sonucu olarak ona zarar verir. Esasen doğa, insan eliyle gerçekleşen tahribatı çoğu zaman tolere etme ve kendini onarma gücüne sahiptir. Ancak en başta endüstriyel çalışmalar olmak üzere insanın doğaya zarar verdiği eylemler, başa çıkılamayacak kadar büyük tehlikeler yaratan çevre sorunlarına yol açmaktadır.

Eko korku terimi; insanın doğaya verdiği zararın yol açtığı dehşetengiz mutasyonlar, iklim değişikliğinin yıkıcı etkileri ve insanlığın bir "canlı türü" olarak varlığını tehlikeye sokan çevre sorunlarından kaynaklanan korku biçimini tanımlar. Yaklaşık olarak son 10 yıldır bilim ve sanat çevrelerinde bu isimle yer alan eko korku konulu çalışmalar; doğayı kötü kullandığımız ve bunun sonucunda cezalandırıldığımızı vurgu yapar. Örneğin, The Happening [Mistik Olay (M. Night Shyamalan, 2008)] filminde, bitkilerin, insanların intihar etmesine neden olan ve insanlığın kendi kendini yok etmesine yol açan zehirli bir madde salgıladığı bir senaryo işlenir. Küresel ısınmaya dikkat çeken ve Tim Lebbon'ın kaleme aldığı Eden (Cennet) isimli kitapta da doğanın artık insanoğlunun dostu olmadığı vurgusu dikkat çeker.

Eko korku türünün, insanlığın kendi kendine ve çevresine zarar verme gücünün ne kadar büyük olduğunu açık biçimde gördüğü II. Dünya Savaşı'nın bitişiyle birlikte ortaya çıktığı kabul edilir. 1950'lerde korku ve bilim kurgu türünün bir birleşimi olarak ortaya çıkan bu türün, bir anlamda, kendi kudretinden korkan insana bir ayna tuttuğu söylenebilir. Keza, bu türe ait eserlerin, insanoğlunun evi olarak gördüğü dünyaya verdiği zararlarla ilgili hissettiği suçluluk duygusunun ve bu duygudan kurtulmak için kullandığı ahlaki uzaklaşma mekanizmasının bir ürünü olarak ortaya çıktığı da düşünülebilir.

Esasen, kendisine ve yaşamsal bağlarına yabancılaşan insanın doğaya karşı duyarlılığını teşvik eden bilimsel ve sanatsal çalışmalar yapılması, belki de şu gerçekliği daha açık biçimde fark etmemize yardımcı olabilir: Saldırıya karşı koymak ve kendini korumak, doğanın ilk kanunudur.

Özetlemek gerekirse; doğaya verdiği zarardan ötürü pişmanlık duymayan, doğada açtığı yaraları umursamayan, ancak yarattığı terörün kendine verdiği zararı fark edince yaptıklarını kerhen telafi etmeye çalışan insanoğlunun bu türde eserler üretmesi oldukça önemlidir. Bu noktada eko korku türünde verilen eserlerin, doğaya karşı umursamaz bir bakış geliştirmek yerine, birliktelik anlayışını hâkim kılmaya hizmet edebileceği değerlendirilmektedir.

TEKNOLOJİ KULLANIMININ SİNSİ TEHLİKELERİ

Doç. Dr. Mustafa Kayhan BAHALI
Psikoloji Bölümü

Türk Dil Kurumuna göre teknoloji, insanın maddi çevresini denetlemek ve değiştirmek amacıyla geliştirdiği araç gereçlerle bunlara ilişkin bilgilerin tümü olarak tanımlanmıştır. Bu çerçeveden bakıldığında yaşamı kolaylaştıracak tüm teknik, yöntem ve araçların teknoloji tanımı içine girdiği görülmektedir. Yaşamı kolaylaştırıcı etkilerinden dolayı eğitim, iş, eğlence ve sosyal etkileşim başta olmak üzere teknoloji kullanımının yaygınlığı her geçen gün artmakta ve insanlık âdeta teknolojik bir devrim yaşamaktadır. Özellikle COVID-19 salgını, bu devrime bağlı dönüşüm sürecini daha da hızlandırmıştır. Teknoloji bebeklikten yaşlılığa kadar tüm gelişim dönemlerindeki bireyler tarafından yoğun bir şekilde tercih edilmektedir. Bununla birlikte kolaylaştırıcı etkilerine rağmen teknoloji, bilinçli ve üretim amacına uygun olarak kullanılmadığında zarar verici etkilere de neden olabilmektedir. Teknoloji uzmanlarına göre teknolojik çağ koşulları, insanları tarih boyunca deneyimledikleri her şeyden daha fazla bağımlılığa itmiştir. Geçmişte bağımlılığa sigara, alkol, ve uyuşturucular sebep olurken günümüzde sosyal medya, cep telefonu, sanal alışveriş, sanal kumar ve internet oyunları sebep olmaktadır. Bu yeni bağımlılıklar da madde alımı yoktur ama çekici ve iyi tasarlanmış oldukları için aynı etkiyi yaratmaktadırlar. Bunları gizlemek çok kolaydır, madde kullanımından bile daha kolaydır. Bu nedenle tehlikeleri hiç anlaşılmadan yıllar boyunca sürebilmektedir.

Teknoloji bağımlılığı, teknolojiyi kullanmada kişinin süreğen ve tekrarlayıcı bir şekilde kontrolünü kaybetmesi ve önemli sorunlara neden olmasına rağmen onusuz bir yaşam sürememeye başlamasıdır. Tabii ki her bağımlılık gibi teknoloji bağımlılığının da insanlar üzerinde hem fiziksel hem de psikolojik olumsuz etkileri söz konusudur. Obezite ve obeziteyle ilişkili sorunlar, göz kuruluğu, sırt ağrıları, postür bozuklukları (kamburluk vb.), tendon ve eklem problemleri, baş ağrısı ve kabızlık bağımlı kullanıma bağlı fiziksel olumsuz etkilerdendir. Çevreye ilginin azalması, sosyal izolasyon, öz güven sorunları, atılğanlık becerilerinde azalma, öfke kontrolünde yetersizlik, erken yaşta cinselleşme, yeme düzeninde bozulma, akademik başarısızlıklar ve aile içi çatışmalar ise olumsuz psikolojik etkilerdendir ve bu etkiler her geçen gün artmaktadır.

Sonuçta, gündelik hayatımıza sızan bu yeni teknoloji hayatımızı kolaylaştırırken sinsî bir şekilde alışverişten, işten ve eğlenceden kaçmamızı da zorlaştırmıştır. Geçmişte akşamın geç saatleriyle sabahın erken saatleri arasında alışveriş veya iş yapmak neredeyse imkânsızdı ama artık günün her saati internetten alışveriş yapabiliyor ve iş yerimize bağlanabiliyoruz. Bunlar için bir web tarayıcısı ve kablosuz bir internet bağlantısı yeterlidir. Hayat her zamankinden daha rahat gibidir ama bu rahatlık baştan çıkarıcı bir silah hükmündedir ve sinsî tehlikeler içermektedir. Bu sinsî tehlikelerden kaçınmak için herkesin dikkatli olması gerekmektedir.

Ekosistemin Öfkesi: Müsilaj

Arş. Gör. Fatih AVCILAR
İşletme Bölümü

Son dönemlerde Marmara Denizi'mizi etkisi altına alan müsilaj (mucilage), diğer bir adıyla deniz salyası, denizimizin yüzeyini ve derinlerini sarmaya devam ediyor. Mevsim sıcaklıkları, akıntı, tuz seviyesi ve kirlilik gibi birçok etmenden dolayı oluşan müsilaj, doğal dengeyi birçok yönden tehdit ediyor. Müsilajın tam anlamıyla ne olduğunu, neden oluştuğunu ve çözümü için neler yapabileceğimizi yazımızda beraber inceleyelim.

Müsilaj nedir, nasıl oluşur? Deniz Bilimleri ve Mühendisliği Profesörü Mustafa Sarı, kısaca müsilajı şu şekilde tanımlıyor: "Müsilaj, biyolojik ve kimyasal birçok stresörün bir araya gelmesiyle mikro alglerin, yani mikroskobik bitkiciklerin, bulunduğu bölgede aşırı çoğalması sonucunda oluşuyor. Sümüklü, şeffaf organik yapısıyla müsilaj, mikro organizmalara çeşitli çok uygun bir üreme, gelişme ve beslenme ortamı sunuyor. Dolayısıyla, bu ortamda bulunan bakteriler, virüsler ve diğer mikro organizmalar da müsilajın çevresinde kümelenmeye başlıyor. Böylelikle müsilaj kendi oluşum sürecini tamamlıyor. Bu sümüksü deniz salyası denizin içerisinde metrelerce uzayıp gidiyor."

Prof. Mustafa Sarı müsilaj oluşumunun üç temel sebebe bağlıyor. Bunlardan birincisi küresel iklim değişimine bağlı olarak deniz sıcaklığının artması ve Marmara Denizi'nin soğuyamaması. İkinci sebep ise Marmara'daki doğal deniz şartlarının durağan olması, diğer bir deyişle yüzey ile dip arasındaki sirkülasyonun yeterli düzeyde gerçekleşmemesi. Üçüncü ve en önemli sebep ise kirlilik, yani denizimize giden atıkların bir hayli yoğun olması. Uzmanlar bu kirliliğin sebebinin ise Marmara Denizi'nin uzun yıllardır atık denizi olarak kullanılmasına bağlıyor. Marmara Denizi'nin çevresinde yaklaşık 25 milyon insan yaşıyor. Türkiye'nin endüstrisinin neredeyse yarısı da Marmara Denizi'nin çevresinde yer alıyor. Yani evsel, endüstriyel ve tarımsal atıkların tümü doğrudan ya da yağış şeklinde dolaylı olarak Marmara Denizi'ne gidiyor. Bunun sonucunda da doğal olarak Marmara Denizi'nin azot-fosfor yükü artıyor. Bu azotu ve fosforu tüketmek için mikro alglerin bazıları hızla çoğalmaya başlıyor ve denizdeki azotu, fosforu tüketmeye çalışıyor. Aslında bu canlılar bize yardım etmeye çalışıyorlar. Çünkü, şu an soluduğumuz havadaki oksijeninin yarısının kaynağı denizler oluşturuyor.

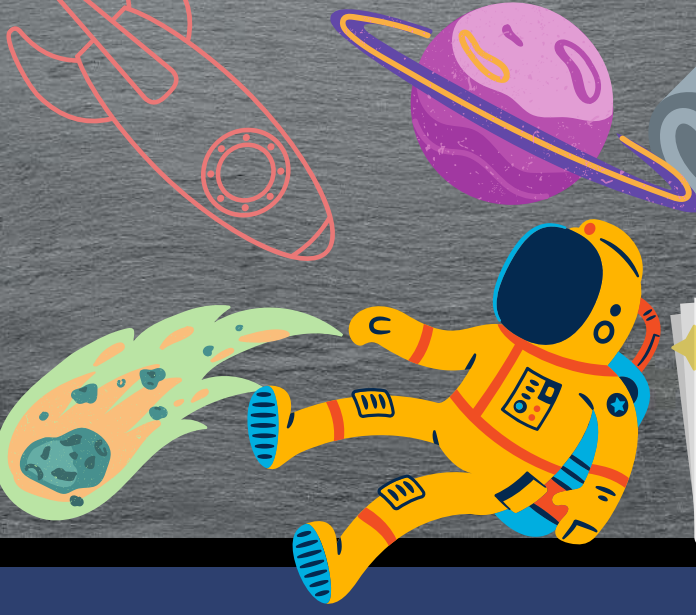
Uzmanlar, normal şartlar sadece balıkçıların deniz içinde fark edebileceği kadar küçük boyutta bir müsilajın olabileceğini belirtiyor. Ne yazık ki bu yıl durum biraz farklı. Yüzeyde gördüğümüz bu yapılar aslında müsilajın oluşumunun son aşaması.

Geleceğin üzücü bir planını çizen uzmanlar böyle yaşamaya devam edersek 25 milyon insanın bu bölgeden taşınmak zorunda kalacağını, Marmara Bölgesi'ni de kapatmak zorunda kalacağımızı söyledi. Dahası, ekosistemdeki unsurlardan birinin çökmesi halinde Marmara'nın foseptik çukuruna dönüşebilme olasılığının da var olduğu belirti.

Çözüm için Prof. Mustafa Sarı, Marmara Denizi çevresindeki tüm idari ve sivil yapıların bir araya gelerek iklim değişikliğini de dikkate alan yeni bir atık yönetim politikası geliştirilmesi gerektiğini söyledi. Bundan sonra bir litre atığı bile arıtmadan Marmara Denizi'ne bırakılmamasının gerekliliğinin söyleyerek acil bir eylem planı hazırlanılmasının altını çizdi.

İşin özü, ekosistemin öfkesini temsil eden müsilaj bize şu mesajı veriyor: Unutmayınız ki kirlettiğiniz su, eninde sonunda size geri dönecektir.

SOSYO- GÜNDEM

Her Şey Dahil Uzay Turuna Biletler Satışta!

Dr. Öznur ÇETİNKAYA
Turizm Rehberliği Bölümü

*"Bir insan için küçük, insanlık için dev bir adım."
Neil Armstrong*

12 Nisan 1961'de Sovyetler Birliği pilotu ve kozmonotu olan Yuri Alekseyeviç Gagarin'in Vostok 1 uzay aracı ile uzaya çıkması ve Dünya yörüngesindeki turunu tamamlaması ile uzay çağı başlamış oldu. Apollo 11 uzay uçuşu ile 20 Temmuz 1969'da Neil Armstrong, Ay yüzeyine iniş yaparak uzay hayallerinin gerçek dışı olmadığını kanıtladı.

Uzay çağının başlamasından itibaren 580 kişinin keşif veya ziyaret amaçlarıyla uzayda bulunduğu bilinmektedir. Bu kişilerden yalnızca 7'si turist olarak uzayda bulunma şansına erişebildi. 1998 yılında ABD'de kurulan Space Adventures şirketi, 2001-2009 tarihleri arasında 7 turisti uzaya yolladı. İlk uzay turisti Amerikalı Dennis Tito oldu. Tito, 2001 yılında Soyuz uzay aracı ile Uluslararası Uzay İstasyonu'na gitti. Fiyatı 20 milyon dolar olan bu uzay ziyareti 8 gün sürdü. Charles Simonyi 2007 ve 2009 yıllarında iki kere Uluslararası Uzay İstasyonu'nu ziyaret etti. Uzayı iki kere ziyaret eden ilk turist olan Simonyi, bu iki tur için 60 milyon dolar ödedi. Günümüzde devlet programları haricinde özel firmaların da uzay rekabetinde

söz sahibi olduğunu belirtmek mümkündür. Elon Musk, SpaceX şirketi ile Jeff Bezos, Blue Origin şirketi ile uzay turlarının biletlerini satmaya başladı bile. Havacılık ve uzay araştırma şirketi olan Blue Origin, New Shepard roketindeki tek koltukluk bilet için açık arttırma yaptı. Yapılan açık arttırmaya 159 ülkeden 7 bin kişi katıldı ve 28 milyon dolar ödeyecek uzay yolcusu belirlendi. 20 Temmuz 2021'de gerçekleşecek ziyaret, Dünya yüzeyinin 100 kilometre yukarisına çıkılarak yapılacak ve yalnızca 11 dakika sürecek. Planlanan bir diğer uzay turu ise Japon milyarder Yusaku Maezawa'nın 2021 yılı Aralık ayında Uluslararası Uzay İstasyonu'na yapacağı ziyaret. Maezawa, 2009'dan beri Uluslararası Uzay İstasyonu'nu ziyaret eden ilk turist olacak. Maezawa bu ziyaretle yetinmeyip Ay'a giden ilk turist olmayı da planlıyor. Japon milyarder 2023 yılında SpaceX şirketi ile yapmayı planladığı ay ziyaretinde yanında 8 kişi de götürmek istediğini ve bu 8 kişinin masraflarının kendisi tarafından karşılanacağını belirtiyor.

Uzay turu fiyatlarının henüz bütçe dostu olduğunu belirtmek mümkün görünmüyor ancak ilerleyen dönemde tur sıklığının artması ile sizler de uzay turizmine dahil olabilirsiniz.

İKİ YİĞİT ÇIKTI MEYDANE

Üç yüz minareden ezan sesleri midir yükselen?
Kırk davulun sesi midir yoksa Koca Yusuf mudur gelen?
Korkuteli kaynıyor, Orhan Okulu mudur elenen?
Hey, Bre Recep Gürbüz uyuyormusun?
Ali emaneti geri aldı, duymuyor musun?

Pele Mehmet (Merhum Efsane Baş Cazgır)

Arş. Gör. Kemal ÇINKO
Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

Türklerin ata sporu olarak bilinen güreşin tarihi oldukça eskilere dayanmaktadır. Milattan önce 20. yüzyıla ait Mısır duvar resimlerinde görülen güreş figürleri, bu sporun köklü tarihini kanıtlar niteliktedir. Grekler ve Romalılar tarafından yapıldığı da bilinen bu spor Türkler arasında da oldukça yaygındır. Çin yıllıklarında, çeşitli seyahatnâmelerde, saray tarihlerinde ve çeşitli edebi türlere ait metinlerde güreşin Türkler arasında oldukça yaygın olduğu ve bir "yiğitlik" ölçüsü olarak değerlendirildiği görülmektedir.

Türklerin güreş geçmişine bakıldığında Kırkpınar'ın köklü tarihi ve önemi aşikârdır. Efsaneye göre 1346 yılında Orhan Gazi'nin oğlu Süleyman Paşa, beraberindeki 40 askerle Bizanslılar'a ait Domuzhisar'ın üzerine yürür ve burayı ele geçirir. Birlik dönüş yolunda mola verir ve bu mola esnasında 40 yiğit güreş tutmaya

başlar. Saatlerce süren güreş müsabakasında adlarının Ali ve Selim olduğu rivayet edilen iki kardeş bir türlü yenilemez. Günler geçer, Hidrellez gelir. İki kardeş, o gün Edirne yakınlarındaki Ahıköy çayırında yeniden güreş tutmaya başlarlar. Bütün gün yenilemeyen iki kardeş güreşlerine gece mum ışığında da devam ederler, ancak bir türlü yenilemezler ve solukları kesilerek orada can verirler. Arkadaşları bu iki kardeşi, orada bir incir ağacının dibine gömerler. Yıllar sonra buraya geldiklerinde ise iki pehlivanın mezarlarının bulunduğu yerde gür bir pınarın çağladığını görürler. Halk da bu olaydan sonra orada yatan yiğitlerin anısına bu bölgeye "Kırkpınar" adını verir.

Güreş hiçbir zaman Türkler arasında yapılan âlelade bir spor olmamış, Türklerin dünya görüşü ve düşüncüsü ile hep iç içe ilerlemiştir. Güreşin baş unsuru olan pehlivan, açık bir şekilde Türklerde ideal tip olan "alp" tipini temsil etmektedir. Selçuklular zamanında ve Osmanlılar'ın ilk dönemlerinde güreşte başarılı olanlara "alp" denilmesi bunu kanıtlar niteliktedir. Pehlivanlık imgesi Türkler arasında kuvvetin, yetkinliğin, tanrısallığın, saygının ve korkunun simgesidir. Güreşe dair bu imgeler, İslâmiyet ile birlikte şekillenerek kendi geleneğini oluşturmuş ve Türk kültüründeki önemli yerini sağlamlaştırmıştır. Türk güreşinin en saygın gösterisini teşkil eden Kırkpınar Yağlı Güreşleri de bu kültürün en önemli kilometre taşlarından birini oluşturmaktadır. Kırkpınar'da yapılan güreşler, her yıl geleneksel olarak Temmuz ayının ilk yarısında Edirne'nin Sarayı'ya mevkiinde düzenlenmekte ve bu kadim gelenek başarılı bir şekilde yaşatılmaktadır. 2010 yılında UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi'ne de dahil edilen Kırkpınar Yağlı Güreşleri'nin köklü geçmişi ve kültürel mahiyeti tescillenmiştir.

Kırkpınar Yağlı Güreşleri kendi içinde çeşitli ritüellere sahne olmaktadır. Güreşler Mevlid-i Şerif ve dualar eşliğinde Cuma namazından sonra başlar. Pehlivan kispetini giyip kibleye dönerek üç İhlâs ve Fatıha okur. Güreşe hazırlık süreci olan peşrev sırasında da pehlivanlar kibleye yönelirler. Peşrevde üç kez ileri, üç kez de geri gidişten sonra sol diz yere konur ve sağ el yere, dize, dudağa ve alına üç defa değdirilir. Bu pehlivanın gücü ile kibirlenmemesi, topraktan gelip toprağa döneceği ve yeteneğinin de Allah'ın bir emaneti olduğu anlamlarına gelmektedir.

Güreşin pehlivan dışındaki önemli unsurlarından biri şüphesiz "Cazgır"dır. Cazgır veya Salavatçı; pehlivanları seyirciye tanıtan, çeşitli mani ve duaları okuyan kimselerdir. Cazgırlar genellikle eski pehlivanlar arasından çıkarlar ve kendi aralarında usta-çırak ilişkisiyle yetişirler. Kırkpınar Yağlı Güreşleri'nin diğer bir kadim unsuru ise "Kırkpınar ağası"dır. Güreşlerin yapıldığı son gün meydancılardan biri tarafından kucakta seyircilerin önünde dolaştırılan kuzuya en yüksek fiyatı veren kişi, ertesi yılın Kırkpınar ağası olur. Ağa, Mart başından itibaren güreş için çağrıda bulunur. Bunun en güzel göstergesi de "kırmızı dipli mum âdeti"dir. Bu âdet Kırkpınar'ın davet simgesidir. Kırkpınar ağalığını üstlenen kişi, Mart ayı başından itibaren köylere, kasabalara, şehirlere kırmızı dipli mumlar göndererek güreşlerin hangi tarihte yapılacağını bildirir. Kırmızı dipli mumlar köy ve kasaba kahvelerinin yüksekçe bir yerine asılır ve böylece herkes Kırkpınar'a davet edildiğini anlar.

Pehlivanlar, tüm bu örf ve âdetler eşliğinde üç gün boyunca er meydanında mücadele ederler. Son gün finaller yapılır ve her kategorinin şampiyonu belirlenir. Baş boyunun şampiyonu, o yılın başpehlivanı seçilir ve altın kemerin sahibi olur. Kırkpınar başpehlivanlığını en fazla elinde tutan güreşçi, "Gaddar" lakabıyla da tanınan Kel Aliço'dur, Gaddar Aliço 26 yıl aralıksız başpehlivanlığı kazanmıştır. Geçtiğimiz günlerde tamamlanan 660. Kırkpınar Yağlı Güreşleri'nin bu yılki başpehlivanı ise **Ali Gürbüz** olmuştur.

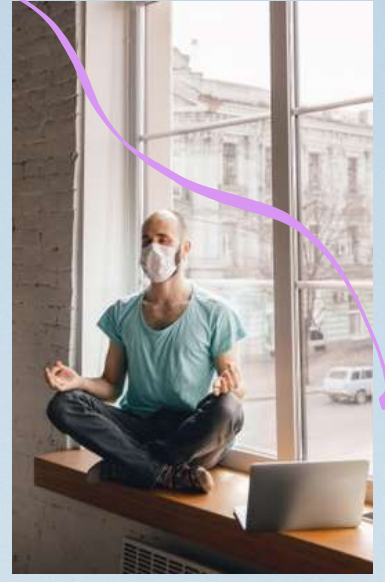
Güreş, yüzyıllardır Türklerin en kadim sporlarından biri olarak görülmüş ve yaşatılmıştır. Alplık anlayışının yansıması olarak görülen pehlivanlık, Türkler arasında saygın bir konum elde etmiştir. İslâmiyet ile birlikte çeşitli ritüelleri de bünyesine katan bu kadim spor, Türk-İslâm kültüründeki yerini giderek sağlamlaştırmış ve tüm gelenekleriyle birlikte günümüze kadar gelmeyi başarmıştır.

Kaynaklara erişmek için [tıklayınız](#).

AİLE VE MEKÂNIN ANLAMI SALGINLA BİRLİKTE NASIL DEĞİŞTİ?

Dr. Öğr. Üyesi Özlem DERİN
Sosyoloji Bölümü

Mekân denince akla gelen nedir? Geniş bir boşluk mu, anlamlı sınırlar mı yoksa ilişkilerle örülü bir yumak mı? Mekân ne denli hissedilir ya da zamanla insan algısı üzerindeki görünümüleri değişebilir mi?

Bu soruların altında yatan mekân sorunsalı iki yönlü bir dolaşıma sahiptir: Dışarıda ve içeride olan, bizim içinde olduğumuz ve ait hissettiğimiz; diğer yandan bizim dışımızda ve ayırık olan. Dışsal olanı bir yana bıraktığımızda en alışkın ve samimi olduğumuz mekân, dört duvarla çevrili güvenli bölgemiz olan evimizdir.

Aitlik ve bağlılıkla örülen ev yaşantısı bazen çatışmaların, bazen büyük mutlulukların yuvası olan güvenli aşinalıklar taşımaktadır. Ancak salgın dönemiyle birlikte ev kavramı da kendi içinde değişmiştir. Tanıdık ve güvenilir olan aile fertleri birer kontrol mekanizmasına dönüşürken aile içi çatışmalar da sürekli bir aradalık ve evde kalma zorunluluğu ile artmıştır.

Salgın dönemi insanlarla olan sosyal yaşantımızı karşıt biçimde zedelerken duygusal ve psikolojik sağlığımızın hasar görmesi de kaçınılmaz hâle gelmiştir. Aile içi dayanışma, birliktelik ve güvenilirlik duygulanımları, zorunluluk hissi yaratan kapanma süreçleriyle gergin tartışma hâlleri ortaya çıkarmıştır. Ancak aile kavramı bu noktalardan hasar görürken aile bireylerinin kendilerini ve birbirlerini yeniden keşfetmesine de yol açmıştır. Yeteneklerin keşfi, birlikte geçirilen zamanın pozitif yönlü değerlendirilmesi, rutin içinde yitirilen sofraların başında toplanılması ve insanların dijital objelere sıkışmasıyla birlikteliğe duyulan özlemin artması, salgın sonrası hümaniter yapıların daha iyi bir düzleme gelmesi umudunu doğurmaktadır.

Salgının başlangıcında korkuyla yaklaşılan insanlar ve sahip olunan hastalık şüphesi, bugün yerini büyük bir sosyal özleme, insani duyarlılığın artmasına ve doğanın değerinin kavranmasına bırakmıştır. 2020 – 2021 dönemini esaret yıllarına dönüştüren böyle bir sarsılmanın geleceğe dair umutlar oluşturması geleceği değiştirebilecek midir? Bekleyip göreceğiz.

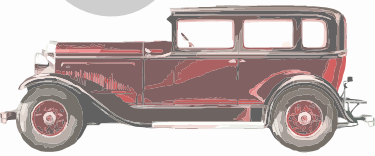
Sosyalleşme Zamanı

Arş. Gör. Zeynep ÖZCAN
Reklamcılık Bölümü

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığının ve Google Arts & Culture'ın hizmete sunduğu, evlerimizden ziyaret edebileceğimiz müzelerden bu ay sizler için Avustralya'daki Ulusal Motor Müzesi, İstanbul'daki Masumiyet Müzesi ve Samsun'daki Gazi Müzesi'ni seçtik. Detaylı bilgi ve diğer [sanal müzeler için tıklayınız.](#)

AVUSTRALYA - ULUSAL MOTOR MÜZESİ

Müze, Avustralya'nın otomobil tarihini şekillendiren insanların ve araçların hikâyeleri yer almaktadır. Avustralya; karayolu taşımacılığı tarihinin toplanması, araştırılması, korunması, eğitimi ve sergilenmesi için uluslararası bir merkez konumundadır. Müzeyi incelemek için [tıklayınız.](#)

İSTANBUL - MASUMİYET MÜZESİ

Masumiyet Müzesi, Orhan Pamuk tarafından hem romanı yazılan hem de oluşturulan bir müzedir. Müzede, romanda anlatılmış olan kahramanların kullandığı, giydiği, işittiği, gördüğü, biriktirdiği ve hayal ettiği şeyler sergilenmektedir. Müzeyi ziyaret etmek için [tıklayınız.](#)

SAMSUN - GAZİ MÜZESİ

Müze, Mustafa Kemal Atatürk'ün 19 Mayıs 1919'da Samsun'a ilk gelişinde 6 gün kalmış olduğu Mıntıka Palas olarak bilinen binada yer almaktadır. Samsun Belediyesinden Kültür Bakanlığına devredilen müze, 1998 yılından itibaren ziyarete açılmıştır. Müzeyi deneyimlemek için [tıklayınız.](#)

Etkinlik İstanbul

Bu ayki sayımızda sizler için "İmparatorluktan Portreler", "Osmanlı İstanbul'unda Kadın Bani Yapıları Haritası " ve "Salon" sergisini seçtik.

İMPARATORLUKTAN PORTELER

Özel koleksiyonlardan oluşturulmuş olan bu sergide, Osmanlı dünyası insanların portreleri, boy resimleri vb. yapıtlar sanatseverler ile buluşuyor. Dünyaya bakma, okuma, yorumlama ve aktarma önceliğinin henüz ressamların elinde olduğu dönemde yapılmış resimleri incelemek için [tıklayınız](#).

OSMANLI İSTANBUL'UNDA KADIN BANİ YAPILARI HARİTASI

SALT Araştırma arşivlerinden fotoğraf ve çizimlerle güncellenen haritada, 15. yüzyıldan 20. yüzyıla kadar geçen tarihsel süreç içerisinde kadın banilerin şehirleşmedeki rolü örneklendiriliyor. Çalışmayı incelemek için [tıklayınız](#).

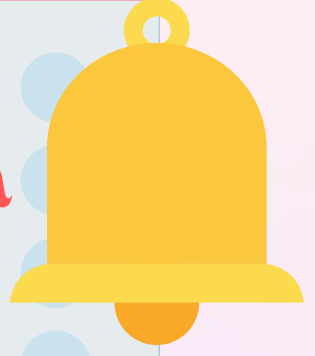
"SALON"

Türkiye'nin modernleşme sürecini farklı yönleriyle ele alan "Modern Denemeler" serisinin dördüncü sergisi olan "Salon"u Google Art & Culture üzerinden sanal ortamda deneyimlemek için [tıklayınız](#).

Ağustos ayında İstanbul'da gerçekleştirilecek etkinlikleri sizler için derledik. Etkinlik detaylarına ulaşmak için <https://kultursanat.istanbul/> ve <https://kultur.istanbul/> web sayfalarını ziyaret edebilirsiniz.

İstanbul'da Ağustos

Etkinlik Türü	Etkinlik Adı	Tarih	Yer
Atölye & Eğitim	Yazarlık Atölyesi	01.03.2021-30.09.2021	Çevrim İçi
	Oyunculuk Atölyesi	01.03.2021-30.09.2021	Çevrim İçi
Konser	49. İstanbul Müzik Festivali	18.08.2021-16.09.2021	Çeşitli Mekanlar
	Anadolu'nun Kadınları	10.03.2021-30.09.2021	Çevrim İçi
Film Gösterimi	"Leyla Gencer: La Diva Turca"	01.03.2021-30.09.2021	Çevrim İçi
	"Ortak Eylem Aygıtı: Bir Etüt"	01.03.2021-30.09.2021	Çevrim İçi
Sergi	"Orhan Pamuk - Balkon"	01.03.2021-30.09.2021	Çevrim İçi
	Kütüphaneler	01.03.2021-30.09.2021	Çevrim İçi
Söyleşi	Felsefe Söyleşileri	01.03.2021-30.09.2021	Çevrim İçi
	"Tiyatro ve Kadın+" / Viola Hasselberg	28.05.2021-30.09.2021	Çevrim İçi
Tiyatro	10 Klasik Eserden 10 Tırat / William Shakespeare - Macbeth	25.04.2021-30.09.2021	Çevrim İçi
	"Nazım'a Armağan"	01.03.2021-30.09.2021	Çevrim İçi
Performans	Cirque du Soleil	01.03.2021-30.09.2021	Çevrim İçi
	Bolşoy Tiyatrosu Gösterileri	01.03.2021-30.09.2021	Çevrim İçi

Göbeklitepe: Geçmişten Günümüze Geometrik Yapılı Gizemli Bir Miras

Arş. Gör. Ceren DEMİR
Uluslararası Ticaret ve
Finansman Bölümü

Göbeklitepe son zamanlarda dünyanın en çok araştırma konusu olan kazı alanlarından biridir. Yerel ve uluslararası alanda oldukça dikkat çekmeye başlayan Göbeklitepe, henüz çözülememiş pek çok sırrı içinde barındırıyor. Alman Arkeolog Klaus Schmidt (1953-2014) tarafından 1996-2014 yılları arasında yürütülen Göbeklitepe kazı ve araştırma çalışmaları, Göbeklitepe'nin oldukça eski bir tarihi olduğunu ortaya koymuş ve devamında burası UNESCO Dünya Mirası listesine dahil edilmişti.

Türkiye'de şimdiye kadar keşfedilen en eski tapınak olarak görülen Göbeklitepe, 11 bin yıl öncesine dayanan bir Neolitik dönem yapısı olsa da keşfi ancak 1990'larda gerçekleşti. Göbeklitepe'nin Mısır Piramitleri ve Stonehenge gibi diğer megalitik yani büyük taşlarla yapılan yapılardan da eski bir tarihi olduğu anlaşılıyor. Göbeklitepe'nin bulunduğundan beri yoğun bir şekilde incelenme sebebi ise tarihi yeniden yazdırabilecek bulguları içinde barındırıyor olması.

Klaus Schmidt

Göbeklitepe'nin Ardındaki Geometri

Araştırmacılar, dünyanın bilinen en eski tapınağı olarak da kabul edilen bu yapının, onu inşa ettiği düşünülen avcı-toplayıcılar tarafından gizli sembollerle donatıldığını ve geometrik ilkelerle tasarlandığını söylüyor. Ancak bu ilkelerin pek de amatörce olduğu düşünülmemeli. Yeni araştırmalar; dünyanın en eski yerleşim yeri, höyük ve tapınağı olan, gizemli sütunları ve yapıları ile dikkat çeken bu yapının mimarlarının, geometrik yapıların planlanmasında sanılandan çok daha deneyimli olduklarını gösteriyor.

Göbeklitepe Araştırma ve Kazı Koordinatörü ve Almanya Arkeoloji Enstitüsü Öğretim Üyesi Dr. Lee Clare, Göbeklitepe'de keşfedilen, yaklaşık 16 ton ağırlığında ve 3 ila 6 metre uzunluğunda olan büyük T biçimli dikilitaşların, dünyanın en eski anıtsal yapıları arasında olduklarını söylüyor. Bu dikilitaşlar, yuvarlak yapıların ortasında bulunuyor. Çapları 10-20 metre arasında değişen yuvarlak yapılardan sadece 6 tanesinin keşfedildiği ve ancak 20 kadar yuvarlak yapının olduğu biliniyor.

Tel Aviv Üniversitesinden Arkeolog Avi Gopher'e göre arkeolojik bir harika olan Göbeklitepe, mimari karmaşıklığı sebebiyle yaratıcıları için de oldukça sıra dışı sayılabilir. Göbeklitepe'nin mimari yapısını ölçmek ve analiz etmek için mekânsal bir algoritma kullanan araştırmacılara göre gizemli bölgenin mimarisi ayrı, ilintisiz yapılardan değil; tek bir plana göre birlikte tasarlanmış olabilecek bağlantılı duvarlardan, sütunlardan oluşmuş ve aynı anda inşa edilmiş gözüküyor.

Araştırmaların dikkat çekici detayları arasında, Göbeklitepe'nin B, C ve D yapıları olarak bilinen en önemli üç alanının merkez noktalarının, neredeyse mükemmel bir şekilde oluşturulmuş eşkenar üçgeni tarif ettiği ve geometrik bir bütün olduğu görülmektedir. Araştırmacılar, yapılar arasında hiyerarşik bir düzen olabileceğini ileri sürüyorlar. Arkeolog Gil Haklay, yapıların hepsinin farklı boyutları ve şekilleri olduğunu ve bu nedenle rastlantısal bir eşkenar üçgen oluşturma olasılıklarının çok düşük olduğunu belirtip böyle bir bulguyu kesinlikle beklemediklerini ifade etmiştir. Araştırmacılara göre yazının icadından binlerce yıl önce böyle bir ön planlama düzeyini gerçekleştirmek, geçici bir haritayı çizmek için zemine yerleştirilecek kamış ve benzeri işaretleyicilerin kullanımını gerektirmiş olmalıydı.

Bulgular ayrıca bu iddialı yapıları inşa etmek için gereken kas gücü miktarının sanılandan çok daha fazla olabileceği anlamına da gelebilir. Araştırmacı yazarlar, Göbeklitepe'nin karmaşık megalitik mimarisinin inşası için gereken organizasyon ve insan gücünün, önceki tahminlerle karşılaştırıldığında üç ile çarpılması gerektiğini belirtiyor. Ayrıca, hâlâ keşfedilmemiş bir hazine olan Göbeklitepe'de sürekli yaşama dair izler bulunmasa da bölgenin, 200 km çapındaki bir alanda yaşayan insanların toplanma yeri olduğu düşünülüyor. Yapılan analizler sonucu bölgede iş bölümü ve uzmanlaşma bulgularının olduğu, hacimleri 160 litreyi bulan kaplara alkol tüketiminin gerçekleştiği, çeşitli hayvan heykellerinin, motiflerinin ve kabartmalarının yapıldığı anlaşılmıştır. Göbeklitepe'nin hâlâ yalnızca bir kısmı – belki de %5 kadarı – kazılmış durumda ve toprağın altında daha birçok yapı muhtemel keşfedilmeyi bekliyor. Kimi araştırmacılar Göbeklitepe'nin insanlık tarihindeki bir dönüm noktasını yansıttığını düşünse de Gopher Haaretz gibi araştırmacılar ise burayı bir başlangıç noktası olarak tarif ediyor. Bakalım, bizler binlerce yıldır sessiz sakin kalarak dünyadan kendini saklayabilmiş Göbeklitepe'yi rant avcılarından koruyabilecek miyiz?

Cambridge'de yapılan çalışmayı detaylı okumak için [tıklayınız](#).

Sosyal Medya: Çelişkilerle Yüzleşmek

Dr. Öğr. Üyesi Şeyma Esin ERBEN
Yeni Medya ve İletişim Bölümü

Dijital bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı bölgelere göre büyük farklılıklar gösterse de genel kanı dünya çapında yaygın kullanıldıkları yönündedir. Kapsamlı bir çalışma olan Dijital 2021 raporuna göre, herhangi bir amaçla internet kullanımı günde ortalama yedi saati bulurken sosyal medya kullanımı yaklaşık iki buçuk saattir. Dahası, Similarweb'in verilerine göre dünyanın en çok ziyaret edilen web siteleri, Google'dan sonra sırasıyla Youtube, Facebook, Twitter ve Instagram'dır (Hootsuite&We are social, 2021). Tüm dijital eşitsizliklere rağmen sosyal medya kullanıcılarının (ki burada politika yapıcılardan kitle medyasının öne çıkan isimlerine, iş insanlarından aktivistlere kadar sosyal medyaya bağlanan farklı grupları göz önünde bulundurmak gerekmektedir) dünya gündeminin belirlenmesinde etkin bir rol oynadığı söylenebilir.

Marshall T. Poe (2019) insanların ayırıcılıkları fark etmekle kalmayıp aynı zamanda onları arayıp bulduklarına dikkat çekmektedir. Sosyal medya, kullanıcının ürettiği içerik sayesinde varlığını sürdürürken fark edilmeyi bekleyen içeriklerle doludur. Kuşkusuz internet kullanıcılarının yaklaşık %93'ünün (Hootsuite&We are social, 2021) mobil cihazlarından internete bağlanması, içeriklerin hem üretim hem tüketimini artırmaktadır. Rashid ve Kenner, akıllı telefonlarla işlenen ihtiyaç dışı veri ve bu araçların yanlış kullanımı sonucu ortaya çıkan dijital kirliliği, dijital

parçalanma sendromunda anahtar olarak kullanmaktadır. Dijital kirlilikte eleştirel olmayan ve dürtüsel kullanım öne çıkarken dijital parçalanmaya ilişkin sosyolojik semptomlar ise toplumsal bütünlükte azalma, bilişsel çelişki, yalnızlık duygusunda artış, gerçek dünyadan çevrim içi dünyaya geçiş ve empati azalması olarak ortaya konmaktadır (Rashid ve Kenner, 2019: 11). Dirağ (2019) da benzer şekilde, sosyal medya kullanımındaki bilişsel çelişkiye işaret etmiş; gerçeklik ile sosyal medya kimliği arasındaki "makasın açılmasının" sosyal medya kullanıcıları için "zorlayıcı sonuçlar doğuracağını" dile getirmiştir.

Bir aracın tamamıyla yok edilmesi gereken bir düşmana dönüştürülmesi veya çelişkilerinin gizlenerek kullanıcının varlığının garanti altına alınması, aracın kullanımından ziyade kendisine odaklanılmasını beraberinde getirmektedir. Peki, tüm bu çelişkilerden ve sorunlardan kaçınmak için sosyal medyadan uzaklaşmak ve tamamen "gerçek" hayata dönmek mi gereklidir? Dijital bilgi - iletişim teknolojileri ve dolayısıyla sosyal medya kötü müdür? Rashid ve Kenner'in (2019: 16) "...(teknoloji) yanlış bir şekilde kullanıldığında kendi kararınızı vermeniz için farkında olmanız gereken sonuçlar vardır." cümlesi bu noktada akılda kalmalıdır.

Kaynaklara ulaşmak için [tıklayınız](#).

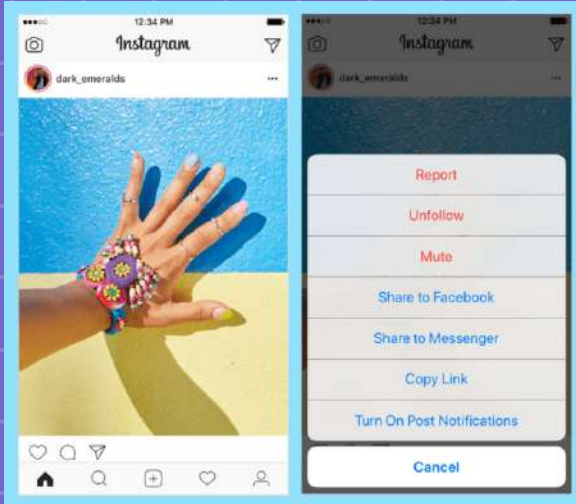
YENİ BAŞLAYANLARA DAHA İYİ BİR Instagram DENEYİMİ İÇİN 8 İPUCU

Arş. Gör. Naci İbrahim KELEŞ
Ekonomi ve Finans (İngilizce) Bölümü

Aylık bir milyardan fazla aktif kullanıcı sayısı ve dünya çapında en çok kullanılan sosyal medya uygulaması olması sebebiyle hayatımızda önemli bir yer edinen sosyal medya uygulaması Instagram, basit ama kullanışlı birtakım özellikleriyle kullanıcı deneyimini daha üst noktalara taşıyabilmektedir. Gelin bu noktalara birlikte göz atalım.

1. Bildirimleri Açma ve Sessize Alma

- Paylaşım bildirimlerini almak istediğiniz hesaba giderek sağ üst köşede bulunan bildirimler butonuna (zil simgesi) tıklayın. Ardından bildirim almak istediğiniz paylaşımları seçin. Gönderiler ve hikâyeler seçeneklerini seçtiğinizde karşınızdaki kişi bir hikâye ya da gönderi paylaşınca bildirim alacaksınız.
- İlgili profilde “takip” sekmesine tıklayın, sonrasında “Sessize al” sekmesinden hangi paylaşımları görmek istemiyorsanız bunları seçin. Sessize aldığınız profillere, hesabınızın gizlilik ayarları sekmesinde bulunan “Sessize Alınan Hesaplar” butonuna tıklayarak erişebilirsiniz.

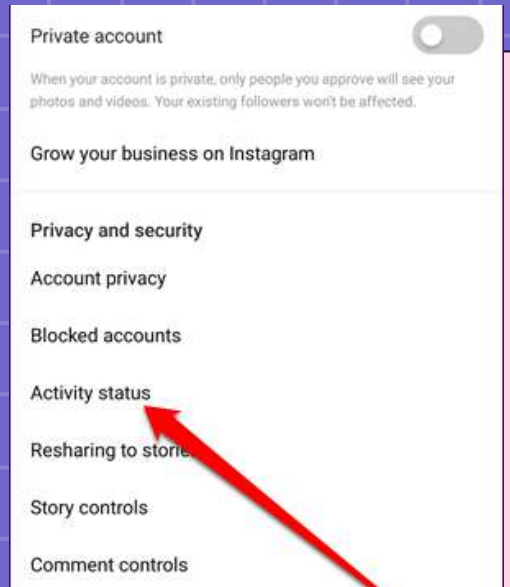

2. Etkinlik Durumunu ve Yeşil Noktayı Kapatma

Bir kişi çevrimiçi olduğunda, Doğrudan İletilerde (DM), adlarının yanında yeşil bir nokta görürsünüz. İşte onları kapatmak için adımlar.

Adım 1: Profilinize git ve üç noktalı simgeye veya dişli simgesine dokun.

Adım 2: Aşağı kaydırın ve Etkinlik durumuna dokun. Bir sonraki ekranda, Etkinlik durumunu göster seçeneğini devre dışı bırakın. Bu hem etkinlik durumunu hem de yeşil noktayı kapatır.

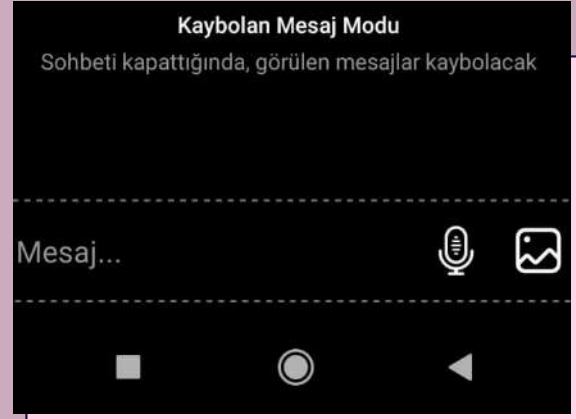

3. Kaybolan Mesaj Modu

- Mesaj atacağımız kişiyi seçtikten sonra, sohbet ekranındayken ekrana basılı tutarak yukarı doğru çekiyoruz.
- Alt kısımda "Kaybolan Mesaj Moduna Giriş" yazısı çıkacaktır. Bu yazı mavi olduğu zaman giriş yapmış oluyoruz.
- Aynı şekilde bu moddan çıkmak için, üst kısımda bulunan "Kaybolan Mesaj Modunu Kapat" seçeneğine tıklamanız yeterlidir.

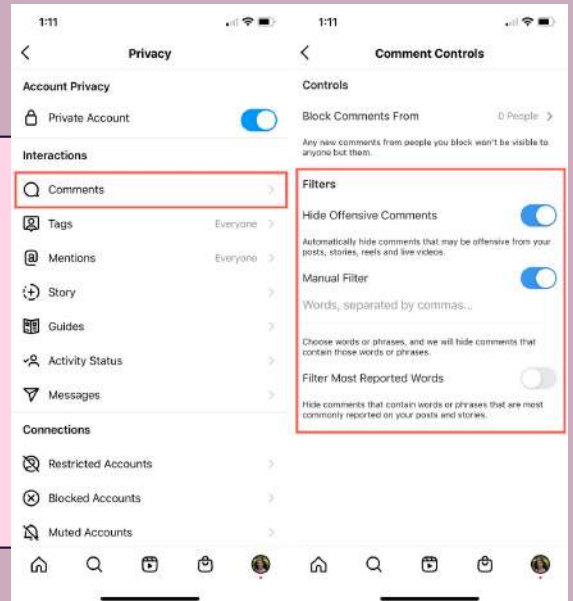
4. Hikayelere Giphy Dışında GIF Ekleme

Normal şartlarda Instagram Hikayeler, sadece Giphy platformunda yer alan popüler GIF'leri kullanmanıza fırsat veriyor. Ancak Google Gboard klavyesi, size internette yer alan diğer GIF'leri kullanma imkanı sunuyor. Benzer bir imkan iPhone kullanıcıları için iOS klavyesinde de bulunuyor. GIF arama motoru entegresi olan Google Gboard'u telefonunuza kurun,

- Varsayılan klavye olarak Gboard'u seçin,
- Instagram Hikayeler kısmına gelin,
- Boş bir yere tıklayıp klavyeyi açın,
- Klavyenin üst kısmındaki G simgesine dokunun,
- Arama yerine GIF'ini bulmak istediğiniz anahtar kelimeleri yazın,,
- Bulduğunuz GIF'e tıklayarak Hikayenize ekleyin.

5. Instagram Yorumlarını Filtrelemek

Profilinize gidin, ekranın sağ üst köşesindeki üç çubuğa basın, Ayarlar > Gizlilik > Yorumlara gidin ve ardından Rahatsız Edici Yorumları Gizle anahtarını açın. Ayrıca, gizlemek istediğiniz sözcüklerinizi girmenize olanak sağlayan Manuel Filtre seçeneğini de kullanabilirsiniz. Örneğin, argolar gibi.

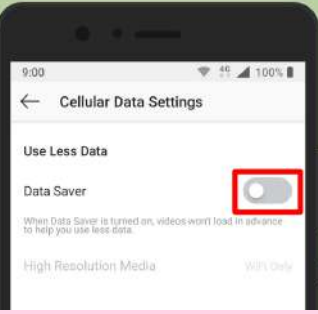
6. Anket ve Test Çıkartmaları

Uzun süredir hayatımızda olan anket ve test "stickerları", takipçilerimizin herhangi bir konudaki fikirlerini tek tıkla alabileceğimiz kullanışlı ve eğlenceli bir etkileşim yöntemidir. Hikâyenize eklemek istediğiniz fotoğrafın ya da videonun üzerinde herhangi bir yere yerleştirebileceğiniz bu çıkartmalarla kendi sorunuzu yazabilir ya da anket seçeneklerini kişiselleştirebilirsiniz. Paylaşımınıza gelen yanıtları eş zamanlı görmenizi de mümkün kılan bu özellik, kararsız anlarınızda sizi bu kararsızlığınızdan kurtarabilecektir.

7. Veri Tasarrufu

İnternet kotanız sınırlı ise ve Instagram'da gezinirken daha az veri kullanmak istiyorsanız "Veri Tasarrufu" özelliğini kullanabilirsiniz. Instagram profilinizde "Ayarlar" bölümüne girerek "Hücrel Veri Kullanımı" başlığına tıkladığınızda bu özelliği aktifleştirebilirsiniz.

8. Hesap Hareketleri

Instagram'ı ne kadar kullandığınızı merak ediyormusunuz? Uygulama içerisinde geçirdiğiniz günlük sürelerin istatistiklerini öğrenebilirsiniz. Bu özelliğe erişmek için Instagram profilinizde "Hesap" bölümüne ve ardından "Hareketlerin" başlığına tıkladığınızda son bir hafta içerisinde hangi gün ne kadar süre Instagram kullandığınızı ve bu kullanımların ortalaması karşınıza çıkıyor. Dilerseniz, kendinize bir kullanım süresi sınırı belirleyip, söz konusu sınıra ulaştığınızda hatırlatma ekleyebilir ve böylelikle Instagram'a ayırdığınız vakti denetleyebilirsiniz.

Sokak Lezzetleri Serisi

BEYOĞLU'NDA TATLI BİR ANI: TARİHİ MEŞHUR BEYOĞLU ÇİKOLATASI

Arş. Gör. Dilek EROL
Yeni Medya ve İletişim Bölümü

İstanbul'a gelip de Beyoğlu'na gitmeyen yerli veya yabancı turist yoktur, denebilir. Beyoğlu; eski İstanbul'u yaşatan kiliseleri, iş hanları, restoranları ve kültür merkezleriyle İstanbul'un en tanınmış turistik bölgelerinden biridir. Ayrıca 10 yıl öncesine kadar çok daha canlı olan eğlence mekânlarının da merkezi konumundadır. Büyük kalabalıklara ev sahipliği yapan İstiklal Caddesi, turistik açıdan uluslararası bir üne sahiptir. Turistik geziler için bu kadar canlı olan mekânın sokak lezzetleri de bir o kadar çoktur. İlerleyen sayılarda başka lezzetlerine de yer vereceğimiz Beyoğlu'nun, bu sayımızda ele alacağımız sokak lezzeti "Beyoğlu Çikolatacısı"dır.

1950'lerden itibaren "Zambo" ve "Elit" markaları tarafından üretilen Beyoğlu Çikolatacısı, son yıllarda marketlerde de görülmeye başlandı. Ancak birkaç yıl öncesine kadar İstiklal'de bulunan üç büfede satışı gerçekleştiriliyordu. Beyoğlu Çikolatacısı ilk dönemlerde "Lider" markası tarafından üretilmiş; 1960'larda Beyoğlu Çikolatacısı ismini almıştır. 1950'lerde Türkiye'nin içinde bulunduğu karma ekonomik sistem ile ilgili olarak kakao ve kakao yağının çok miktarda ithal edilememesi, halkı makul fiyatlı çikolata ile buluşturabilmek için çikolata üreticilerini uygun üretim arayışına itmiştir. Bu noktada fındık devreye girmiş ve üretilen çikolata, fındık ile birleştirilerek daha çok miktarda üretim sağlanmıştır.

Günümüzde diğer çikolatalardan biraz daha pahalı olan bu çikolatanın özelliği el yapımı olması ve bu nedenle az miktarda üretilmesidir. Beyoğlu Çikolatacısı genel olarak kalıplar hâlinde satılmaktadır. Paketli olarak satılanların ise kalitesiz folyolarla paketlenmesi hakkında Elit firması, ambalajın kalitesi ya da görüntüsünden çok ürünün kalitesine ve lezzetine önem verdiklerini ifade etmiştir. Eskiden 300 gramlık ambalajlarda satılan Beyoğlu Çikolatacısı, bugün farklı gramaj seçeneklerinin yanı sıra Antep fıstıklı ya da portakallı bitter çikolata gibi farklı seçenekler de sunmaktadır. İstiklal Caddesi'nin gezerken 65 yılı aşan geçmişiyle tarihi sır gibi saklanan bu lezzetin tadını çıkarmanızı öneririz.

Afiyet olsun...

HELLO

HELLO

ПРИВЕТ

OLA

ALOHA

BUNA

ERASMUS+ GÜNCESESİ

2021 YILINDA ALMANYA'DAKİ ERASMUS DENEYİMİM

Pason SAFİ

Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğrencisi

Merhaba!

İstanbul Gelişim Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü öğrencisiyim. Şu anda Erasmus Programı kapsamında Vechta Üniversitesinde öğrenim görmekteyim. Bu zorlu yolculuğa başlayalı neredeyse 3 ay oldu. Almanya'yı toplum içindeki çeşitliliği, benzersiz eğitim sistemi, kültürüne ve yaşam tarzına olan ilgim gibi nedenlerden ötürü tercih ettim. Buradaki deneyimimi 2 bölüme ayırmak istiyorum.

Eğitim Sistemi ve Yöntemi

Almanya, karmaşık ve yoğun yükseköğretim sistemi ile tanınmaktadır. Aldığım derslerin bir kısmı, ders ortasında sadece 15 dakika ara ile toplamda 4 saat kadar sürüyor. Diğer taraftan tüm dersin toplamda 15 dakika sürdüğü kurslarımız da var. Öğretim için kullandıkları yöntemler daha çok öğrenci katılımı ve araştırma odaklı. Ayrıca herhangi bir ara sınav veya final sınavımız yok; dersimizle ilgili bir konuda 15-25 bin kelimelik bir araştırma yazmamız ve tanımlamamız isteniyor. Konuyu o dersle ilgili teori ve yaklaşımlarla birlikte teslim etmeden önce hangi bildiri, makale ve kitaplardan yararlandığımız konusunda bir sunum hazırlamakla yükümlüüz. Üstelik bu benim için yeni bir durum. Yükseköğrenim yolculuğuma başladığım İGÜ'de müfredatı öğretmek ve öğrencileri değerlendirmek için farklı yöntemler kullanılıyordu.

Değişim Öğrencisi Olarak Almanya'da Kültür ve Yaşam

Almanya'ya geldiğim ilk zamanlarda neredeyse herkesin katı bir şekilde dakik olduğuna ve yasalara uymaya oldukça özen gösterdiğine şahit oldum. Bu şaşırtıcı ve keyifliydi. 2 yıldan fazla Türkiye'de yaşamıştım. Bundan dolayı şu aralar, üç-dört nesildir Almanya'da yaşayan Türk soyundan Almanlarla birlikte olmaktan gerçekten keyif alıyorum. Onlarla Türkçe konuşmak, bana İstanbul'daymışım gibi hissettiriyor. Kuzey Almanya; Türk restoranları, berber dükkânları, pastaneler ve çok daha fazlasıyla dolu. Daha da ilginç olanı, yurtda yaşayan uluslararası öğrencilerin bir kısmının Türkçe konuşmaları ve bir gün değişim öğrencisi olarak Türkiye'yi ziyaret etmek istemeleri. Küreselleşmenin ve uluslararası öğrenci olmanın gerçek anlamı benim durumumla açıklanabilir: Ben bir Afganım, Türkiye'de yaşıyorum ve şu anda Almanya'da değişim öğrencisi olarak bulunmaktayım. Sonuç olarak bu zorlu ve oldukça maceralı deneyimim şimdiye kadar iyi gitti; umarım sonuna kadar da böyle devam eder. Danke, Saygılarımla.

İGÜ-MEZUN

Hünkar AĞCA

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü

Merhabalar, ben Hünkâr Ağca. İstanbul Gelişim Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümünden bu yıl mezun oldum. Aynı zamanda da bölümün okuldaki ilk mezunlarından biriyim. Mezuniyet sevinci ve İstanbul Gelişim Üniversitesi ailesinden ayrılmanın burukluğu ile lisans eğitimimi tamamladım. Evet, aile diyorum; çünkü biz burada dört yıl boyunca kocaman bir aile olduk. Üniversite hayatını sıcak ve samimi bir şekilde sürdürmek, bana ve Türkiye'nin dört bir yanından gelen sıra arkadaşlarıma da ailelerimizin sıcak sohbetini ve samimiyetini hiç aratmadı. Bizlere, kariyer hedeflerimizde ve hayatımızın her alanında karşılaşacağımız zorluklarla mücadele etme noktasında bilgi birikimlerini ve hayat tecrübelerini esirgemeyen kıymetli hocalarımız eşlik etti.

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümünü İGÜ'de okumak bana birçok şey kazandırdı. Bölüm mezunlarının birçok disiplinde bilgi sahibi olduğu ve kendisine kattığı küçük şeylerin fark yarattığı bir bölümü okumak elbette rekabet sürecini zorlaştırmaktadır. Fakat ben İstanbul Gelişim Üniversitesinde rekabetten çok eğlenirken öğrenmenin hazzını yaşadım. Kendimi geliştirdiğim her alanda farklı fırsatlarla karşılaştım. İstanbul Gelişim Üniversitesi Kalite Kurulu Öğrenci

Temsilcisi seçildim. Benim için birilerini temsil kabiliyeti daha bu sıralarda başlamıştı. Bundan mutluluk duyarak daha fazlasının neden olamayacağı üzerine yoğunlaştım. Bir sonraki adım ise okulumu temsilen katıldığım Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi'nin projesi oldu. Yeni iş bağlantıları kazanmak, çağın en önemli süreçlerinden biridir. Bu noktada farklı mekânlarda farklı insanlar tanımak, onlarla konuşmak, bir şeyleri dert edinmek, bunları dile getirmek ve paylaşmak... Bunların hepsini kendime yaptığım en güzel yatırımlar olarak değerlendiriyorum. Temel hedefim hem eğitimini en iyi seviyede tamamlamış hem de derslerin yanı sıra kendini etkili biçimde ifade edebilen sosyal bir birey olarak üniversiteden mezun olmaktır. Bunu başardığımı, kendimi okuldan farklı alanlarda değerlendirdiğimde anladım. TÜBİTAK projesinde gönüllü olarak görev aldım. Politika Araştırma Grubu'nun Üniversiteler Çalıştayı'na katılmaya hak kazandım ve birçok öğrencinin sesi oldum. Bölümün zorunlu stajı olmamasına rağmen Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi'nin Staj Seferberliği Programı kapsamında Türkiye'nin en önemli kamu kurumlarından biri olan Sosyal Güvenlik Kurumunda staj yapma hakkı kazandım.

Tüm bu süreçte öğrendiğim en önemli şey, zamanın kısıtlı ama bir o kadar da çok olduğuydu. Her şey aslında kendi hayallerimizi kendimiz oluşturup bu hayale önce kendimizin inanması gerektiğiydi. Hayallerim sadece üniversite hayatımla sınırlı değil, ancak bunun hayallerime giden yolun en önemli basamağı olduğunu düşünüyorum. Bu sıralarda yaptığımız her şey aslında geleceğimizi inşa etmenin temellerini oluşturuyor. İstanbul Gelişim Üniversitesi kendimi birçok noktada aktif olarak gördüğüm, her türlü imkânın öğrenciye açık olduğu bir okuldur. Burada tek önemli nokta ise öğrencinin isteğinin, hayalinin ve paylaşacak bir derdinin olmasıdır.

İyi ki bu kocaman aile ile yollarımız bir noktada kesilmiş. Ben okulumu ve hocalarımı bundan sonraki hayatımda çok özleyeceğimi şimdiden hissediyorum. Bize sundukları her şey için başta sayın rektörümüz olmak üzere rektör yardımcılarımıza, dekanımıza, bölüm başkanımıza, tüm hocalarımıza ve idari kademelerde çalışan herkese bölümdeki tüm öğrenci arkadaşlarım adına teşekkürlerimi sunuyorum.

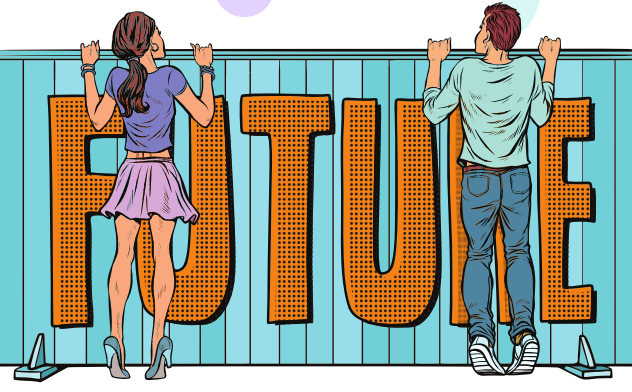
İGÜ'DE GELECEĞE HAZIRLIK

Ceyda SANISOĞLU
Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü Öğrencisi

2017 yılının Eylül ayında İstanbul Gelişim Üniversitesindeki eğitim hayatım başladı. Şu an Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü son sınıf öğrencisiyim. Sosyal bilimlere liseden itibaren ilgim vardı. Lisede Halkla İlişkiler ve Organizasyon okuduğum için bu bölümü okumakta kararlıyım. İnsanlar ile iletişimde olmak, çalışacağım firmanın kültürünü ve imajını hedef kitleye yansıtmak, sosyal paydaşlar ile çeşitli faaliyetlerde olmak hep ilgimi çekmişti. Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü iş imkânı yüksek bir bölüm. Dolayısıyla geniş bir yelpaze içerisinde, kurumsal hayat veya ajans hayatı olmak üzere mezun olduğunuzda çeşitli alanlarda iş imkânınız oluyor. Yapacağınız seçim ve bölümden beklentiniz burada büyük rol oynuyor. Gelecekte yapacağınız mesleğe doğru karar verebilmeniz için kendinizi ve beklentinizi kesinleştirmenizi öneririm. Ben üniversite tercihlerinde çeşitli ön yargılar ile karşılaşmıştım. Lisede bu bölümün farklı bir dalını okuduğum için üniversitede daha farklı tercihler yapmam doğrultusunda görüşlerle karşılaşmıştım. Fakat gelecekte kendimi görmek istediğim alan Halkla İlişkiler ve Tanıtım olduğu için bu görüşleri dinlemek yerine kendi isteklerimi ve düşüncelerimi dinlemeyi tercih ettim. Üniversiteye başladığım günden itibaren bu tercihimden dolayı hiç pişmanlık duymadım. Girdiğim her derste, tanıştığım ve dersini dinleme imkânı bulduğum her hocada doğru kararı verdiğimi ve doğru üniversite tercihi yaptığımı fark ettim. Eğer okumak istediğiniz bölüm hakkında kuşularınız varsa veya çeşitli bölümler arasında tereddütte kaldıysanız bu bölümde okuyan öğrenciler ile iletişime geçerek kararınızı kesinleştirebilir veya bölüm hocaları ile konuşarak bölüm hakkında bilgi alabilirsiniz. Çözüm odaklı hocalarımız, bu karar verme sürecinde size destek olup kararınızı kesinleştirmeniz için size doğru yolu gösterecektir.

Her bölümde olduğu gibi bu bölümde de özgeçmişin önemli bir payı vardır. Üniversite hayatınız boyunca veya meslek lisesi mezunuysanız son sınıfta yaptığınız staj bu tercih sürecinde size yardımcı olacaktır. Ben meslek lisesi mezunu olduğum için staja giderken sınava hazırlanma temposunda çok yoruluyordum. Fakat yaptığınız her fedakârlık, size bir zaman sonra mükâfat olarak geri dönüyor. Mercedes Benz A.Ş' de staj yaparken bulunduğum kurumsal hayat hakkında olumlu bir düşünce oluşturmuştum. İstanbul Gelişim Üniversitesinde Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümünü %100 burs ile kazandığımda özgeçmişime çoğu insandan farklı olarak yeni eklemeler yapma imkânı buldum. Dolayısıyla kazanacağınız farklı deneyimler zor olsa da size gelecekte önemli bir kapıyı açma fırsatı sunabilir. Ret alacak olsanız bile bir iş görüşmesine gitmek size mülakat deneyimi kazandırabilir. Üniversite hayatınız boyunca çeşitli okul kulüplerinde yer almak özgeçmişinize ekleyeceğiniz önemli bir detay hâline gelebilir. Ben 3. sınıftayken bölüm hocamızın önerisiyle diksiyon ve hitabet kursuna gitmiştim. Bu kurs sayesinde farklı yaş ve farklı meslek gruplarından insanlarla tanışarak çeşitli bilgiler edindim.

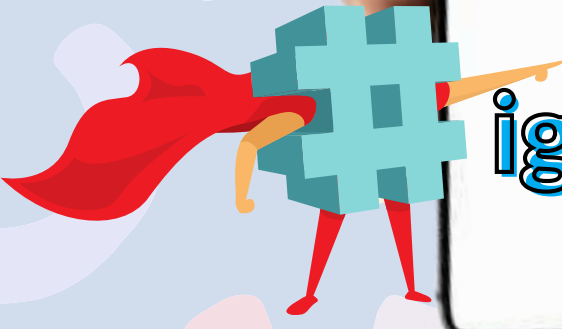

Şu anda e-ticaret ile uğraşıyorum. Kendi işimi Eylül ayında kurdum ve okuduğum bölümden çok fazla yararlanarak kısa sürede marka bilinirliği sağladım. Bulduğunuz pazarı iyi tanımak, hedef kitlenizi doğru seçmek, pazarlama araçlarını doğru kullanmak ve rakip analizini ayrıntılı bir şekilde gerçekleştirmek bu süreçte okuldan edinip kullandığım bilgilerden oldu. Son zamanlarda popülerlik kazanan küçük işletme düşüncesinin aksine, hocalarımızdan edindiğim bilgiler ile şahıs firmamı bulunduğu pazarda önemli bir marka hâline getirdim. Bu süreçte yaptığımız marka projelerinin de önemli bir katkısı oldu. Dolayısıyla verilen ödevleri sorumluluk olarak gerçekleştirmenin faydasını iş hayatımda gördüm.

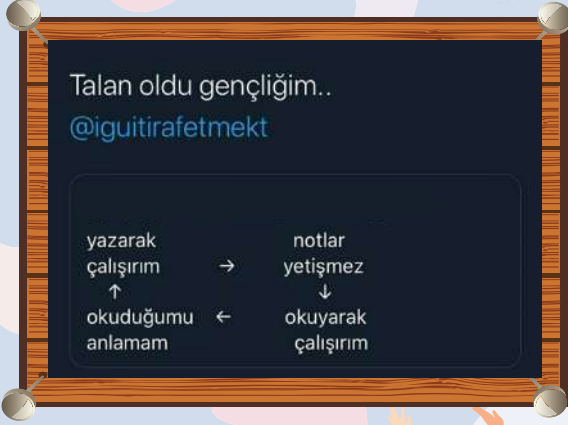

Bazen geleceğimiz hakkında tercihler yapmak zor olabilir. Fakat farklı deneyimler ile beraber hayatınıza renk katabilirsiniz. İş/staj hayatı her ne kadar yorucu gelse de bulunduğunuz bölümü benimsedikten sonra küçük noktalar sizi gülümseten anılar olarak kalacaktır. Geriye dönüp baktığınızda deneyimlediğiniz her iş görüşmesi, yaşadığınız her iş/staj anısı özgeçmişinize ekleyeceğiniz iş ağının bir parçası olacaktır. Üniversite hayatınız boyunca kazandığınız her arkadaşın size bir iş ağı oluşturabileceğini, girdiğiniz her stajın size deneyim kazandıracağını ve özgeçmişinize ekleyeceğiniz herhangi bir sertifikanın iş yaşamında hayallerinizi gerçekleştirmeniz için sizi bir adım öne taşıyacağını unutmayın. Atacağınız her bilinçli adım, sizi hedefinize o kadar erken ulaştıracaktır.

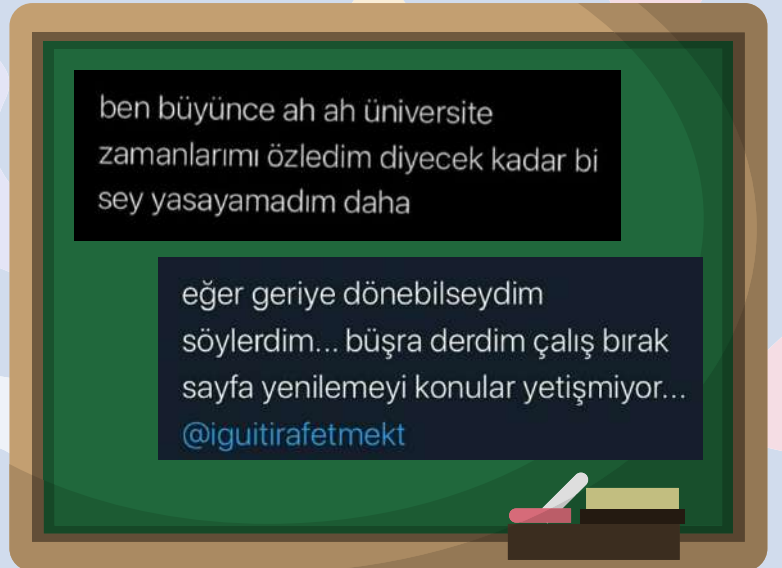
Sağlıkla ve mutlulukla kalın.

igüitirafediyor

#igü'yeözlem

İGÜ'ye Özlem

Esranur ÇELİK
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
Bölümü Öğrencisi

Gürültüyü duyuyor musunuz? Özlemin ve sabrın artık dayanılmaz geldiği incecik o titrek tınıyı? Kampüsümüzden, amfilerimizden, kafelerimizden, yemekhanelerimizden, sinema ve dinlenme odalarımızdan uzak kalalı tam 1 sene 4 ay oldu. 2020 yılının Mart ayında etkisinin bu derece artacağını tahmin bile edemediğimiz ve hatta 3 haftalık kısa bir dinlenme olarak gördüğümüz tatil, hepimizi birdenbire 1 sınıf ileri götürdü, hatta bazılarımızı gönülsüzce mezun etti.

Okulumuza olağan akışında devam ediyorduk. Okulun tatil edildiği o günün, üçüncü sınıflar için okulun son günü, kantinde yediğimiz yemeğin okulda yediğimiz son yemek, film salonumuzda izlediğimiz filmin son film olduğunu ve bilgi alışverişinin had safhada olduğu amfilerimizde son kez not tuttuğumuzu nereden bilebilirdik? Winter Garden'daki sohbetlerimizin son sohbetimiz olduğunu nereden bilebilirdik? Gerçekten de böyle olacağını hiçbirimiz tahmin edemedik. Şimdi, okulumuzdan uzak kaldıkça onu ne ölçüde özlediğimizi anlıyoruz.

Buruk ama masum bir kırgınlıkla İGÜ'deilmekilmek dokuduğumuz arkadaşlık ortamına, yani bir anlamda ailemize kavuşacağımız günü, saati hatta dakikaları sayıyoruz. Burada biraz da İGÜ ailesinin bir üyesi olarak kampüslerini dahi göremeyen bütün aile üyelerimiz için İGÜ'deki aile ortamını gözünüzün önünde canlandırmak istiyorum. Bildiğiniz üzere, hepimizin hayalleri ve amaçları var. Üniversitede bu hayaller ve amaçlara ulaşmak için günlerimizi, aylarımızı hatta yıllarımızı paylaştığımız köşelerimiz oluşuyor; biz bu köşelere kampüs evlerimiz diyoruz kendi aramızda. Çünkü ailesinden, evinden, arkadaşlarından ayrılarak İGÜ'de kendilerine yeni arkadaşlıklar kuran ve adeta onu bir aile ortamına çeviren arkadaşlarımızın sayısı çok fazla. Hayallerimiz ve amaçlarımızın benzer olması, bize daha sıcak bir ortam sağlıyor ve sıkı bir bağ kurduruyor. Topluluklarda kendimizi ait hissettiğimiz ve temsil ettiğimiz bir eve sahip oluyoruz: İGÜ Kampüs Evleri.

Doğrusu, özlemimizi yazılara dökerken bile bir yerde takılı kalıyoruz. Çünkü anlamını bildiğimiz bütün kelimelere kampüsümüzde, yemekhanemizde, kafemizde geçirdiğimiz anılarla yeni anlamlar kattık ve şimdi hepsinden uzakta olduğumuzdan bunun hissiyatını kelimelere dökmekte zorlanıyoruz. Biz birlikte, bir arada kendimiz oluyoruz. Sevdiklerimizden uzakta kalmak bizi mental (zihinsel - türkçe karşılığı) olarak kendimizden de uzaklaştırıyor.

İGÜ ailemizin kampüsünden uzak kalan üyesi, bu kısım sana...

Kampüs içerisindeki kafelerde, ders aralarında sınıf arkadaşlarımızla veya fakültemizin diğer bölümlerinin öğrencileriyle ve hatta hocalarımızla kahve içiyoruz, sohbet ediyoruz. Aramızda langirt turnuvaları düzenliyoruz. Eğlenceli takım oyunları oynuyoruz. Okulumuzun açık alanlarında birlikte şarkılar söylüyoruz ve bazılarımız bize mini konserler veriyor. Birbirimizi tanımaya veya yeni insanlar keşfetmeye imkân veren kulüp etkinliklerimiz oluyor. İsteyen, düşüncelerine uygun düşen ve kendini geliştirebileceği kulüplere üye olabiliyor. Kulüp etkinliklerimiz her zaman çok renkli geçiyor. Konserlerimiz oluyor, yemek tadımı etkinliğimiz oluyor, paten sürme yarışmalarımız, şarkı eşliğinde kendimizi kaybettiğimiz dans etkinliklerimiz oluyor.

Evet, anlattıkça daha da özlemimiz artıyor değil mi? Ailemizden daha fazla zaman geçirdiğimiz, birbirimize olan bağlılığın her gün çoğaldığı yerdir İGÜ İİSBF. Evet, bunlar özlemimizin asıl köşe taşları ama gizli bir köşe taşımız daha var ki o da yüz yüze eğitim ortamımız. Galianı'nın tüm öğrencilerin bildiği ve onayladığı durumumuzu çok net ifade eden meşhur bir sözü var: "Eğitimin amacı, doğuştan insanda var olan cevheri işlemek, özü geliştirmektir."

İçimizdeki özü ve cevheri gören, bunları işlemek, büyütmek hatta daha da geliştirmek için gayret sarf eden birbirinden başarılı ve profesyonel akademik kadromuzun değerli üyeleri, en çok sizlere ihtiyacımız ve özlemimiz var. Evet, uzaktan eğitim de etkili bir alternatif eğitim programı ve buna kesintisiz ulaşabiliyoruz. Ancak öncelikli isteğimiz sizlerle bir arada olmaktır. Hepimizin bildiği gibi en iyi öğrenme yöntemi eğitim-öğretimin kaynağında bulunmak ve kaynağından öğrenmektir. Kaynak da bir bütün olarak İGÜ İİSBF'dir. Keşke zamanı geri alabilsek ve fakültemizde yaşadığımız, güldüğümüz, ağladığımız, tartıştığımız, öğrendiğimiz, öğrenirken sorguladığımız anlara geri dönebilsek. Bazı şeylerin değerini keşke kaybetmeden bilebilseydik. Keşke gençliğimizin, sosyal hayatımızın, eğitimimizin değerini bir küresel salgın ile kaybetmeseydik. Ben İGÜ İİSBF ailesine Trabzon yöresinden gelen bir öğrenciyim. Biz Trabzonlular üzölmeyi, mutlu olmayı, heyecanı, öfkeyi kısaca bütün duyguları doruklarda yaşarız. Bizim üzüntümüzden kurtulmak, sevincimizi daha da büyötmek için çeşitli yöntemlerimiz vardır. Bunlardan en önemlisi de köyümüze ve yaylamıza gitmektir. Bunlar Karadeniz insanına iyi gelir. Okulumuzdan, derslerimizden, arkadaşlarımızdan uzak kalmanın üzüntüsüne ve yanıp tutuştuğumuz bu özleme ne iyi gelir, bilmiyoruz. Tekrar amfilerimizde ders yapabilmeyi, kütüphanemizde vize ve final haftalarında topluca ders çalışarak sabahlamayı, Winter Garden'da bir şeyler yemeyi, ders arası bitene dek langirt turnuvasının şampiyonunu belirlemeyi, kafelerimizde kahve içerek yorgunluğumuzu atmayı, akşama kadar sohbet etmeyi, eğitimimize evimizde değil kampüsteki evimizde devam etmeyi kısaca İGÜ'ye dair her şeyi hasretle bekliyoruz.

O güne dek seni heyecanla ve özlemlle beklemeye devam edeceğiz. Güz döneminde İGÜ İİSBF ailesine kavuşmak dileğiyle...

AKADEMİK YAŞAMA DAİR

"TÜRKİYE'DE DARBELERİN SOSYO-POLİTİĞİ VE 15 TEMMUZ" PANELİ

İstanbul Gelişim Üniversitesi (İGÜ) İktisadi İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü tarafından düzenlenen Türkiye'de Darbelerin Sosyo-Politiği ve 15 Temmuz başlıklı panel, 15 Temmuz 2021 tarihinde çevrim içi olarak gerçekleştirildi. Panelin moderatörlüğünü İGÜ Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı Doç. Dr. Yavuz Çilliler üstlendi.

Panelde Yozgat Bozok Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümünden Doç. Dr. Alper Mumyakmaz, Amasya Üniversitesi Merzifon İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Siyaset

Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümünden Dr. Öğr. Üyesi Gökberk Yücel ve İGÜ İktisadi İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümünden Dr. Öğr. Üyesi Emre Gündoğdu konuşmacı oldu.

Mumyakmaz, "Türkiye'de Darbe Geleneği ve 15 Temmuz" başlıklı konuşmasında 15 Temmuz darbe girişiminin 1960 ve 1980 darbeleri ile olan sosyo-politik bağlantısı ve bu teşebbüsün söz konusu darbelerden ayrılan yönleri üzerinde durdu. Yücel konuşmasında, 15 Temmuz darbe girişiminin diğer darbelerden farklı olarak devlet sistemini, toplumsal değerler sistemini ve ülkenin ulusal bütünlüğünü hedef alması bakımından bir işgal teşebbüsü olduğunu vurguladı. Gündoğdu ise FETÖ'nün kara propaganda gerçekleştirme, casusluk faaliyetlerinde bulunma, suikastler gerçekleştirme vb. faaliyetler yürütmesi bakımından çok boyutlu örgütsel araçlar kullanan bir terör örgütü olduğunu ifade etti.

YAYINLARIMIZ

Dr. Öğr. Üyesi Festus Victor Bekun'un;

- "Effect of Two Different Heat Transfer Fluids on the Performance of Solar Tower CSP by Comparing Recompression Supercritical CO₂ and Rankine Power Cycles, China" başlıklı makalesi, **Energies**'te yayımlandı.
- "Renewable and non-renewable energy policy simulations for abating emissions in a complex economy: Evidence from the novel dynamic ARDL" başlıklı makalesi **Renewable Energy**'de yayımlandı.
- "Beyond the environmental Kuznets Curve in E7 economies: Accounting for the combined impacts of institutional quality and renewables" başlıklı makalesi **Journal of Cleaner Production**'da yayımlandı.

Dr. Öğr. Üyesi Mahasen Badra'nın "Towards an Aesthetics of Belief in Covid19 Pandemic Time: Performatism in Brian Friel's Dancing at Lughnasa" başlıklı makalesi **International Journal of Arabic-English Studies (IJAES)**'de yayımlandı.

Dr. Festus Victor Bekun ve Dr. Andrew Adewale Alola'nın "The alternative energy utilization and common regional trade outlook in EU-27: Evidence from common correlated effects" başlıklı makalesi, **Renewable & Sustainable Energy Reviews**'te yayımlandı.

Prof. Dr. Özden Şükran Üneri'nin "Theory of mind failure and emotion dysregulation as contributors to peer bullying among adolescents with attention-deficit/hyperactivity disorder" başlıklı makalesi, **Childrens Health Care**'de yayımlandı.

Dr. Andrew Adewale Alola ve Dr. Festus Victor Bekun'un "New insights into economic expansion in the United Kingdom: Does energy mix specificity matter?" başlıklı makalesi, **International Journal Of Energy Research**'te yayımlandı.

Dr. Öğr. Üyesi Hanife Yılmaz Çengel'in "The relationship of alexithymia with difficulty in emotional regulation, anxiety, and depression symptoms in a group of patients receiving opioid maintenance treatment" başlıklı makalesi, **Heroin Addiction And Related Clinical Problems**'ta yayımlandı.

Dr. Öğr. Üyesi Edmund Ntom Udemba ve Arş. Gör. Selin Yalçıntaş'ın "Interacting force of foreign direct invest (FDI), natural resource and economic growth in determining environmental performance: A nonlinear autoregressive distributed lag (NARDL) approach" başlıklı makalesi **Resources Policy**'de yayımlandı.

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Aslan'ın "Organizational Culture and Person Organization Fit as Antecedents of Psychological Ownership" başlıklı makalesi **Turkish Journal of Computer and Mathematics Education**'da yayımlandı.

Dr. Öğr. Üyesi Gizem Uzuner'in "Housing sector and economic policy uncertainty: A GMM panel VAR approach" başlıklı makalesi **International Review of Economics and Finance**'de yayımlandı.

Dr. Öğr. Üyesi Tuğba Baş, Dr. Öğr. Üyesi Funda Kara ve Dr. Öğr. Üyesi Andrew Alola'nın "The Environmental Aspects of Agriculture, Merchandize, Share and Export Value-added Calibrations in Turkey" başlıklı makalesi **Environmental Science and Pollution Research**'de yayımlandı.

YAYINLARIMIZ

Dr. Öğr. Üyesi İsmail Cem Ay'ın "Genetiği Değiştirilmiş Mısır Üretimi İçin Ekonomik Değerlendirme" başlıklı makalesi, **Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi**'nde yayımlandı.

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Öcal'ın "Borsa İstanbul'da Sharpe ve Sortino Oranları Kullanılarak Oluşturulan Pay Portföylerinin Getirilerinin İncelenmesi" başlıklı makalesi **Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi Dergisi**'nde yayımlandı.

Dr. Öğr. Üyesi Sarp Bağcan'ın

- "Kurumların Toplumsal Konularda Tepkisini Reklamlarda Gözlemlemek: COVID 19 ve İlk Tepe Noktasını İçeren Süreçte Reklamların İncelenmesi" başlıklı makalesi, **Tarih Okulu Dergisi**'nde yayımlandı.
- "Sosyal Medyada Demokrasiye Lider Müdahalesini Gözlemlemek: 2020 ABD Başkanlık Seçimleri'nde Donald Trump ve Joe Biden'ın Tweetlerinin İçerik ve Duygu Analizi Açısından İncelenmesi" başlıklı makalesi **Turkish Online Journal of Design Art and Communication**'da yayımlandı.

Dr. Öğr. Üyesi Yahya Can Dura'nın "Özgürlüğün Çekiciliği: Türkiye'ye Yönelen Uluslararası Turizm Talebine Hak ve Özgürlüklerin Etkisi" başlıklı makalesi **Liberal Düşünce Dergisi**'nde yayımlandı.

Dr. Öğr. Üyesi Şeyma Bozkurt Uzan ve Arş. Gör. Merve Vural Allaham'ın "Multi Criteria Decision Making Approaches for Evaluation of Equipment Selection Processes in Rowing" başlıklı makaleleri **Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**'nde yayımlandı.

Dr. Öğr. Üyesi Cengiz Özgün'ün "Afgan Göçmen Profili Üzerine Bir Araştırma: Trabzon Örneği" başlıklı makalesi **Karadeniz Araştırmaları Enstitüsü Dergisi**'nde yayımlandı.

Dr. Öğr. Üyesi İpek Sucu'nun "Habercilikte Geleneksel Medyadan Yeni Medya Platformlarına Geçiş Yönünde Haber Oluşumu" başlıklı makalesi **Kadim Akademi Sosyal Bilimler Dergisi**'nde yayımlandı.

Dr. Öğr. Üyesi Viktoriia Demydova'nın "Doxing as a form of online activism: Case of Alexei Navalny's film A Palace For Putin" başlıklı makalesi **Turkish Studies** dergisinde yayımlandı.

Doç. Dr. Hüseyin Dikme ve Dr. Öğr. Üyesi İpek Sucu'nun "Kullanımlar ve Doymalar Yaklaşımı Çerçevesinde Gözetim Toplumu ve Instagram'da Gözetim: Ingrid Batıya Gidiyor Filmi Örneği" başlıklı makaleleri **Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**'nde yayımlandı.

Arş. Gör. Zeynep Özcan ve Dr. Öğr. Üyesi Sezgin Savaş'ın "Sanal topluluk platformu olarak Discord" başlıklı makaleleri **NOSYON: Uluslararası Toplum ve Kültür Çalışmaları Dergisi**'nde yayımlandı.

Arş. Gör. Öznur Çetinkaya'nın "Covid-19 Sürecinde Turist Rehberlerinin Çalışma Motivasyonları ve Yaşam Doymalarının Analizi" başlıklı makalesi **Turist Rehberliği Dergisi**'nde yayımlandı.

ATAMA & YÜKSELME

İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi Sosyoloji Bölümü öğretim üyesi **Prof. Dr. Kamil KAYA**, İstanbul Gelişim Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Fakültesi Dekanı olarak atanmıştır.

İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü öğretim üyesi **Dr. Alpaslan KELLEÇİ**, İstanbul Gelişim Üniversitesi Rektörlüğü Genel Sekreter Yardımcısı olarak atanmıştır.

İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi Havacılık Yönetimi Bölümü öğretim üyesi **Dr. Sarp GÜNERİ**, İstanbul Gelişim Üniversitesi Kariyer Geliştirme Merkezi Müdürü olarak atanmıştır.

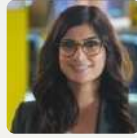
İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi Turizm Rehberliği Bölümü öğretim üyesi **Serdar ÇÖP** Doçentlik unvanı almıştır.

İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi Lojistik Yönetimi Bölümü öğretim üyesi **Hakan YILDIRIM** Doçentlik unvanı almıştır.

ARAMIZA KATILANLAR

Dr. Öğr. Üyesi Ceylan K. Bevington fakültemiz İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümünde göreve başlamıştır.

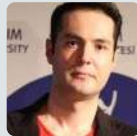
ARAMIZDAN AYRILANLAR

Prof. Dr. Şenol Durgun fakültemizden ayrılmıştır.

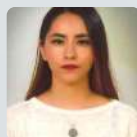
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Ünal ŞAHİN fakültemizden ayrılmıştır.

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Serdar KÜÇÜK fakültemizden ayrılmıştır.

Dr. Öğr. Üyesi Cem İsmail SAVAŞ fakültemizden ayrılmıştır.

Arş. Gör. Merve AKBAYIR fakültemizden ayrılmıştır.

Arş. Gör. Mahsum ÖKMEN fakültemizden ayrılmıştır.

KÜNYE

İKTİSADİ İDARİ VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ

Prof. Dr. Kürşat YALÇINER
İİSBF Dekanı

Dr. Öğr. Üyesi Yeşim KOÇYİĞİT
Dr. Öğr. Üyesi Yahya Can DURA
İİSBF Dekan Yardımcısı

Koordinatör
Arş. Gör. Merve BOYACI YILDIRIM

İçerik Editörü
Arş. Gör. Aydan ÜNLÜKAYA
Arş. Gör. Bilge İPEK
Arş. Gör. Ceren DEMİR

Çeviri Koordinatörü
Dr. Öğr. Üyesi Tuğba AKMAN KAPLAN
Dr. Öğr. Üyesi Tuğba BAŞ
Arş. Gör. Dilek EROL
Arş. Gör. Remzi SOYTÜRK

Grafik Tasarım
Arş. Gör. Merve BOYACI YILDIRIM
Arş. Gör. Zeynep ÖZCAN

Redaksiyon
Arş. Gör. Kemal ÇINKO

SosyoCom